

Oslo

Utdanningsetaten

Forslag til endringer i skolestrukturen i grunnskolen i Oslo

Effektivisering av skolekapasitet for
perioden 2026–2045, mars 2025

2 • Forslag til endringer i skolestrukturen i grunnskolen i Oslo

INNLEDNING	4
SAKSGANG.....	6
LESEVEILEDNING	7
LOVER OG FØRINGER.....	9
OPPLÆRINGSLOVA	9
PLAN- OG BYGNINGSLOVEN.....	11
FORSKRIFT OM HELSE OG MILJØ I BARNEHAGER, SKOLER OG SKOLEFRITIDSORDNINGER	11
ELEVENS BESTE.....	12
OMRÅDESATSINGER I OSLO	15
TILNÆRMING OG IDENTIFISERING AV TILTAK	16
BESKRIVELSE AV ARBEIDET	16
INVOLVERING	16
BEHOVSANALYSER: ELEVTALLSFRAMSKRIVINGER OG KAPASITET	17
NY VURDERING AV PLANLAGTE BYGGEPROSJEKTER	18
SKOLER MED REHABILITERINGSBEHOV.....	18
SKOLESTØRRELSE	19
ØKONOMISKE KONSEKVENSER FOR SKOLER MED LAV OPPFYLLING	20
VURDERINGSKRITERIER.....	21
FYSISK LÆRINGSMILJØ	21
STØRRELSEN PÅ FAGMILJØ.....	23
SKOLEVEI OG TRAFIKKSIKKERHET	23
SKOLENS ROLLE I NÆRMILJØET OG I BYUTVIKLING	24
ØKONOMI	24
KLIMA.....	28
OPPSUMMERING.....	28
POTENSIALE FOR ETTERBRUK.....	28
VURDERINGER KNYTTET TIL GJENNOMFØRING.....	30
PROSESS FOR GJENNOMFØRING AV TILTAK	30
OVERSIKT OVER GRUNNSKOLER I OSLOSKOLEN	32
OMRÅDER OG VURDERTE TILTAK.....	37
BRYN, BRYNSENG OG ÆNSJØ.....	38
GAMLE OSLO OG NORDSTRAND.....	45
SENTRUM SØR	51
SENTRUM NORD	57
SENTRUM VEST OG ULLERN	63
VESTRE AKER OG NORDRE AKER	68
BJERKE	75
GRORUDDALEN NORD OG VEST	78
GRORUDDALEN ØST.....	80

ØSTENSJØ.....	94
SØNDRE NORDSTRAND	103
FORSLAG TIL TILTAK	107
APPENDIKS.....	108
APPENDIKS 1. ELEVENES BESTE I ARBEID MED SKOLEBEHOVSPLANEN	109
APPENDIKS 2. INNSPILL TIL VURDERINGSKRITERIER FRA OSLO KFU	122
APPENDIKS 3. VURDERINGER KNYTTET TIL SKOLESTØRRELSE	124
APPENDIKS 4. ANDRE VURDERTE TILTAK SOM ER SORTERT UT	127
APPENDIKS 5. OPPDRAGET	130

Innledning

Osloskolen har skoleåret 2024/2025 rundt 64 000 elever i grunnskolen. Elevtallet i grunnskolen har de siste årene økt gradvis. Befolkningsframskrivingene viser at dette er i ferd med å endre seg. Samtidig er kommuneøkonomien mer krevende enn før. Antall barn og elever i grunnskolen synker, og mange skoler i Oslo har for mye kapasitet i forhold til elevtallet. Dette betyr at det ikke er behov for like mange skoler. Samtidig er det i andre deler av byen fortsatt behov for flere elevplasser, særlig i byutviklingsområdene. Utdanningsetaten skal sikre mer og bedre læring; og samtidig sørge for effektiv organisering¹. For å møte disse målene må ressursene i Osloskolen brukes best mulig.

Elevtallsframskrivingene viser overkapasitet i grunnskolen i Oslo de neste tjue årene. På bakgrunn av dette, er det behov for å gjøre større endringer i skolestrukturen i Oslo. Dette innebærer å avvikle eksisterende skoler, endre skoletyper og stoppe bygging av enkelte planlagte skoler og utvidelser.

Utdanningsetaten har på oppdrag fra Byrådet utredet hva som kan gjøres for å tilpasse skolekapasiteten etter elevbehovet. Målet er å sikre at vi får riktig skolekapasitet i Oslo kommune de neste årene. I tillegg er det viktig å få ned investeringskostnader og kostnader knyttet direkte til drift av skoler.

I denne rapporten beskriver vi:

- Hvordan vi har jobbet med involvering og innspill.
- Hvilke vurderinger vi har gjort.
- Analyser og konkrete forslag.

Forslagene til endring av skolestruktur inngår i Utdanningsetatens høringsutkast om skolebehovsplan 2026–2045. Skolebehovsplanen inkluderer også forslag for skolestruktur for videregående skoler, voksenopplæringen og Fagskolen i Oslo. Høringsperioden varer fra 13. mars til 14. mai 2025.

Oslo kommunes felles mål

Oslo skal være verdens beste by å bli født i, vokse opp i, flytte til, leve i og bli gammel i, uavhengig av hvem du er, og hva slags bakgrunn du har. Dette er Oslo kommunes visjon for bystyreperioden og tiden framover.² I Planstrategi for Oslo kommune, identifiseres seks sektorovergripende samfunnsflokke: Ungt utenforskap, fattigdom og økende ulikhet, den demografiske utfordringen, klima- og naturkrisen, krevende boligmarked og bærekraftig by, og trusler mot trygghet og samfunnssikkerhet. Kommunen må jobbe effektivt for å møte det komplekse utfordringsbildet vi står overfor.

¹ Tildelingsbrev 2025 Utdanningsetaten (PDF)

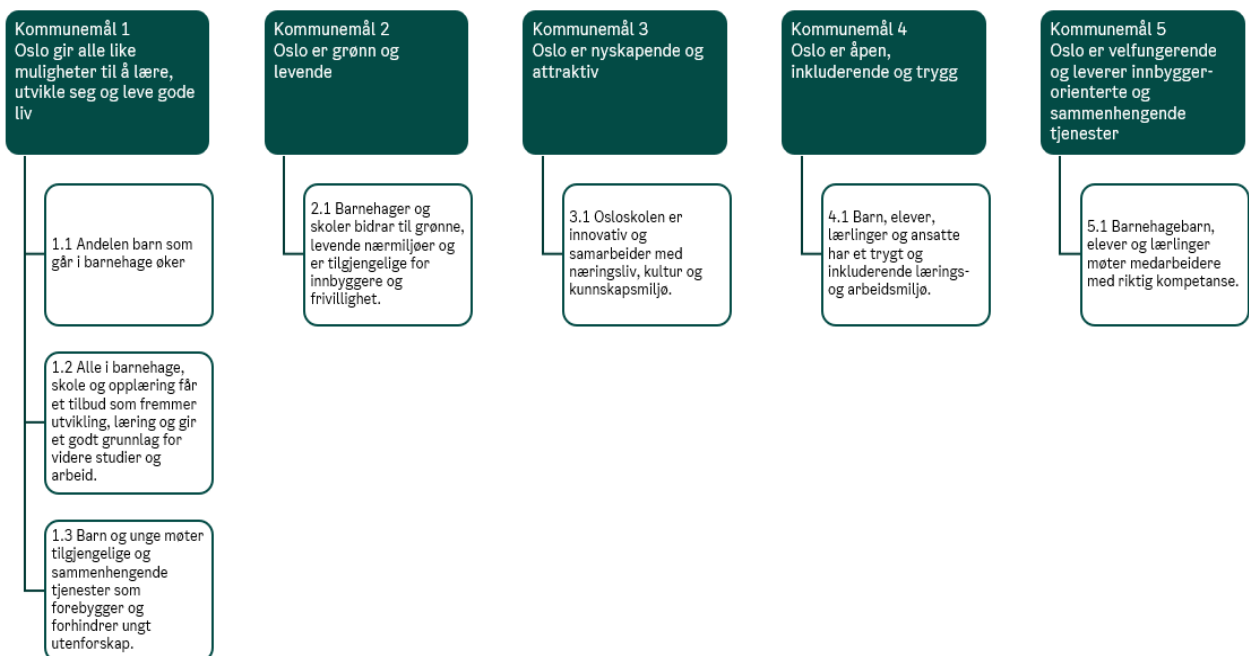
² Planstrategi for Oslo kommune 2024–2027, vedtatt av Oslo bystyre 19.06.2024.

Byrådet har, i forslag til ny kommuneplan samfunnsdel og i Oslo kommunes budsjett for 2025, lagt fram fem kommunemål som gir retning for kommunens arbeid med å møte utfordringene:

1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg og leve gode liv.
2. Oslo er grønn og levende.
3. Oslo er nyskapende og attraktiv.
4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg.
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester.

Byrådets mål for skolesektoren har sitt grunnlag i kommunemålene og beskriver Utdanningsetatens bidrag til å løse samfunnsflokene. I Utdanningsetatens arbeid med å omstille seg i en periode med strammere økonomi, skal disse føringene og skolens kjerneoppdrag prioriteres. Effektivisering av skolekapasiteten skal også bidra til å løse samfunnsflokene gjennom å utnytte ressursene på best mulig måte, og samtidig sikre god kvalitet i tilbudet til elever, lærlinger og deltakere.

Kommuneplanens samfunnsdel følges opp med en byutviklingsstrategi som igjen danner føringer for planlagt arealbruk i kommuneplanens arealdel. Planleggingen av skolekapasitet og inntaksområder skal følge disse overordnede strategiske føringene for byutviklingen. Forslag til ny Kommuneplanens samfunnsdel med byutviklingsstrategi 2025³ vektlegger at utviklingen av tjenester, deriblant skole, skal være en del av gode nabolag. Det vil si at de bidrar til å øke kvalitetene til det som utgjør befolkningens hverdagsby. Skoler skal være møteplasser i og utenfor skoletiden og styrke nærmiljøene på både nabolag- og områdenivå.

Felles kommunemål med tilhørende sektormål for utdanningssektoren fra Budsjett 2025.

³ <https://www.oslo.kommune.no/politikk/kommuneplan/forslag-til-ny-kommuneplanens-samfunnsdel-2025/>

Saksgang

Utdanningsetatens forslag til endringer i skolestrukturen i grunnskolen, er nå på høring som en del av Utdanningsetatens forslag til skolebehovsplan 2026–2045. Høringsperioden varer fra 13. mars til 14. mai 2025.

Utdanningsetaten gjennomgår og behandler alle høringsinnspill etter at høringen er avsluttet. Høringsinnspillene blir gjort tilgjengelige for offentligheten og legges ved skolebehovsplanen når plandokumentet sendes fra Utdanningsetaten til videre politisk behandling. Revidert forslag til skolebehovsplan 2026–2045 oversendes til byrådet, og behandles politisk høsten 2025 som en del av byrådets forslag til budsjett og økonomiplan for 2026 (Sak 1). Endelig vedtatt skolebehovsplan 2026–2045 forventes å foreligge i desember 2025.

Dersom bystyret vedtar at grunnskoler skal legges ned, omstruktureres, kapasitet utvides eller nedjusteres vesentlig, vil det som regel være nødvendig å endre skolenes inntaksområder. Justering av inntaksområder gjennomføres i egne prosesser. Etter at bystyret har vedtatt ny skolebehovsplan, vil Utdanningsetaten utforme forslag til nødvendige endringer i skolenes inntaksområder. Forslag til endring av inntaksområder utarbeides i dialog med involverte skoler og sendes på lokal høring før beslutning.

Tidspunktet for gjennomføring av vedtatte endringer i Osloskolen vil variere. Noen endringer kan gjennomføres til skolestart 2026 eller 2027. En del av tiltakene kan først gjennomføres på et senere tidspunkt, for eksempel hvis endringene avhenger av ferdigstilte byggeprosjekter. I så fall kan prosessen med endring av inntaksområder og tildeling av skoleplasser igangsettes senere. Tidspunkt for oppstart av dette vurderes konkret fra sak til sak. Forslag til framdrift for gjennomføring er beskrevet i det enkelte alternativ i denne rapporten.

Tidspunkt	Framdrift til vedtatt skolebehovsplan
13. mars 2025	Utkast til skolebehovsplan 2026–2045 sendes på høring. Utdanningsetaten legger fram forslag til endringer i skolestrukturen. Elever, foresatte, skoler og innbyggere uttaler seg.
14. mai 2025	Høringsfrist
Mai–juni 2025	Utdanningsetaten gjennomgår høringsinnspill og reviderer utkast til skolebehovsplan 2026–2045.
Juni 2025	Utdanningsetaten sender revidert utkast til skolebehovsplan til politisk behandling.
September–desember 2025	Politisk behandling. Byrådet legger skolebehovsplanen fram for bystyret som del av byrådets forslag til budsjett og økonomiplan for 2026 (Sak 1) i september 2025.
Desember 2025	Skolebehovsplan 2026–2045 vedtas av bystyret. Vedtatte tiltak tas videre for gjennomføring.

Oversikt over framdrift til vedtatt skolebehovsplan.

Leseveiledning

Utdanningsetaten har utarbeidet denne rapporten for å redegjøre for begrunnelsene bak de foreslåtte tiltakene i Skolebehovsplan 2026–2045. Rapporten konsentrerer seg om 11 områder hvor det vurderes tiltak til effektivisering av skolestrukturen. Kart for hvert område illustrerer hvilke skoler som er tatt med i analysen. For hvert område beskrives:

- Utdanningsetatens forslag til tiltak
- Framdrift
- Utfordringsbilde
- Analyse av foreslått tiltak, med utgangspunkt i vurderingskriterier
- Kapasitet og behov etter foreslått tiltak

I appendiks 4 oppsummeres tiltak som Utdanningsetaten har vurdert, men ikke gått videre med.

Skolekapasitet

I denne rapporten beskrives skolekapasitet med begrepene:

- **B** (antall klasser pr. trinn på barneskolen)
- **U** (antall klasser pr. trinn på ungdomsskolen)

En parallell betyr at skolen har én klasse pr. trinn. For eksempel vil en 2-parallell skole ha to klasser på hvert trinn fra 1.–7. klasse på barneskolen eller fra 8.–10. klasse på ungdomsskolen. Hver klasse dimensjoneres for maksimalt 30 elever i nybygg, slik det er beskrevet i standardprogrammet *Bygg for læring*. I eldre skolebygg varierer romstørrelsene, og for disse skolene oppgis klassestørrelsene til 28 elever. Enkelte skoler kan ha rom som tilsier høyere eller lavere kapasitet enn dette.

Skolekapasitet er definert slik:

- Barnetrinnet B + antall klasser pr. trinn, f.eks. er B4 en barnetrinnskole med fire paralleller: $7 \text{ (trinn)} \times 30 \text{ (elever)} \times 4 \text{ paralleller} = 840 \text{ elever}$
- Ungdomstrinnet U + antall klasser pr. trinn, f.eks. er U6 en ungdomstrinnskole med seks paralleller: $3 \text{ (trinn)} \times 30 \text{ (elever)} \times 6 \text{ paralleller} = 540 \text{ elever}$

Skoler som omtales som BU er skoler med både barne- og ungdomstrinn.

Oppfyltingsgrad

Oppfyltingsgraden angir andelen av skoleplassene som er i bruk, og er et uttrykk for kapasitetsutnyttelse. For å ta høyde for årskullvariasjoner, skolebytter og flytting er det i planen lagt opp til en gjennomsnittlig oppfylling på 80–90 prosent på områdenivå på grunnskolen. Ved høy oppfyltingsgrad kan små endringer i elevtallene medføre økt risiko for at det må settes i verk akutte, midlertidige tiltak. Det er derfor ikke ønskelig å legge opp til at elevbehovet overstiger planleggingsmålet (80–90 prosent) over en lengre periode. I områder med oppfyltingsgrad som ligger under planleggingsmålet vurderes det som at området har overkapasitet. Da vurderes det

8 • Forslag til endringer i skolestrukturen i grunnskolen i Oslo

tiltak for å redusere antall elevplasser eller utnytte kapasiteten bedre enn i dag. I rapporten oppgis oppfyltingsgraden samlet ved den enkelte skole. Det skilles ikke mellom barne- og ungdomstrinnet for skoler som har tilbud på både barne- og ungdomstrinn.

Skoletilhørighet på ungdomstrinnet (avgiver- og mottakerskoler)

I Oslo har ungdomsskolene ikke faste geografiske inntaksområder. I stedet avgjøres hvilken ungdomsskole en elev tilhører ut fra hvilken barneskole de har nærskolerett ved. Barneskolen kalles avgiverskole, mens ungdomsskolen kalles mottakerskole. For å sikre en trygg og forutsigbar overgang fra barneskole til ungdomsskole, jobbes det aktivt med gode overgangsordninger for både elever og foresatte. Det er i analysen lagt til grunn følgende:

- Elever fra en barneskole går samlet til én ungdomsskole, evt. fordeles mellom to.
- Elevene går til en skole som ligger i det utvidede nærmiljøet sitt, et område de føler tilhørighet til.
- Størst mulig sammenheng mellom antall paralleller på barne- og ungdomstrinn. I områder hvor det erfaringsvis er en del fraflytting i løpet av grunnskolen og kapasiteten på ungdomstrinnet dermed blir dårligere unyttet, kan det forsvares å ha større dimensjonering på barnetrinnet enn ungdomstrinnet.

Omstrukturering

Omstrukturering av en skole innebærer å endre en eksisterende skoletype til en annen, for eksempel fra barneskole til ungdomsskole, eller motsatt. Mange skoleanlegg i Oslo er bygd fleksibelt, slik at de kan omdisponeres til annen struktur, eksempelvis mellom B2U4, B4 og U8.

Formålet med omstruktureringene som foreslås i denne rapporten, er å effektivisere kapasitet, forbedre skolestruktur og/eller sikre større fagmiljøer. Skolene som foreslås omstrukturert, skal kunne omgjøres uten større bygningsmessige og kostnadsdrivende tiltak. En omstrukturering vil innebære organisatoriske og administrative endringer. Slike endringer kan påvirke skoledrift, skolens ledelse, timeplaner og elevinntak. Det kan i noen tilfeller også medføre tilpasning av klasserom, spesialrom og fellesarealer til den aktuelle aldersgruppen og oppgradering av skolens uteoppholdsareal i tråd med elevenes behov.

Omstrukturering av skoler kan medføre endringer i ungdomsskoletilhørighet. Utdanningsetaten prøver så langt det går å sikre logiske og forutsigbare overganger mellom barne- og ungdomstrinn.

Sammenligningsgrunnlag i analysen

Tiltak som vurderes i analysen, sammenlignes i utgangspunktet med det som er planlagt/vedtatt i tidligere skolebehovsplaner. Det innebærer at forventede økonomiske besparelser og kvalitative virkninger av et foreslått tiltak, ses opp mot vedtak og beskrivelser i tidligere planer. Dersom det ikke foreligger planer for en skole, sammenlignes foreslått tiltak med en videreføring av dagens situasjon.

Lover og føringer

De tre viktigste lovverkene når det gjelder planlegging av skolekapasitet er opplæringslova, plan- og bygningsloven og forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler.

Opplæringslova

Opplæringslova gir et generelt krav om skolemiljø. Alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, inkludering og trivsel. Videre skal skoler planlegges, bygges, tilrettelegges og drives slik at det blir tatt hensyn til elevenes trygghet, helse, trivsel og læring. Elevenes rettigheter til et godt fysisk miljø ivaretas i opplæringslovens § 12-7, der det heter at alle elever har rett til en arbeidsplass som er tilpasset deres behov. Skolen skal innrettes slik at det legges til rette for de elevene ved skolen som har nedsatt funksjonsevne. Skolens fysiske miljø dreier seg om hvordan både skolebygg og uteområder er utformet og tilrettelagt.

Elevene skal få ta del i planleggingen og gjennomføringen av arbeidet for et trygt og godt skolemiljø (§12-3) og skolen skal samarbeide med foreldre om elevenes opplæring (§10-3).

Skole i nærmiljøet

I henhold til opplæringslovens § 2-6, har alle elever rett til å gå på en skole i nærmiljøet:

Elevane har rett til å gå på ein skole i nærmiljøet. Kommunen kan gi forskrift om skolekrinsar. Ved tildeling av skoleplass og fastsetjing av forskrift om skolekrinsar skal kommunen leggje særleg vekt på kva skole som ligg nærast heimen. Kommunen kan også ta omsyn til topografi, trafikktilhøve og kapasiteten på skulane, og at barn i same nabolag skal få gå på same skole. Etter søknad kan eleven takast inn på ein annan skole enn den eleven har rett til å gå på.

Dette innebærer at barn som bor i det samme området skal få gå på samme skole, og at skolen skal være en skole i barnas naturlige nærmiljø. Regelen legger føringer på hvilke hensyn som kan vektlegges når kommunen fordeler elevene mellom skoler. Fordelingen skal gjøres med utgangspunkt i den fysiske avstanden mellom barnets bosted og skolen. Kommunen kan også legge vekt på hvordan hjemmene er fordelt i nabolag, og på naturlige forhold som fjell og elver (Prop. 57 L (2022–2023), s. 572)⁴. I Oslo kan barrierer som infrastruktur og næringsområder være vel så viktige barrierer som landskapsformasjoner. Sikkerhet langs skoleveien kan ofte være et viktig hensyn (Prop. 57 L (2022–2023), s. 572)⁴.

Elever på 1. trinn som bor mer enn to kilometer fra skolen, og elever på 2.–10. trinn som bor mer enn fire kilometer fra skolen, har etter opplæringslova rett til gratis skyss.

⁴Prop. 57 L (2022–2023). Lov om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova). Kunnskapsdepartementet. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/prop.-57-l-20222023/id2967679>

10 • Forslag til endringer i skolestrukturen i grunnskolen i Oslo

Ved fordeling av elevene mellom skolene i kommunen, kan skolenes kapasitet være avgjørende. Ifølge Utdanningsdirektoratets tolkning av opplæringsloven av 1998, kunne kommunen vektlegge hensynet til kapasitet først hvis en skole var full. Med ny opplæringslov er kommunens adgang til å vektlegge skolenes kapasitet noe utvidet. Kommunen har nå adgang til å legge vekt på effektiv forvaltning av kommunens skoleanlegg og økonomiske og menneskelige ressurser (Prop. 57 L (2022–2023), s. 92)⁴. Kommunen må vektlegge en rekke ulike hensyn når det kommer til fordeling av elever etter opplæringsloven § 2-6. Denne avveiningen innebærer at nærskolen ikke alltid vil være den skolen som er nærmest elevens bosted.

Opplæringslova sier at kommunen kan tildele skoleplass ved å vedta en lokal forskrift om skolekretser, eller ved å fatte enkeltvedtak om hvilken skole den enkelte elev skal gå på.

Tildeling av skoleplasser i Oslo kommune

Kommunens adgang til å avgjøre hvor mange skoler det skal være i kommunen, til å opprette og legge ned skoler, og avgjøre hvor skolene skal plasseres, er ikke regulert i opplæringsloven (Prop. 57 L (2022–2023), s. 92)⁴, (Helgeland, 2018)⁵. Dette betyr at beslutninger om skolestruktur er lokalpolitiske spørsmål. I Oslo er dette ansvaret delegert til Utdanningsetaten, som utformer veiledende inntaksområder for alle grunnskolene i Oslo kommune. Inntaksområdene knytter hver adresse i kommunen til én bestemt skole.

Utdanningsetaten endrer inntaksområdene når det er nødvendig, for eksempel hvis en skole skal opprettes eller legges ned, eller ved større eller mer langvarige endringer i en skoles elevgrunnlag (f.eks. ved utbygging av boliger). Når Utdanningsetaten vurderer å endre et inntaksområde, utformer Utdanningsetaten et forslag som sendes på høring. Høringen er åpen for alle og gjennomføres i samarbeid med berørte skoler og bydeler.

Endringer i skolestruktur vil ha konsekvenser for dagens elever ved skolene, og for framtidige elever. Ved handlinger og avgjørelser som angår elever, skal det som er best for eleven være et grunnleggende hensyn. Elevene har rett til å bli hørt, og det skal legges vekt på meningene deres etter elevenes alder og modenhet (Grunnloven, 1814, § 104)⁶ (Barnekonvensjonen, 1989, art. 3 og 12)⁷ (Opplæringsloven, 2024, §§ 10-1 og 10-2)⁸

Når skolestrukturen først er besluttet, må kommunen følge opplæringsloven § 2-6 ved fordeling av elevene mellom skolene. Skoleplasser i grunnskolen tildeles gjennom enkeltvedtak. Saksgangen for enkeltvedtak er regulert i forvaltningsloven (Forvaltningsloven, 1967, kapittel IV og V)⁹. Skolene tar utgangspunkt i inntaksområdene når de tildeler skoleplasser til elevene.

⁵ Helgeland, G. (2018), *Kommentarutgave til opplæringsloven* (3. utg.). Universitetsforlaget.

⁶ Grunnloven. (1814). *Kongeriket Norges Grunnlov* (LOV-1814-05-17). Lovdata. <https://lovdata.no/lov/1814-05-17-bm>

⁷ Barnekonvensjonen. (1989). *Konvensjon om barnets rettigheter* (20-11-1989). Lovdata. https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1999-05-21-30/KAPITTEL_8#KAPITTEL_8

⁸ Opplæringsloven (2023). *Lov om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa* (LOV-2023-06-09-30). Lovdata. <https://lovdata.no/lov/2023-06-09-30>

⁹ Forvaltningsloven. (1967). *Lov om behandlingssmåten i forvaltningssaker* (LOV-1967-02-10). <https://lovdata.no/lov/1967-02-10>

Elevene får som hovedregel plass på skolen de hører til ifølge de veiledende inntaksområdene. Hvis det bor flere barn i et inntaksområde enn skolen har plass til, må skolen gi noen av elevene i inntaksområdet plass på en annen skole i nærheten.

Plan- og bygningsloven

Plan og bygningsloven (pbl., 2008)¹⁰ har som formål å fremme bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner. Det legges særlig vekt på barn og unges oppvekstvilkår. Dette følges opp i kommuneplanens samfunnsdel med arealstrategi og kommuneplanens arealdel, som legger føringer for skoleplanleggingen. Plan og bygningsloven omtaler også særskilt hensynet til barn og unges oppvekstvilkår:

- Det skal tas hensyn til barn og unges oppvekstvilkår og estetisk utforming av omgivelsene (§ 1-1)¹⁰.
- Planlegging etter loven skal sikre at barn og unges interesser blir ivaretatt i plan- og byggesaker (§ 3-1)¹⁰.
- Reguleringsplaner skal ta hensyn til barn og unges behov for trygge og gode oppvekstmiljøer (§ 12-7)^{10,11}.
- Prinsippet om universell utforming skal ivaretas både i planleggingen av prosjekter og i kravene til det enkelte byggetiltak (§ 29-3)¹⁰.

For kommunale planforslag, gjelder det at: «Kommunen har et særlig ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge. Grupper og interesser som ikke er i stand til å delta direkte, skal sikres gode muligheter for medvirkning på annen måte.» (§ 5-1)¹⁰ Av lovens formål, må dette også sees i lys av det grunnleggende hensynet til barnas beste og prinsippet om hensynet til barn og unges oppvekstvilkår.

Forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger

Forskriftens (2023)¹² formål er å sikre at miljøet i barnehager og skoler fremmer helse, trivsel, lek og læring, samt forebygger sykdom, skade og alvorlige hendelser (§ 1)¹².

Ved valg av beliggenhet for skolen må det tas hensyn til risikoforhold som trafikk, luftforurensning, støy, klima og området utforming for å sikre et helsemessig forsvarlig miljø (§ 7)¹².

¹⁰ Plan- og bygningsloven. (2008). *Lov om planlegging og byggesaksbehandling* (LOV-2008-06-27-71). Lovdata. <https://lovdata.no/lov/2008-06-27-71>

¹¹ I område- og reguleringsplaner kan det i nødvendig utstrekning fastsettes nærmere bestemmelser for å «sikre hensynet til [...] barns særlige behov for leke- og uteoppholdsareal» (pbl., § 12-7). Videre kan rekkefølgebestemmelser sikre «at utbygging av et område ikke kan finne sted før samfunnstjenester som [...] barnehager, friområder, skoler mv. er tilstrekkelig etablert.» (pbl., § 12-17, pkt. 10).

¹² Helse- og miljøforskriften. (2023). *Forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger* (FOR-2023-03-28-449). Lovdata. <https://lovdata.no/forskrift/2023-03-28-449>

Skolens fysiske miljø skal være forsvarlig ut fra en vurdering av faktorer som kan påvirke elevenes helse, trivsel, lek og læring. Dette inkluderer tilrettelegging for elever med funksjonsnedsettelse og sikring av lokaler og uteområder som dekker behov for aktivitet og hvile (§ 10)¹².

Elevenes beste

Ved handlinger og avgjørelser som angår elever, skal det som er best for eleven være et grunnleggende hensyn. Elevene har rett til å bli hørt, og det skal legges vekt på meningene deres etter elevenes alder og modenhet.^{6,7,8}

Hensynet til elevens beste er en rettighet, et grunnleggende hensyn og en saksbehandlingsregel. Det betyr at hensynet til elevenes beste alltid skal vurderes. Hensynet til elevenes beste er ikke den eneste faktoren, men en svært viktig del av vurderingen i saker som angår dem. Jo større konsekvenser et tiltak kan ha for en eller flere elever, desto større vekt skal legges på hensynet til eleven eller elevene. I vurderingen av hva som er elevens beste, vil elevens oppfatning være sentral. Hensynet til en enkelt elev kan også komme i konflikt med andre hensyn, for eksempel hensynet til andre elever. Disse hensynene må da vektas mot hverandre i vurderingen.

Alle elever har rett til å bli hørt i saker som påvirker dem. Dette gjelder uavhengig av alder eller forutsetninger. Elever har ikke plikt til å uttale seg, men det må alltid vurderes om de er gitt anledning til å bli hørt og om de er hørt godt nok i saken. Utgangspunktet er at elevene skal høres direkte, men de kan også høres gjennom andre personer, for eksempel foreldrene. Det kan også tenkes at elevens stemme kommer tydelig nok fram i annen dokumentasjon, eksempelvis i elevundersøkelser, tidligere innspill fra elevråd og lignende.

Vurdering av elevenes beste i denne analysen

I forkant av at Utdanningsetaten har vurdert endringer i skolestrukturen, fikk elevene uttale seg om hva som er viktig for dem ved endringer i skolestrukturen. Innspillene ble brukt for å kvalitetssikre vurderingskriteriene som brukes i analysen. På den måten er elevenes beste ivaretatt tidlig i vurderingen av tiltakene, og mange forslag har blitt tatt ut av analysen på grunn av vurderinger knyttet til elevenes beste. En oppsummering av tilbakemeldingene finnes i Appendix 1 Elevenes beste i arbeidet med skolebehovsplanen.

Elevene får deretter mulighet til å gi uttrykk for sine meninger når skolebehovsplanen med foreslåtte tiltak sendes på høring. Høringen vil bli tilrettelagt med elevtilpasset veiledning til høringsdokumenter og digitale høringsverktøy. Etter politisk behandling og vedtak vil elevrådene og andre kunne delta i de lokale høringene for endring av inntaksområder. Enkeltelever har også mulighet til å gi uttrykk for sine synspunkter på hvor de skal gå på skole når skoleplassene tildeles ved enkeltvedtak.

Spørreundersøkelse til alle elevrådene i grunnskolen i kommunen

For å få belyst elevenes beste i arbeidet med denne rapporten, ble det gjennomført en spørreundersøkelse i perioden desember 2024–januar 2025. Utdanningsetaten hadde dialog med Elevorganisasjonen og Sentralt ungdomsråd i forkant av dette, for å informere om arbeidet og å få innspill til spørreundersøkelsen. Spørreundersøkelsen ble sendt til alle elevrådene i grunnskolen.

I spørreundersøkelsen ga Utdanningsetaten overordnet informasjon om det pågående arbeidet, og ba elevrådene om tilbakemelding på følgende spørsmål:

- Hva er det beste med den skolen dere går på?
- Hva er viktig for at dere skal trives på skolen?
- Hvis dere skulle begynt på en ny skole, hva ville vært viktig for dere at vi tenker på?

Målet var å innhente informasjon om hva som er viktig for barn og unge. Det gjør at vi i utformingen av vurderingskriteriene og i selve vurderingene og utformingen av tiltakene har informasjon som hjelper oss å ivareta elevenes beste.

Utdanningsetaten mottok 132 svar fra elevrådene i grunnskolen i Osloskolen. Svarene er anonyme. I noen av elevrådene har hver elev gitt sitt innspill, men det ser ut til at de fleste innspillene er gitt av et samlet elevråd. Innspillene ga oss verdifull informasjon om hva som opptar elevene og hva som er viktige hensyn vi må vurdere. Under følger et sammendrag. En grundigere analyse og eksempler på innspill er gitt i Appendiks 1.

Det som går igjen på tvers av de tre spørsmålene, er at elevene er opptatt av trygge og inkluderende miljø. De vil ha gode læringsmiljø og lærere, venner i klassen og på skolen, og bli tatt godt imot hvis de må bytte skole. Vi har derfor vært opptatt av å ivareta trygghet og tilhørighet til skolemiljø gjennom hele prosessen.

- Hva er det beste med den skolen dere går på?

Utover et trygt og inkluderende miljø, er elevene opptatt av flinke og/eller snille lærere. Mange elevråd har tatt opp viktigheten av store, gode og varierte utearealer, tilpasset opplæring og variasjon i undervisningen. Andre temaer i tilbakemeldingen er: venner, kort/trygg skolevei, nærmiljø, godt fysisk læringsmiljø, utstyr og rom på skolen (bibliotek, gymsal, sløyd etc.), mangfoldig elevmiljø, skolemat og elevdemokrati.

- Hva er viktig for at dere skal trives på skolen?

Elevene trekker fram at det er viktig å bli sett av hyggelige og flinke lærere, samt at de har venner i klassen og i skolehverdagen. Alt dette bidrar til et godt psykososialt skolemiljø som elevene er opptatt av. Andre temaer de er opptatt av er: fysisk læringsmiljø, god undervisning, gode utearealer, felles arrangementer på skolen og skole i nærmiljøet.

- Hvis dere skulle begynt på en ny skole, hva ville vært viktig for dere at vi tenker på?

Skolemiljøet er viktig for elevene, og de er opptatte av hvordan de blir tatt imot på den nye skolen. Den nye skolen må ha en plan for å få nye elever til å føle seg velkomne og inkluderte. Det kan for eksempel inkludere besøk og omvisning på skolen i forkant og ulike varianter av fadderordninger. Videre er elevene opptatt av at den nye skolen må ha godt fysisk læringsmiljø. Det handler både om varierte og godt møblerte læringsarealer, godt inneklima og renhold, tilstrekkelige og rene toalettfasiliteter og et uteområde som tilrettelegger for variasjon og kvalitet i lek og læring. Andre temaer de spiller inn er: Kort/trygg skolevei, kantine, variasjon i undervisning og at man flyttes til nye skoler som hele klasser eller med gode venner.

Oppsummering av elevmedvirkningen

Før elevmedvirkningen ble gjennomført, hadde Utdanningsetaten skissert noen vurderingskriterier til det videre arbeidet med de foreslåtte tiltakene. Vurderingskriteriene ble endret noe som følge av elevmedvirkningen. Den største endringen var at fysisk læringsmiljø ble et eget vurderingskriterium, i stedet for å være lagt inn som en del av andre kriterier. Elevenes tydelige stemme viser at de er opptatt av gode innendørs og utendørs arealer i skolehverdagen. Dette stemmer godt med forskning som knytter de fysiske forholdene til elevenes trivsel, helse og læringsutbytte.

Elevenes tilbakemeldinger hjalp oss også å finne gode indikatorer for vurderingskriteriene som omhandler skolevei og skolens rolle i nærmiljøet.

Mange av elevenes innspill har også gitt oss gode momenter rundt overgangsfasen for elever som må bytte skole. Innspillene blir et viktig utgangspunkt når man planlegger ivaretagelsen av elevenes psykososiale miljø i gjennomføringen av tiltak, når man vet hvilke elever som blir berørt.

Hvordan er hensynet til elevenes beste tatt med i vurderingen?

I vurderingen av hvert enkelt tiltak har vi tatt utgangspunkt i innspillene fra elevmedvirkningen. For å synliggjøre konsekvensene for hvert tiltak sett fra elevenes perspektiv, har vi for hvert tiltak en egen oppsummering av tiltaket sett opp mot elevenes beste.

I hver vurdering har vi også lagt vekt på at tiltakene treffer elevene på to måter. De nåværende elevene vil få en endring fra en kjent situasjon, og vurderingen av elevenes beste må ses opp mot hvordan endringen påvirker disse elevene direkte. Framtidens elever vil bare oppleve den nye situasjonen, og vurderingen av elevenes beste må da se på hvor godt det endrede skoletilbudet blir.

Hvordan elevene kan medvirke i den videre saksgangen

For å sørge for at elevenes rettigheter blir ivaretatt i den videre saksbehandlingen, vil de bli spesielt invitert med i høringen av skolebehovsplanen. Da vil det for en del elever være konkrete forslag som påvirker dem, skolen deres og nærmiljøet. Elevenes innspill blir sentrale i høringen.

Etter den politiske behandlingen, vil skoler med vedtatte tiltak bli gjenstand for egne prosesser hvor det legges vekt på å ivareta elevene i overgangsfasene. Blant annet vil elevene ha rett til å uttale seg om hvilken skole de plasseres ved når tiltaket krever at inntaksområder og skoletilhørighet endres. Elevens beste skal vektlegges når skoleplass besluttes i et enkeltvedtak.

Områdesatsinger i Oslo

Oslo kommune, i samarbeid med staten, har initiert flere områdesatsinger for å forbedre levekårene i utvalgte bydeler. Disse satsingene skal styrke nærmiljøer og utvikle bedre tjenester innen oppvekst, utdanning og sysselsetting. Målet er å skape varige forbedringer i tjenester og nærmiljøer der behovene er størst, slik at flere blir økonomisk selvstendige og kan delta aktivt i lokalsamfunnet og storsamfunnet. I Oslo pågår det flere slike satsinger, blant annet:

- **Oslo sør-satsingen (2018-2026):** Denne satsingen retter seg mot områder som Bjørnerud og Holmlia syd, med mål om å styrke nærmiljøene og utvikle bedre tjenester innen oppvekst, utdanning og sysselsetting.
- **Områdesatsingene i Groruddalen:** Disse satsingene har som mål å forbedre levekårene i Groruddalen gjennom tiltak innen blant annet miljø, transport, utdanning og kultur.
- **Områdesatsingene i Oslo indre øst:** Målet for denne satsningen er å forbedre levekårene i bydeler som Tøyen og Grønland gjennom ulike tiltak for å styrke nærmiljøet og tjenestetilbudet.

Flere av skolene i analysen er en del av pågående satsninger. Hvordan disse områdesatsningene blir påvirket av eventuelle endringer i skolestruktur må vurderes videre.

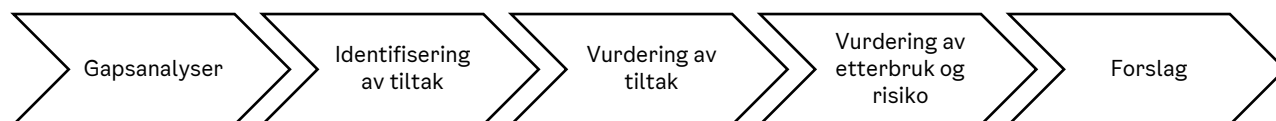
Tilnærming og identifisering av tiltak

I oppdraget fra Byrådet er Utdanningsetaten bedt om å vurdere både å redusere eksisterende overkapasitet og nedskalere kapasitet i forbindelse med pågående utredninger og forprosjekt. Utgangspunktet er vedvarende overkapasitet i grunnskolen, kombinert med utfordrende økonomiske rammer for Oslo kommune. Når Utdanningsetaten har identifisert mulige tiltak, har vi derfor tatt utgangspunkt i gapsanalyser basert på befolkningsframskrivingene for skolebehovsplanens analyseområder for de kommende 20 årene. Deretter har vi sett på om det er planlagte byggeprosjekter under utredning eller i forprosjekt, og om det er skoler med rehabiliteringsbehov i disse områdene. Vi har også vurdert små skoler og skoler med lav oppfylling.

Beskrivelse av arbeidet

Analysen tar utgangspunkt i elevtallsframskrivingene beskrevet i skolebehovsplan 2026–2045, og gapsanalysen mellom behov og kapasitet. Utdanningsetaten har identifisert områder i byen med overkapasitet. For hvert område har vi vurdert om overkapasiteten forventes å være av varig karakter. Utviklingsområder med stor planlagt boligbygging vurderes ekstra grundig med tanke på usikkerhet. Deretter ses det på skoler som har behov for rehabilitering og/eller planlagt kapasitetsøkning i disse områdene, og på skoler med lavt elevtall og/eller lav oppfylling. I noen tilfeller vurderes enkeltskoler med lavt elevtall eller rehabiliteringsbehov selv om de ligger i områder med høy oppfylling eller stor planlagt utvikling.

Identifiserte tiltak vurderes ut fra definerte kriterier. Tiltak som gir for store negative konsekvenser eller for liten effektiviseringseffekt, tas ut. For skoleanlegg som foreslås avvirket som grunnskole, vurderes muligheten for etterbruk. Først vurderes behovet for andre skoleformål, deretter mulige kommunale formål, og til slutt om eiendommen bør avhendes.

Involvering

Gjennom hele prosessen har det vært nært samarbeid på tvers av sektorene i Oslo kommune. Ulike kompetansmiljøer har vært involvert i arbeidet med å identifisere og vurdere konsekvensene av tiltakene. I tillegg har det vært involvering av barn og unge, foresatte og ansatte¹³ i Osloskolen.

Innledningsvis fokuserte Utdanningsetaten på behovsanalysene, og innarbeidet de nyeste framskrivingene i oversiktene. Parallelt med dette, ventet vi på oppdaterte oversikter over bygningsmessig tilstand ved skolene. Dette ga oss oversikt over områder med overkapasitet og

¹³ Utdanningsetatens arbeidsmiljøutvalg og medbestemmelsesutvalg har vært informert om prosessen.

skoler med behov for totalrehabilitering. Så snart framskrivingene var godt bearbeidet, ble Oslobygg KF og andre relevante kommunale virksomheter involvert i analysearbeidet.

Oslobygg har, som eier og drifter av skoleanleggene, vært involvert både i identifisering av tiltak og i vurderinger knyttet til rehabiliteringsbehov, fleksibilitet i bygningsmassen, prosjektøkonomi og investeringskostnader. Bymiljøetaten har bidratt med vurderinger knyttet til trafiksikkerhet og skolevei. Plan- og bygningsetaten har bidratt med vurderinger knyttet til framtidig skolestruktur og spesielt skolenes betydning i nærmiljøet. Eiendoms- og byfornyelsesetaten har vurdert eiendomsverdier og potensiale for ikke-kommunal etterbruk av aktuelle skoleanlegg.

Utdanningsetaten har bedt om innspill fra elever og foresatte om hva som er viktigst for å ivareta elevenes beste i arbeidet med å effektivisere i Osloskolen.

Det har vært møte med Kommunalt foreldreutvalg. Det ble også sendt ut en forespørsel til alle foreldreutvalg (FAU) i grunnskolen i Oslo via Kommunalt foreldreutvalg. Her ble de spurt om hva som er det viktigste å vurdere i den pågående prosessen og om å gi innspill til vurderingskriteriene. Svarene fra FAUene ble tatt med i utformingen av de endelige vurderingskriteriene, og ligger i Appendiks 2.

I etterkant av undersøkelsene til elevrådene og FAUene, ble kriteriet om skolenes fysiske utforming, som i utgangspunktet var en del av vurderingene knyttet til fagmiljø, tydeliggjort som et eget vurderingskriterium.

Behovsanalyser: elevtallsframskrivninger og kapasitet

Det er lagt til grunn at analysen skal ha et perspektiv på 20 år, det vil si fra 2026 til 2045. Analysen vurderer elevtallsframskrivingene sett opp mot kapasiteten i grunnskolen, og inkluderer planlagte investeringer i skolekapasitet for rehabilitering, utvidelse og nybygg.

Når Utdanningsetaten jobber for å sikre riktig kapasitet på lang sikt, vurderes behovet på områdenivå. Skoler i hvert analyseområde ses i sammenheng, og det vurderes også muligheter for justering mellom analyseområdene. På områdenivå er målet at oppfylingsgraden på skolene skal ligge rundt 80–90 % av samlet kapasitet for å håndtere variasjoner i elevtallet og usikkerhet i framskrivninger.

Det tas utgangspunkt i befolkningsframskrivninger 2024 for Oslo kommune (mellomalternativet), som utarbeides av Byrådsavdeling for finans. Byrådsavdelingen publiserer samtidig et notat som redegjør for de viktigste antagelsene og funnene i befolkningsframskrivingene (Oslo kommune, u.å.)¹⁴.

¹⁴ Oslo kommune. (u.å.). *Befolkningsframskrivingen for Oslo 2024–2050*. Hentet 27. februar 2025 fra <https://www.oslo.kommune.no/statistikk/befolkning/befolkningsframskrivingen-for-oslo-2024-2050>

Befolkningsframskrivingene er brutt ned på inntaksområdenivå. Det tas utgangspunkt i elevtallet ved den enkelte skole fra grunnskoletellingen 1. oktober når videre vekst i inntaksområdet skal framskrives. Vekstraten til elevtallet kommer av befolkningsframskrivingene og kan være negativ (nedgang i elevtallet) eller positiv (økning i elevtallet).

Det vil være en differanse mellom befolkningsframskrivingen og elevtallsframskrivingen fordi ikke alle elever går på sin nærskole. Dette skyldes at elever søker skolebytte til offentlige eller private skoler eller av andre årsaker ikke har sin skolegang ved sin nærskole. En skole kan også være tilsøkt og ha flere elever enn elevgrunnetallet i inntaksområdet tilsier. I de tilfellene det er store avvik mellom befolkningsframskrivinger og elevtallsframskrivinger gjøres det ekstra vurderinger knyttet til dette da dette kan endres i framtiden. Det er videre i analysen gjort vurderinger om skoler som kan ses i sammenheng, grunnet avstander, hensyn til skolevei og skolestruktur.

Ny vurdering av planlagte byggeprosjekter

Oppdraget fra Byrådsavdeling for utdanning om nedskalering av kapasitet, som gjentas i Utdanningsetatens tildelingsbrev for 2025, sier at det skal tas sikte på å redusere investeringsvolumet i skoleporteføljen:

Utdanningsetaten skal bidra til effektiv utnyttelse av skolekapasitet og å redusere det kommunale investeringsbehovet der mulig.¹⁵

Reduksjon i planlagte prosjekter vil redusere investeringsvolumet og framtidige driftskostnader, og bidra til å effektivisere kapasitet. Ledig kapasitet i skoleanlegg kan brukes til de skoletilbudene som fortsatt har behov for økt kapasitet, som byomfattende spesialskoler og spesialgrupper og videregående opplæring både for elever med ungdomsrett og deltakere i voksenopplæringen.

Investeringsprosjekter i Oslo kommune følger kommunens investeringsinstruks, som definerer arbeidet med investeringer og beslutningspunkter underveis. Vedtatte investeringsprosjekter hvor det foreligger endelige styrings- og kostnadsrammer og hvor det er inngått entreprisaftaler, kan ikke stanses uten uforholdsmessige ekstrakostnader. Øvrige prosjekter vurderes individuelt. Generelt vil det være nødvendig å nedskrive påløpte tidligfase- og forprosjekteringskostnader for prosjektene som stanses. Nivået på disse kostnadene vil avhenge av prosjektomfang og hvor langt ut i prosessen man er kommet. Å endre prosjekter vil også kunne ha en ekstrakostnad.

Skoler med rehabiliteringsbehov

I analysen vurderes skoler som har behov for totalrehabilitering i planperioden og samtidig ligger i områder med overkapasitet. Totalrehabilitering innebærer en betydelig økonomisk investering,

¹⁵ Byrådsavdeling for utdanning. (2025). *Tildelingsbrev 2025 for Utdanningsetaten*. <https://www.oslo.kommune.no/politikk-og-administrasjon/politikk/budsjett-regnskap-og-rapportering/tildelingsbrev/>

og det har derfor vært viktig å vurdere om rehabilitering er den mest hensiktsmessige løsningen, eller om andre tiltak i skolestrukturen vil være mer bærekraftige på sikt. Oslobygg KF, som eier og forvalter skolebyggene, har identifisert og meldt inn skolene med behov for totalrehabilitering.

Rehabilitering er definert på ulike måter i norske standarder, men oppsummert handler rehabilitering om å sette eldre bebyggelse, bygningsdeler og tekniske anlegg og objekter i brukelig stand, tilpasset dagens myndighets- og brukerkrav, uten å endre funksjonalitet. En rehabilitering kan omfatte både reparasjon, restaurering, utskifting, oppgradering/utvikling og endring av planløsning.

Per i dag pågår det 13 prosjekter i ulike faser som omfatter rehabilitering av eksisterende skoleanlegg, rehabilitering kombinert med kapasitetsutvidelse eller nybygg som erstatter eksisterende skoleanlegg. Felles for disse prosjektene er at alt bruttoareal (BTA) som bygges eller rehabiliteres, må oppfylle kravene i TEK17 og Oslo kommunes standard kravspesifikasjon (SKOK). Disse kravene bidrar til å øke både prosjektomfanget og investeringskostnadene. Mange av prosjektene krever detaljregulering, noe som ofte er nødvendig ved byggeprosjekter på eldre eiendommer. Dette fører til lengre planleggingsprosesser og høyere kostnader i tidlig i prosjektet. Erfaring viser at reguleringsprosesser i Oslo kan ta opptil fem år, noe som påvirker både fremdrift og økonomi.

Kravene i TEK17 vil først bli fullt ut gjeldende når en rehabilitering defineres som en hovedombygging¹⁶.

Skoler med behov for totalrehabilitering vil som regel også ha behov for å flytte ut i midlertidige lokaler i byggeperioden.

Skolestørrelse

I hele Norge går utviklingen i retning av større grunnskoler, både som følge av endret bosetningsmønster og en ønsket utvikling. Antall elever i skoler med 1–299 elever minker. I 2020 gikk 60 % av elevene i norske grunnskoler i skoler med 300 elever eller mer (UDIR, 2024)¹⁷.

Utdanningsetaten anser skoler med mindre enn 200 elever som små, og Standard kravspesifikasjon for skoler¹⁸ definerer standardstørrelser i grunnskolen fra 500 til 900 elever. Dette er skolestørrelser som gir et godt utgangspunkt for økonomisk forsvarlig skoledrift og gir gode rammevilkår for trivsel og læring.

¹⁶ Direktoratet for byggkvalitet. (2022, 3. februar). *Hva regnes som hovedombygging?* <https://www.dibk.no/bygge-eller-andre/arbeid-pa-eksisterende-bygg/hovedombygging>

¹⁷ Utdanningsdirektoratet. (2024, 13. mars). *Færre og større skoler enn for ti år siden.* <https://www.udir.no/tall-og-forskning/statistikk/statistikk-grunnskole/analyser/2024/farre-og-storre-skoler-enn-for-ti-ar-siden/>

¹⁸ Oslo kommune. (u.å.). *Standard kravspesifikasjon for skoler 2022, oppdatering 2023.* Hentet 27. februar 2025 fra www.skok.no

Større barne- og ungdomsskoler gir større fagmiljø og elevmiljø som kan gi et godt grunnlag for bedre ressursutnyttelse, profesjonsfelleskap, læringsmiljø og trivsel. Derfor etterstrebes det i Oslo kommune å etablere nye skoler med fire paralleller på barnetrinnet og minimum seks paralleller på ungdomstrinnet. Eventuelt nye 1–10-skoler bør minimum ha fire paralleller på ungdomstrinnet.

Utdanningsetaten gjennomførte i november 2022 til november 2023 en utredning om sammenhengen mellom skolestørrelse, læring og trivsel. Her vurderte vi spesielt hvorvidt en barneskole med opp mot 1200 elever vil kunne gi gode rammer for elevenes læring og trivsel.

En gjennomgang av forskning på feltet¹⁹, viser at det er en begrenset sammenheng mellom skolestørrelse og elevenes læring, noe som vil si at variasjoner i elevenes læring og skolefaglige prestasjoner mellom skoler i liten grad kan forklares ved skolestørrelse alene. Noen studier viser at det er en svak positiv sammenheng mellom skolestørrelse og læringsutbytte opp til et visst punkt, og deretter en svak negativ sammenheng over en viss skolestørrelse. Dette kalles en kurvlineær sammenheng.

Den kurvlineære sammenhengen som det er tendenser til i studier om sammenhengen mellom skolefaglige prestasjoner og skolestørrelse finnes ikke i studier som har fokus på sammenhengen mellom skolestørrelse og elevenes trivsel og omfanget av mobbing. Størrelsen på skolen forklarer alene ikke om elevene trives eller ikke trives på skolen, selv om det er en svak tendens til at elever på småskoletrinnet trives noe dårligere på skoler med mindre enn 150 elever.

Et sammendrag av relevante funn, ligger i Appendiks 3 Vurderinger knyttet til skolestørrelse.

Å etablere store skoleanlegg har flere åpenbare økonomiske fordeler. Større enheter innebærer færre bygg å oppføre, administrere og drifte, samtidig som de gir bedre muligheter for arealeffektive løsninger og redusert tomtebehov. I tillegg kan større skoler legge til rette for en mer fleksibel skoledrift, noe som gir bedre kapasitetsutnyttelse i klassene og en mer optimal fordeling av ressurser tilpasset elevenes behov.

Økonomiske konsekvenser for skoler med lav oppfylling

Ikke alle Osloskoler er like godt oppfylt. Noen skoler har et lite elevgrunnlag sammenlignet med skolens kapasitet, og noen skoler opplever elevflukt til private skoler og andre offentlige skoler. Når vi vurderer tiltak for å effektivisere skolestrukturen, er det relevant å vurdere skoler med vedvarende lav oppfylling i områder med overkapasitet. Elevtallet har direkte innvirkning på skolens budsjett, ettersom midler til undervisning i stor grad fordeles basert på antall elever. Når skolene har dårlig oppfylte klasser, blir den økonomiske situasjonen utfordrende, noe som igjen påvirker kvaliteten på tilbudet. Samtidig forblir faste kostnader til drift av skolebygget relativt konstante, noe som gjør at kostnaden per elev blir høyere på skoler med lav oppfylling.

¹⁹ Nordahl, T. (2022). Skolestørrelse og sammenhenger med elevenes trivsel og læring. *Skriftserien (Høgskolen i Innlandet)*. Nr. 9. <https://brage.inn.no/inn-xmlui/handle/11250/2987815>

Vurderingskriterier

For å analysere aktuelle tiltak, har Utdanningsetaten kommet fram til seks vurderingskriterier som skal tydeliggjøre virkningen av tiltakene:

- Fysisk læringsmiljø
- Størrelse på fagmiljø
- Skolevei og trafiksikkerhet
- Skolens rolle i nærmiljøet og i byutvikling
- Økonomi
- Klima

Innspill fra elevrådene²⁰ og foreldreutvalgene²¹, er brukt både til å utlede og definere vurderingskriteriene. Kriteriene bygger på Oslo kommunes og Oslo skolens overordnede strategier og føringer og skal danne et grunnlag for helhetlige og kunnskapsbaserte beslutninger. I tillegg vurderes risiko og kompleksitet knyttet til gjennomføring, og potensiale for etterbruk der det er aktuelt.

Fysisk læringsmiljø

Skoleanleggets utforming er en vesentlig rammefaktor i opplæringen. Skoleanlegget skal tilfredsstillende krav til godt læringsmiljø, arbeidsmiljø, bærekraftig utvikling og økonomisk areal- og ressursbruk.

Innspillene fra elevmedvirkningen og FAUer tydeliggjorde behovet for å ha fysisk læringsmiljø som et eget vurderingskriterium. Fysisk læringsmiljø er svært viktig for både elever og foreldre.

De kvalitative vurderingskriteriene ser på det fysiske læringsmiljøet, størrelsen på fagmiljøet, skoleveien, og skolens rolle i nærmiljøet. I tillegg vurderes effekten på økonomi og klima for hvert enkelt tiltak.

Det fysiske læringsmiljøet omfatter skolens fasiliteter, bygningsmessige standard, uteområder og universell utforming. Både opplæringsloven (§ 12-7)⁸ og forskrift om helse og miljø i skoler

²⁰ Se kapittel om Elevens beste og Appendiks 1 *Elevens beste i arbeid med skolebehovsplanen*, som oppsummerer de 132 svarene på spørreundersøkelsen som ble sendt til alle elevrådene i grunnskolen.

²¹ Ni FAUer har gitt innspill til vurderingskriteriene; se oppsummering av dette i Appendiks 2 Innspill til vurderingskriterier fra Oslo kommunale foreldreutvalg.

(§ 1)¹² stiller krav til et fysisk læringsmiljø som blant annet fremmer elevenes trivsel, helse og læring. I analysen vurderes tiltakene ut fra om det vil gi berørte elever og ansatte tilgang på bedre utformet fysisk læringsmiljø, eller om endringen fører til at flere får tilgang til mindre gode læringsarealer inne og ute. Tiltaket vurderes opp mot planlagt/vedtatt endring, og i noen tilfeller mot dagens situasjon.

Kravene til det fysiske læringsmiljøet er definert i Standard kravspesifikasjon for skoler i Oslo kommune¹⁸. Forventningene til et godt skoleanlegg kan oppsummeres slik:

- Skoleanlegget skal være utformet på en slik måte at nye reformer/arbeidsformer kan implementeres uten vesentlige bygningsmessige endringer.
- Alle elever skal ha et trygt, godt og inkluderende læringsmiljø som fremmer helse, trivsel og læring, og som er fritt for mobbing, vold og overgrep.
- Skoleanlegget skal bidra til at elevene skal få utfolde skaperglede, engasjement og utforskertrang. Alle elever skal delta i kunst- og kulturaktiviteter som bidrar til deres helhetlige kompetanse.
- Skoleanlegget skal legge til rette for godt skole/hjem-samarbeid, derfor skal det legges til rette for gode møteplasser som fremmer samspill.
- Skoleanlegget skal bidra til et godt fysisk og psykososialt arbeidsmiljø. Arealene skal gi alle ansatte gode muligheter for å utføre sitt arbeid til beste for elevenes læring, egenutvikling og trivsel.
- Skoleanlegget skal fungere som et lokalt kulturhus, og skal som en del av kommunens kulturelle infrastruktur bidra til å styrke lokalmiljøet. Det skal utformes på en slik måte at det enkelt kan benyttes til virksomhet utover skolens kjernevirksomhet.
- Arealbruken skal effektiviseres og begrenses gjennom sambruk og flerbruk.
- Skoleanlegget skal planlegges og bygges med utgangspunkt i føre-var-prinsippet for å redusere helsemessig og økonomisk risiko.

Uteområdet skal dekke følgende hovedfunksjoner:

- Pauseareal for lek, sosial kontakt og rekreasjon
- Læringsarena
- Møtested og ressurs for nærmiljøet utenfor skoletiden

Uteområdet skal være tilgjengelig for alle, og skal stimulere til trivsel, motivasjon og læring. Arealet skal gi muligheter for allsidige aktiviteter, samt muligheter for sosial læring gjennom samhandling. Bygningsmasse og uteareal skal plasseres og utformes slik at skolegården er oversiktlig, samt bidra til å forebygge hærverk, vold og mobbing. Utearealet skal deles inn i ulike soner for ulike typer aktiviteter til alle årstider, og være tilrettelagt for ulike interesser og aldersgrupper. Utearealet skal være en læringsarena som supplement til ordinært undervisningsareal. Det skal være gode overganger mellom ute og inne. Det skal legges opp til læring gjennom lek, aktivitet og samling.

Størrelsen på fagmiljø

Utdanningsetaten ønsker å sikre at skolene i Oslo har mulighet til store fagmiljø, både for å ivareta elevenes læring og mulighet for gode profesjonsfellesskap. Større skoler gir grunnlag for et bredere, større og mer attraktivt fagmiljø, som har bedre forutsetninger for å innfri krav til kompetanse og føringer i læreplanene og fagfornyelsen. Større skoler kan i høyere grad bruke faglærere og ha mer ressurser til støttetjenester rundt elevene. Det gjør det også enklere å rekruttere riktig kompetanse. Flere ansatte gir også bedre grunnlag for et profesjonelt fellesskap for både lærere og skolens ledelse.

Mange av innspillene fra elevene handlet om gode og snille lærere. Innspill fra FAUene poengterte også viktigheten av høyt kvalifiserte lærere og sterke fagmiljøer for elevenes læringsutbytte og undervisningens kvalitet. I analysen vurderes tiltakene ut fra om det blir større eller mindre fagmiljø som følge av foreslått tiltak.

Skolevei og trafikksikkerhet

Oslo kommune har et mål om at elever skal gå eller sykle til skolen. Dette har positive effekter på fysisk aktivitet, klima og folkehelse. Skoleveien er en viktig sosialiseringarena for barn og unge og fremmer selvstendighet. Dersom flere velger å gå eller sykle, vil dette bidra til Oslo kommunes mål om at Oslo er grønn og levende.

Det er viktig at elevene i Osloskolen har en trygg skolevei med akseptabel avstand.

Elever kan ha rett på skoleskyss dersom skoleveien defineres som særlig farlig skolevei. Det er kommunen som vurderer om skoleveien er særlig farlig eller vanskelig, og dermed innvilger elevene rett til skoleskyss. Barn som oppholder seg i trafikken vil alltid være utsatt for en viss fare, og det kan ofte være vanskelig for barn å forholde seg til trafikk. For å få rett til gratis skoleskyss må det foreligge en «særlig risiko». Dette betyr at trafikutfordringene på veien er større enn det kan forventes at eleven mestrer.

Hvis endring i skolestruktur fører til mindre trygg og tilgjengelig skolevei enn i dag, vil det kunne gjøres ulike grep i tråd med erfaringene fra arbeidet med hjertesoner²², både når det gjelder holdningsskapende arbeid og fysiske tiltak.

I analysen vurderes tiltakene ut fra om elevene får lengre eller mer utfordrende skolevei som følge av foreslått tiltak. Det tas hensyn til antallet elever som vil bli nødt til å krysse trafikkfarlige veier som følge av endringer i skolevei. I analysen synliggjør vi også om endringsforslagene vil medføre at flere elever vil få rett til skoleskyss, enten fordi de får lengre skolevei enn 2 og 4 kilometer å gå til skolen, eller fordi de får særdeles vanskelig skolevei.

²² Oslo kommune. (u.å.). *Hjertesone – tryggere skolevei*. Hentet 27. februar 2025 fra <https://www.oslo.kommune.no/fag-og-utviklingsprosjekter/hjertesone-tryggere-skolevei/#gref>

Mange av elevene som svarte på spørreundersøkelsen var opptatt av trygg og kort skolevei og at det ikke ble store endringer i skoleveien. Innspill fra foreldreutvalgene understreket, i tillegg til viktigheten av kort avstand (særlig for de yngste elevene), et ønske om maksimumsgrense for reisetid. Utdanningsetaten er enig i at det er en fordel med kort reisevei, men ser ikke at det er mulig å definere en maksimumstid for elevene. Dette er heller ikke tematisert i opplæringsloven. Utdanningsetaten etterstreber likevel at flest mulig elever får skolevei som er kortere enn 2 eller 4 kilometer.

Skolens rolle i nærmiljøet og i byutvikling

Oslo er en by i fortetting, og det er en kommunal prioritet å sikre at skolene bidrar til god byutvikling og ligger godt tilgjengelig for elever, foresatte og ansatte og for lokalmiljøet generelt. Foreldreutvalgene understreket i sine innspill at skolen har en sentral funksjon i nærmiljøet og må planlegges med et helhetlig perspektiv. Nærskoler er også viktige for elevene, som blant annet har gitt innspill om at det er viktig at de får gå på samme skole som de man bor i nærheten av og at det er et fredelig og trygt miljø rundt skolen.

Både elever og foresatte er opptatt av at det skal være mulig å bruke skolebyggene og uteområdene utenom skoletid. Skoleanlegg skal være lokale møteplasser og fungere som flerbruksarenaer med høy grad av sambruk. De må være tilgjengelige for nærmiljøet etter skoletid, i helger og i ferier. Åpne skoleanlegg gir en merverdi for byen ved å fungere som møteplasser, kulturhus og idrettsarenaer.

Skolenes lokalisering og utforming har vesentlig betydning for barns muligheter til lek, rekreasjon og sosial utvikling. Gode uteområder og idrettsanlegg skaper positive effekter for barnas trivsel og fellesskap. Uteoppholdsarealene skal ha høy kvalitet, være varierte og tilpasset barn og unge i ulike aldre og med ulike behov. Disse arealene er tilgjengelige for allmennheten uten krav om medlemskap og fungerer som lokale møteplasser som fremmer folkehelse og sosial tilhørighet i nærmiljøet.

I analysen vurderes tiltakene ut fra om endringene gir negative eller positive konsekvenser for skolenes nærmiljø og for byutviklingen.

Økonomi

Osloskolene får tildelt budsjetttrammer basert på politiske vedtatte ressursfordelingsmodeller samt andre elementer som enten er lovpålagte eller vedtatt i aktivitetsplaner. I tillegg får noen skoler egne tildelinger knyttet til særskilte formål/behov. Forutsetningene og føringene knyttet til skolenes budsjetttrammer er beskrevet i Osloskolens budsjett for 2025²³.

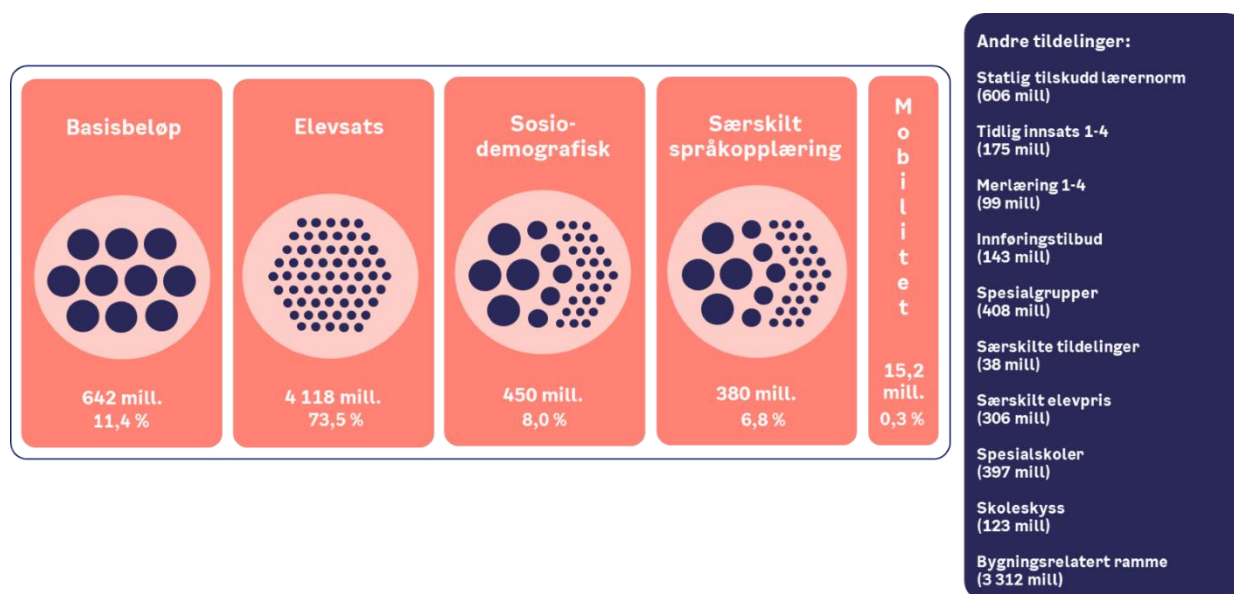
Økonomien i Osloskolen er utfordrende, spesielt i grunnskolen hvor skolene samlet sett hadde et merforbruk på nesten 150 millioner kroner (MNOK). Høsten 2024 fikk utvalgte skoler særskilt

²³ Oslo kommune. (u.å.). *Osloskolens budsjett 2025*. Hentet 27. februar 2025 fra https://pub.framsikt.net/2025/ude/bm-2025-osloskolens_budsjett_2025#/

oppfølging av Utdanningsadministrasjonen for å finne tiltak slik at de kan holde seg innenfor sine budsjetttrammer på sikt. Denne oppfølgingen vil fortsette inn i 2025 og også omfatte flere skoler.

Undervisningsrelatert driftsramme

Grunnskolenes budsjetttrammer består av følgende elementer (elementene som er røde gjelder ressursfordelingsmodellen):

Grunnskolenes budsjetttrammer

Størrelsen på basisbeløpet som hver skole får tildelt pr. år, avhenger av skoletype (barneskole, ungdomsskole eller kombinert barne- og ungdomsskole)²⁴. Basisbeløpet skal dekke kostnader knyttet til administrasjon av skolen (ansatte i administrasjonen, rektorlønn m.m.). Skoler med veldig lite elevgrunnlag får i tillegg til basisbeløpet, et ekstrabeløp på omtrent 700 000 kroner pr år.

De budsjettmessige konsekvensene av endringer i skolestrukturen vil være at den samlede tildelingen knyttet til basisbeløp endres/reduceres. De andre elementene i budsjetttildelingen følger eleven, og det vil være minimale endringer i den samlede budsjetttildelingen til skolene.

Sammenslåing av mindre skoler kan ha noe positiv økonomisk effekt i form av stordriftsfordeler, men disse må avveies mot blant annet eventuelle transportkostnader som følge av lengre skolevei. Transportkostnadene per elev, særlig i større skala enn individuell transport, vil i de fleste tilfeller være betydelige og kan i mange tilfeller overstige gevinstene fra eventuelle

²⁴ I 2025 var basisbeløpet for en barneskole 4,2 MNOK, ungdomsskole 4,7 MNOK og en kombinert barne- og ungdomsskole 6,3 MNOK.

stordriftsfordeler. Derfor er det i denne analysen et mål å unngå tiltak som medfører økt behov for transport, så langt det er mulig.

Bygningsrelatert driftsramme

Skolene tildeles kostnadsdekkende bygningsrelaterte budsjetttrammer, hovedsakelig knyttet til leieavtaler med Oslobygg KF. Disse budsjetttrammene dekker kontraktsfestede kostnader for drift og vedlikehold av skolebyggene.

Muligheten for bygningsrelaterte besparelser ved nedleggelse av enkeltskoler er begrenset inntil skoleanleggene eventuelt avhendes eller omdisponeres til alternativ bruk i andre kommunale sektorer. Frem til en slik avhendelse eller omdisponering finner sted, må skolebyggene fortsatt driftes og vedlikeholdes for å bevare verdien. I en overgangsperiode kan det imidlertid være mulig å redusere enkelte variable driftskostnader.

Den største potensielle besparelsen ved nedleggelse av enkeltskoler oppstår dersom skolebygget kan dekke undervisningsrelaterte arealbehov som ellers ville krevd nye investeringer eller innleie fra privat sektor. Unntaket er dersom nåverdien av et planlagt tiltak er lavere enn alternativverdien av det eksisterende skoleanlegget i en avhengingssituasjon.

Investeringsrelatert budsjetttramme

Investeringsrammer for nyetablering og rehabilitering av skoleanlegg tildeles Oslobygg KF basert på faktiske budsjettvedtak. Utdanningsetaten mottar investeringsmidler til innkjøp av nødvendig inventar, IKT-utstyr og læremidler av investeringsmessig karakter.

Denne kategorien har det største potensialet for effektivisering. Dersom planlagte nyetableringer kan unngås, vil det føre til betydelige reduksjoner i investeringsnivået, samtidig som behovet for tilleggsbevilgninger til drift og vedlikehold av nye anlegg over deres levetid reduseres vesentlig.

Midlertidighet for skoler i byggeperioder

Skoler som gjennomgår totalrehabilitering, vil som regel ha behov for midlertidige lokaler til elever og ansatte i byggeperioden. Disse lokalene kan være skoler med ledig kapasitet, leide lokaler i det private markedet eller midlertidige paviljonger. Midlertidige paviljonger er modulbaserte bygg som fungerer som midlertidige klasserom, administrasjonskontorer og spesialrom. De etableres på skolens område eller i nærheten for å fungere som fullverdige skolelokaler i en begrenset periode.

Vurdering av økonomiske konsekvenser pr. tiltak

Tiltakene i analysen vurderes ut fra hvilke økonomiske besparelser de får sammenlignet med planlagte eller vedtatte løsninger, og i enkelte tilfeller også i forhold til dagens situasjon. Nedenfor beskrives innholdet i de ulike kostnadspostene i den økonomiske analysen, knyttet til skolene som berøres av tiltakene.

- **P50 inkl. mva. for planlagte tiltak / forventet investeringskostnad**
Estimert prosjektkostnad (P50) inkl. mva. for planlagte eller pågående prosjekter. Basert på kalkyleunderlag eller normtall. For prosjekter i tidligfase vil usikkerheten i omfang og kostnad være stor.
- **Påløpte kostnader**
Påløpte kostnader knyttet til tidligfase, forprosjekt og gjennomføringsfase registrert hos Oslobygg per januar 2025.
- **Nedskrivning av påløpte kostnader (engangskostnad)**
Påløpte kostnader i prosjektene som må nedskrives dersom prosjekter skrinlegges. Dette er kostnader som normalt inngår som en del av P50 og lånerammen når prosjektene realiseres.
- **Årlige driftskostnader eiendom UDE**
Årlige faste driftskostnader knyttet til skoleanleggene. Omfatter alle leiekostnader (FDV, felleskostnader, ENØK-påslag og kommunale avgifter), kostnader til renhold og vaktmester.
- **Basisbeløp skole UDE**
Basisbeløp som tildeles fra UDE til hver enkelt skole etter faste satser.
- **Energikostnad skole**
Estimerte energikostnader knyttet til bygningene basert på tall fra 2024. For nye byggeprosjekter er det benyttet en gjennomsnittlig kostnad for beregning av forventet årlig energikostnad.
- **Andre engangskostnader: midlertidighet og omstrukturering**
Anslåtte kostnader til midlertidige lokaler under rehabilitering av en skole, og kostnader for omstrukturering av en skole (tilpasning av interiør, uteområde mv. til en ny elevgruppe)

Alle estimerer på P50 i rapporten er oppgitt i desember 2024-kroneverdi, om ikke annet er spesifisert. Alle tall er oppgitt i mill. NOK om ikke annet er spesifisert. De økonomiske vurderingene er i stor grad basert på nøkkeltall og erfaringstall, uten prosjektspesifikke justeringer. Det er derfor knyttet stor usikkerhet til estimerte kostnader og mulige besparelser i de ulike tiltakene. Det er også en avhengighet til andre aktører og premissgivere i flere av tiltakene, som kan påvirke tid og kostnad. De anslåtte besparelsene gir en indikasjon på den forventede effektiviseringsgevinsten av tiltaket.

Estimert tidsbruk ved salg av kommunal eiendom

I analysen vurderes potensialet for etterbruk av enkelte eiendommer, men det spesifiseres ikke konkret bruksformål dersom en eiendom ikke lenger skal benyttes som grunnskole. Salg av kommunal eiendom følger kommunens salgsinstruks og forutsetter omregulering før gjennomføring. Anslått tidsbruk for omregulering fra offentlig til privat formål er omtrent seks år, mens salgsprosessen estimeres til to år. Det vil også være noen kostnader knyttet til omregulering og gjennomføring av salg av kommunal eiendom.

Klima

Det er ikke utarbeidet et detaljert klimagassregnskap for tiltakene i analysen. Klimaeffekten av tiltakene vurderes imidlertid overordnet basert på følgende faktorer:

- Tiltak som innebærer mindre nybygg, gir lavere klimagassutslipp sammenlignet med tiltak som krever større nybyggareal.
- De største klimagassutslippene fra et skolebygg oppstår i driftsfasen; det vil si under byggets levetid. Å redusere den totale bygningsmassen kan derfor ha en betydelig positiv effekt på klimagassutslippene.
- Skoleskyss med buss har en relativt begrenset klimaeffekt sammenlignet med utslippene fra nybygging og drift av skoleanlegg.

Oppsummering

Hvert tiltak vurderes ut ifra vurderingskriteriene. Vurderingskriteriene er vektet på en skala fra «stor negativ» til «stor positiv». Karaktersettingen er basert på en kvalitativ vurdering.

Karaktersettingen summeres ikke matematisk ettersom vektningen kan være ulik, men gir et overblikk over styrker og svakheter med tiltakene. Tiltaket vurderes opp mot planlagt prosjekt, og i noen tilfeller mot dagens situasjon. Identifiserte tiltak vurderes utfra følgende kriterier:

Vurderingskriterier	Beskrivelse
Fysisk læringsmiljø	Det fysiske læringsmiljøet omfatter skolens fasiliteter, bygningsmessige standard, uteområder, universell utforming osv. og har en direkte innvirkning på elevenes trivsel, helse og læring. I analysen vurderes tiltakene ut fra om det vil gi berørte elever og ansatte tilgang på bedre utformet fysisk læringsmiljø.
Fagmiljø	Skolestørrelse har stor betydning for kvaliteten på undervisningen og utviklingen av store fagmiljøer. Større skoler gir lærerne bedre muligheter for profesjonsfaglige fellesskap, faglig utvikling og spesialisering, noe som igjen styrker undervisningen for elevene. I analysen vurderes tiltakene ut fra om de gir større eller mindre fagmiljø.
Skolevei	Elevene har rett til en trygg og god skolevei. I analysen vurderes tiltakene ut fra om elevene får lengre eller mer utfordrende skolevei som følge av endringen. Endringer i skolevei vurderes ut fra avstand, tilgjengelighet og konsekvenser for elevenes hverdag. Elever med mer enn 4 km skolevei (2 km for 1. trinn) har rett på skoleskyss.
Skolens rolle i nærmiljøet og i byutviklingen	Elevene har rett til å gå på en skole i sitt nærmiljø, og skolene har en viktig rolle som lokale møteplass. Skoler er også en driver i byutvikling. I analysen vurderes tiltakene ut fra om tiltak gir gode nærskoler, svekker eller styrker skolens funksjon for lokalsamfunnet, og om det påvirker planlagte byutviklingsprosjekter.
Økonomi	Tiltakene vurderes ut fra om de gir besparelser i investerings- og driftskostnader, og om det vil bli behov for økte kostnader som følge av tiltaket.
Klima	Tiltakene vurderes ut fra om de gir en positiv eller negativ klimaeffekt.

Potensiale for etterbruk

For grunnskoler som vurderes avvirket, vurderes først potensialet for å videreføre skoleanlegget til andre undervisningsformål, i all hovedsak arealer til spesialskoler og spesialgrupper, og til videregående opplæring. Mange av skoleanleggene har vernestatus, som begrenser muligheten for omregulering og ombygging. Dette gjør dem særlig godt egnet til fortsatt bruk til

undervisningsformål. Videre vurderes potensialet for å benytte eiendommen til andre kommunale formål. Dersom dette ikke er aktuelt, vurderes muligheten for salg av eiendommen.

Arealer til spesialskoler og spesialgrupper

Det er behov for flere plasser i byomfattende spesialskoler og spesialgrupper, særlig for elever med autismespekterforstyrrelser, der vi har sett en økning over de siste ti årene. Halvparten av søkerne i grunnskolen for skoleåret 2024/2025 fikk avslag. Den største etterspørselen etter individuelt tilrettelagt opplæring, og flest avslag på søknader, ser vi i bydelene Stovner, Søndre Nordstrand, Grorud, Alna og Bjerke. Vi ser også en tilsvarende utvikling på videregående skole. Dette er plasser som krever særskilt fysisk tilrettelegging.

Selv om det er iverksatt tiltak for å øke antall elevplasser i spesialskoler og spesialgrupper de kommende årene, er kapasiteten fortsatt ikke tilstrekkelig til å dekke dagens etterspørsel eller det forventede behovet fremover. Utdanningsetaten ser et økt behov for spesialskoler (byomfattende tilbud) og spesialgrupper og -avdelinger (i ordinære barne- og ungdomsskoler). Tilbudsstrukturen og antall plasser innen spesialskoler og spesialgrupper vil påvirkes av den kommende helhetlige strategien for å sikre god oppfølging av elever med behov for individuell tilrettelegging.

Skoler med ledig kapasitet kan vurderes for etablering av nye, byomfattende spesialgrupper og -avdelinger, og skoler som fristilles i sin helhet kan vurderes for bruk til spesialskole. Egnede skoleanlegg har god logistikk tilpasset denne brukergruppe, mulighet for skjermte uteoppholdsareal og god framkommelighet for transport. Omgivelsene rundt må også tåle økt trafikk. I lys av dette er derfor mindre skoleanlegg med god trafikkadkomst, best egnet for å bli etablert som spesialskoler.

Arealer for videregående opplæring

Nye videregående skoler bør ligge i nærheten av kollektivknutepunkt, og i tilknytning til relevant arbeidsliv og høyere utdanning. Skoleanleggene må være store nok til å romme robuste fagtilbud. Studieforbereidende utdanningsprogrammer bør ha minimum 4–5 paralleller og yrkesfaglige utdanningsprogrammer bør ha minimum 3–4 paralleller. Det kan være aktuelt å ta i bruk skolearealer som ligger i umiddelbar nærhet til eksisterende videregående skoler, som tilleggsareal. Det er også behov for lokaler som kan samle flere voksenopplæringstilbud. Større skoleanlegg er best egnet til disse formålene.

Bruk av skoleanlegg til andre kommunale formål

Eiendoms- og byfornyelsesetaten er kommunens strategiske grunneier og har blant annet ansvar for å optimalisere kommunens eiendomsportefølje for å sikre at den ivaretar det kommunale arealbehovet på lang sikt. I tillegg til å eie eiendom kan kommunen bruke arealplan som verktøy for både å holde av arealer og for å sikre arealer og endret bruk dersom nye behov oppstår på lang sikt. Dersom en skole legges ned er det ikke automatisk i at kommunen vil være tjent med at eiendommen selges. Når det er avklart hvilke skoleanlegg som eventuelt skal avvikles, vil det

foretas en vurdering av om kommunen er tjent med å beholde sin eierposisjon eller om eiendommen bør selges. I så måte vil ikke en eventuell nedleggelse i seg selv redusere kommunens handlingsrom til å dekke eventuelle økte behov i framtiden.

Oslobygg har også gjort en overordnet vurdering av mulighetene for annen kommunal bruk av aktuelle eksisterende eiendommer. Vurderingene er gjort basert på opplysninger om eksisterende bebyggelse og tomt, tilpasningsdyktighet, vernestatus og økonomi.

Vurderinger knyttet til gjennomføring

Ved vurdering av kompleksitet og risiko for gjennomføring av tiltak vurderes blant annet antallet elever og ansatte som påvirkes direkte av endringen, samt omfanget av de foreslåtte endringene. Høyere antall berørte elever og ansatte²⁵ innebærer økt kompleksitet, da flere hensyn må ivaretas, eksempelvis justering av skolegrenser, arbeidsoppgaver og fagmiljø. Direkte påvirkning defineres som situasjoner der elever og lærere må bytte skole eller opplever omstrukturering eller utvidelse av eksisterende skole. Elever som får endret ungdomsskoletilhørighet ved at en avgiverskole får ny mottakerskole, påvirkes også direkte. Barn i førskolealder regnes ikke som direkte påvirket, selv om inntaksområder kan bli endret før skolestart. Dersom planlegging av nybygg eller utvidelse stanses, anses dette ikke som direkte påvirkning, ettersom eksisterende skoletilbud opprettholdes uendret. Endringer i inntakstilhørighet vurderes ikke heller som direkte påvirkning i denne analysen, da slike endringer besluttes gjennom egne offentlige høringsprosesser. Skoler, elever, foresatte, bydeler og øvrige høringsinstanser involveres i disse prosessene, som gjennomføres senest skoleåret før endringen trer i kraft.

Å stanse planlagte byggeprosjekter kan ha ulik kompleksitet, avhengig av hvor langt prosessen har kommet og hvilke ressurser som allerede er investert.

Risiko vurderes ut fra faktorer som reguleringsmessige forhold, muligheten for etterbruk av kommunal eiendom og usikkerhet i elevtallsprognoser. Tiltak som innebærer flere endringer eller avhenger av flere ledd for gjennomføring, medfører høyere risiko. Områder med få eller ingen arealreserver vil være mer sårbar for eventuelle framtidige økninger i elevtallet.

Prosess for gjennomføring av tiltak

Tidspunktet for gjennomføring av endringer vil variere. Endringene som vurderes som minst komplekse, kan gjennomføres til skolestart 2026. Tiltak som vurderes som mer komplekse i gjennomføring og som berører flere elever og ansatte vil gjennomføres fra tidligst skolestart 2027. En del av tiltakene er planlagt med gjennomføring på et senere tidspunkt, for eksempel hvis endringene avhenger av byggeprosjekter. I så fall kan prosessen med endring av inntaksområder og tildeling av skoleplasser foregå på et senere tidspunkt. Dette vurderes fra

²⁵ Antallet berørte ansatte baseres på data fra Grunnskolens Informasjonssystem (GSI, publisert av Utdanningsdirektoratet) og HR-systemet og inkluderer både deltids- og fulltidsstillinger. Alle ansatte ved skolen, inkludert lærere, ledelse, administrasjon, ansatte ved Aktivitetsskolen, renholdspersonell og driftsledere, tas med i vurderingen.

sak til sak. Det estimerte gjennomføringstidspunktet for hvert tiltak er beskrevet i denne rapporten.

Elevenes rettigheter, og deres beste, må vektlegges når tiltakene skal gjennomføres. Alle ansatte vil bli ivaretatt i prosessen og i henhold til arbeidsmiljølovens § 15-7²⁶ og Avtale om omplassering av overtallige og lokale prosedyrer i Utdanningsetaten.

Skolebehovsplanen, inkludert foreslåtte tiltak for endringer i skolestrukturen, forventes vedtatt i desember 2025. En del av tiltakene vil kreve endringer i skolenes inntaksområder.

Utdanningsetatens forslag til endringer av skolenes inntaksområder sendes på høring, slik at berørte elever, foreldre, skoler og innbyggere har mulighet til å uttale seg. Invitasjon til å uttale seg sendes til berørte skoler og bydeler. Skoler involverer FAU og elevråd i høringen.

Utdanningsetaten beslutter deretter endringer i inntaksområder. Tidspunkt for gjennomføring vil variere mellom tiltakene.

Individuelle vurderinger av elevenes rettigheter gjøres i forbindelse med vedtak om nærscole. Forhåndsvarsel om vedtak om nærscole sendes til foresatte til elever som skal få ny skoleplass, både de som må bytte skole som følge av endringene i skolestrukturen og nye elever som skal tildeles skoleplass ved oppstart 1. trinn og overgang til ungdomsskolen. Disse varslene tar utgangspunkt i nye inntaksområder. Foresatte har mulighet til å søke om plass på en annen skole enn nærskolen. Elevene tildeles plass ved enkeltvedtak.

²⁶ Arbeidsmiljøloven. (2005). *Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv.* (LOV-2005-06-17-62). Lovdata. <https://lovdata.no/lov/2005-06-17-62/§15-7>

Oversikt over grunnskoler i Osloskolen

Analysen tar utgangspunkt i elevtallsframskrivingene frem mot 2045, brutt ned på skolebehovsplanens 14 analyseområder. Vi har kartlagt områder med overkapasitet i planperioden og vurdert om det er hensiktsmessig å redusere skolekapasiteten. Flere av skolebehovsplanens områder er sett i sammenheng. Det er også vurdert tiltak for skoler med svært lavt elevtall selv om området ikke har overkapasitet. Elevtallsgrunnlaget er basert på tall pr. 1. oktober 2024 (UDIR)²⁷.

Målet er å finne tiltak som bidrar til bedre utnyttelse av skolekapasiteten og reduserer investerings- og driftskostnader, samtidig som kvaliteten i opplæringstilbudet opprettholdes. Alle grunnskoler er gjennomgått. Skolenes elevtall, oppfyllingsgrad, rehabiliteringsbehov og planlagte byggeprosjekter er vist i oversikten under, med utheving der kriteriene for videre vurdering er oppfylt.

Skole	Elevtall ²⁸	Kapasitet	Oppfyllingsgrad ²⁹	Rehabiliteringsbehov ³⁰	Planlagt utvidet ³¹
Abildsø	501	662	76 %	Ja	Nei
Ammerud	573	588	97 %	Nei	Nei
Apalløkka	445	450	99 %	Nei	Nei
Bakås	264	392	67 %	Nei	Nei
Bekkelaget	580	588	99 %	Nei	Ja
Bentsebrua	104	180	58 %	Nei	Nei
Berg	419	630	67 %	Nei	Nei
Bestum	535	588	91 %	Nei	Nei
Bjølsen	450	588	77 %	Nei	Nei
Bjørndal	350	588	60 %	Ja	Nei
Bjørnholt	328	540	61 %	Nei	Nei
Bjørnsletta	644	780	83 %	Nei	Nei
Bjøråsen	157	360	44 %	Ja	Nei
Bogstad	377	392	96 %	Nei	Nei
Bolteløkka	366	392	93 %	Ja	Nei
Brannfjell	597	630	95 %	Nei	Nei
Bryn	363	490	74 %	Ja	Ja
Brynseng	336	840	40 %	Nei	Nei
Bygdøy	291	392	74 %	Nei	Nei

²⁷ Utdanningsdirektoratet. (2024, 13. desember). *Grunnskolens informasjonssystem*. <https://gsi.udir.no/informasjon/>

²⁸ Skoler med elevtall lavere enn 200 elever vurderes.

²⁹ Skoler med oppfyllingsgrad lavere enn 65 % vurderes.

³⁰ Skoler med behov for totalrehabilitering i planperioden vurderes. Skoler med behov for lett eller middels vedlikehold vurderes ikke. Informasjon om bygningsmessig behov kommer fra Oslobygg.

³¹ Skoler med planlagt utvidelse og helt nye skoler som planlegges etablert, vurderes.

Skole	Elevtall ²⁸	Kapasitet	Oppfylingsgrad ²⁹	Rehabiliterings- behov ³⁰	Planlagt utvidet ³¹
Bøler	795	858	93 %	Nei	Nei
Disen	515	588	88 %	Nei	Nei
Ekeberg	852	980	87 %	Nei	Nei
Ellingsrud	247	360	69 %	Ja	Ja
Ellingsrudåsen	445	588	76 %	Ja	Ja
Engebråten	705	720	98 %	Nei	Nei
Ensjø barneskole (under planlegging)	-	840	-	-	-
Ensjø ungdomsskole (under planlegging)	-	720	-	-	-
Fagerborg	417	450	93 %	Nei	Nei
Fernanda Nissen	521	840	62 %	Nei	Nei
Frydenberg	504	540	93 %	Nei	Nei
Frysja (skoletomt, ikke under planlegging)	-	-	-	-	-
Furuset	273	392	70 %	Nei	Nei
Fyrstikkalleen	386	360	107 %	Nei	Nei
Gamlebyen	303	392	77 %	Nei	Nei
Godlia	473	588	80 %	Nei	Nei
Granstangen	371	540	69 %	Nei	Nei
Grefsen	724	784	92 %	Nei	Nei
Grindbakken	543	588	92 %	Nei	Nei
Grorud	325	392	83 %	Nei	Nei
Groruddalen	282	360	78 %	Nei	Nei
Grünerløkka	538	588	91 %	Ja	Nei
Hallagerbakken	328	588	56 %	Ja	Nei
Hasle	757	840	90 %	Nei	Nei
Haugen	581	840	69 %	Nei	Nei
Haugenstua	661	900	73 %	Nei	Nei
Haugerud	401	540	74 %	Ja	Nei
Hauketo	326	450	72 %	Nei	Nei
Hoff (planlegges)	-	780	-	-	-
Holmen	563	630	89 %	Nei	Nei
Holmlia	346	540	64 %	Nei	Nei
Holtet (planlegges)	-	420	-	-	-
Hovseter	689	720	96 %	Nei	Nei
Huseby	552	784	70 %	Nei	Nei
Høybråten	599	588	102 %	Nei	Nei
Høyenhall	579	662	87 %	Nei	Nei
Ila	550	840	65 %	Nei	Nei

34 • Forslag til endringer i skolestrukturen i grunnskolen i Oslo

Skole	Elevtall ²⁸	Kapasitet	Oppfyltingsgrad ²⁹	Rehabiliterings- behov ³⁰	Planlagt utvidet ³¹
Jeriko	195	196	99 %	Nei	Nei
Jordal	616	540	114 %	Nei	Nei
Kampen	495	588	84 %	Nei	Nei
Karlsruud	546	572	95 %	Ja	Ja
Kastellet	609	650	94 %	Nei	Nei
Kjelsås	711	784	91 %	Nei	Nei
Klemetsrud	168	392	43 %	Ja	Nei
Korsvoll	590	588	100 %	Nei	Nei
Kringsjå	414	490	84 %	Nei	Nei
Lakkegata	437	588	74 %	Nei	Nei
Lambertseter	641	768	83 %	Nei	Nei
Lilleaker	372	392	95 %	Nei	Nei
Lilleborg	295	392	75 %	Ja	Nei
Lindeberg	481	662	73 %	Nei	Nei
Linderud	395	670	59 %	Nei	Nei
Ljan	300	392	77 %	Nei	Nei
Lofsrud	438	540	81 %	Ja	Nei
Lusetjern	253	392	65 %	Nei	Nei
Lutvann	287	392	73 %	Nei	Nei
Lysejordet	506	588	86 %	Nei	Nei
Løren	716	840	85 %	Nei	Nei
Majorstuen	711	975	73 %	Nei	Nei
Manglerud	1071	1470	73 %	Nei	Nei
Maridalen	69	98	70 %	Nei	Nei
Marienlyst	975	1080	90 %	Nei	Nei
Midtstuen	482	540	89 %	Ja	Nei
Morellbakken	392	450	87 %	Nei	Nei
Mortensrud	364	630	58 %	Ja	Nei
Munkerud	701	840	83 %	Nei	Nei
Møllergata	210	588	36 %	Ja	Nei
Nedre Bekkelaget	184	392	47 %	Nei	Nei
Nordberg	478	540	89 %	Nei	Nei
Nordpolen	655	900	73 %	Nei	Nei
Nordseter	991	1170	85 %	Nei	Nei
Nordstrand	372	588	63 %	Nei	Nei
Nordstrand ungdomsskole	286	360	79 %	Nei	Nei
Nordtvet	417	588	71 %	Nei	Nei

Skole	Elevtall ²⁸	Kapasitet	Oppfylingsgrad ²⁹	Rehabiliterings- behov ³⁰	Planlagt utvidet ³¹
Nøklevann	327	588	56 %	Nei	Nei
Oppsal	565	572	99 %	Nei	Nei
Prinsdal	403	588	69 %	Nei	Nei
Refstad	548	784	70 %	Nei	Nei
Ris	706	810	87 %	Nei	Nei
Rommen	426	750	57 %	Nei	Nei
Rosenholm	277	588	47 %	Nei	Nei
Ruseløkka	611	690	89 %	Nei	Nei
Rustad	454	588	77 %	Nei	Ja
Rødvet	446	784	57 %	Nei	Nei
Sagene	517	572	90 %	Nei	Nei
Seterbråten	334	392	85 %	Nei	Nei
Sinsen	589	784	75 %	Nei	Nei
Skjønnhaug	249	392	64 %	Nei	Nei
Skullerud	348	450	77 %	Nei	Nei
Skøyen	677	784	86 %	Nei	Nei
Skøyenåsen	763	810	94 %	Nei	Ja
Slemdal	587	784	75 %	Nei	Nei
Smestad	572	784	73 %	Ja	Ja
Sofienberg	429	540	79 %	Nei	Nei
Stasjonsfjellet	277	360	77 %	Nei	Nei
Stenbråten	485	588	82 %	Nei	Nei
Stovner	562	588	96 %	Nei	Ja
Svarttjern	182	392	46 %	Nei	Nei
Svendstuen	371	490	76 %	Nei	Nei
Sørkedalen	28	196	14 %	Nei	Nei
Teglverket	694	780	89 %	Nei	Nei
Tiurleiken	270	392	69 %	Nei	Nei
Tokerud	373	540	69 %	Nei	Nei
Tonsenhagen	538	588	91 %	Nei	Nei
Toppåsen	283	490	58 %	Ja	Nei
Trasop	559	784	71 %	Nei	Nei
Trosterud	408	588	69 %	Ja	Ja
Tveita	194	392	49 %	Nei	Nei
Tøyen	351	588	60 %	Nei	Nei
Tåsen	655	784	84 %	Nei	Nei
Ullevål	363	392	93 %	Nei	Nei

36 • Forslag til endringer i skolestrukturen i grunnskolen i Oslo

Skole	Elevtall ²⁸	Kapasitet	Oppfylingsgrad ²⁹	Rehabiliterings- behov ³⁰	Planlagt utvidet ³¹
Uranienborg	812	858	95 %	Nei	Nei
Vahl	199	392	51 %	Ja	Nei
Veitvet	623	900	69 %	Nei	Nei
Verdensparken	–	840	–	–	–
Vestli	591	840	70 %	Nei	Nei
Vinderen	419	490	86 %	Nei	Nei
Voksen	524	588	89 %	Nei	Nei
Voldsløkka	510	720	71 %	Nei	Nei
Vollebekk	688	780	88 %	Nei	Nei
Vålerenga	499	588	85 %	Nei	Nei
Øraker	402	540	74 %	Nei	Nei
Østensjø	530	602	88 %	Nei	Nei
Årvoll	820	948	86 %	Ja	Ja

Områder og vurderte tiltak

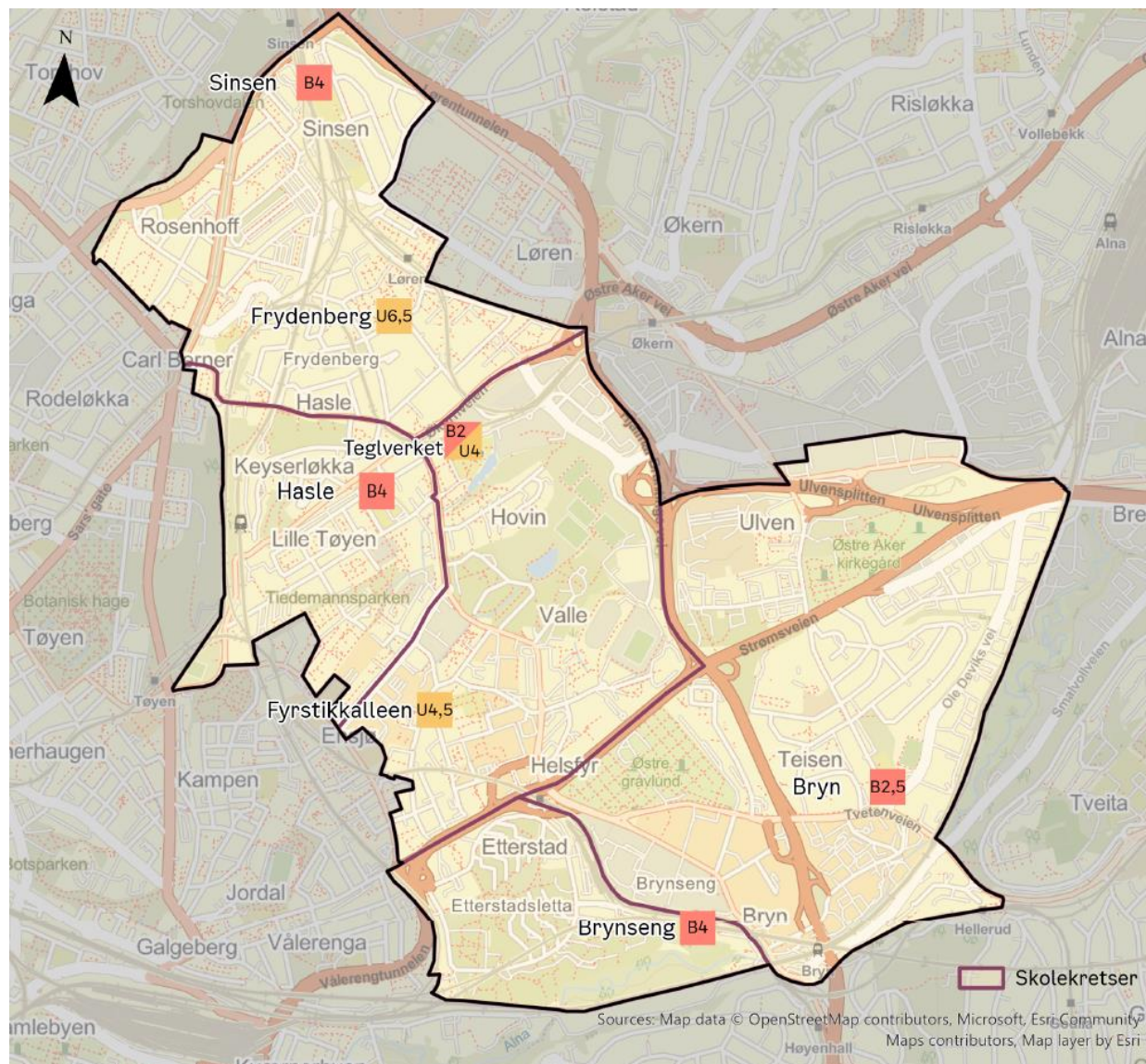
I analysen er det definert 11 områder. For hvert område presenteres Utdanningsetatens forslag til tiltak og planlagt fremdrift, utfordringsbilde og status for skolekapasitet, samt planlagte prosjekter i området. Til slutt følger en analyse av de vurderte tiltakene.

Målet med tiltakene er å sikre riktig skolekapasitet i Oslo kommune og redusere både investeringskostnader og driftsutgifter for skoler, samtidig som kvaliteten på opplæringen ivaretas. Tiltak som omfatter flere skoler og er utformet som en helhetlig løsning, må vedtas samlet, da de er gjensidig avhengige av hverandre for å sikre en bærekraftig skolestruktur. Enkeltskoler eller deltiltak kan ikke tas ut av helhetsgrepet uten at det får konsekvenser for den samlede løsningen.

Søndre Nordstrand, Bjerke, Stovner og Ullern er utviklingsområder. Flere av disse områdene har i dag overkapasitet, men det er usikkerhet knyttet til når utbyggingen vil skape behov for flere elevplasser. Dette er tatt med i vurderingen av områder og tiltak.

Flere skoler og tiltak utover det som beskrives i kommende analyse av områdene er vurdert, men tatt ut. Dette gjelder tiltak som blant annet gir utilstrekkelig kapasitet, uforsvarlig skolevei, svært ulogiske overganger mellom trinn og uhensiktsmessig skolestruktur. Det er også tatt ut tiltak som vurderes å ha for høy regulerings- og gjennomføringsrisiko samt prosjekter som har for langt framskredne planer til å kunne stanses.

Bryn, Brynseng og Ensjø

Utdanningsetatens forslag

Utdanningsetaten foreslår å omstrukturere Brynseng skole til en kombinert barne- og ungdomsskole (B2U4), og å flytte ungdomstrinnet fra Fyrstikkalleen skole (F21) hit. Brynseng skole blir ungdomsskole for egne elever og elever fra Bryn skole. Tiltaket gir god utnyttelse av eksisterende kapasitet ved Brynseng skole, ivaretar kvaliteten i opplæringen for elevene og frigjør kapasitet til videregående opplæring ved Fyrstikkalleen skole.

Utdanningsetaten foreslår å etablere kun én ungdomsskole på Ensjø (U6) med spesialavdeling i Grenseveien 73 og 91. Teglverket omstruktureres til barneskole (B4), og kan avlaste Lørenområdet i påvente av ny skole på Ulven, som er under planlegging. Elever fra Teglverket og deler av Hasle skoler foreslås å få ungdomsskoletilhørighet på den nye ungdomsskolen på Ensjø.

Tiltaket gir en stor økonomisk besparelse og en positiv klimaeffekt, og ivaretar kvaliteten i opplæringen for elevene i området.

Forslag til framdrift

Omstrukturering av Teglverket skole skjer samtidig som ny ungdomsskole på Ensjø etableres, anslagsvis i 2030–33. Høring om nytt inntaksområde for Teglverket skole og ungdomsskoletilhørighet til ny skole på Ensjø gjennomføres senest høsten året før skolestart.

Kapasiteten på Brynseng skole er planlagt benyttet for deler av elevene ved Bryn skole i byggeperioden, og tiltaket kan derfor først gjennomføres når byggeprosjektet på Bryn skole er ferdig, forventet til skolestart 2029. Lokal høring om endret ungdomsskoletilhørighet for Bryn skole og Brynseng skole gjennomføres våren 2028.

Status og utfordringsbilde

I områdene Bryn og Brynseng er det pr. i dag overkapasitet på barnetrinnet med flere paralleller, mens Ensjøområdet har behov for økt kapasitet på ungdomstrinnet. Brynseng skole har svært lav oppfyllingsgrad. Skolen er nylig etablert. I stedet for å vurdere avvikling av Brynseng skole, er det undersøkt andre muligheter til å utnytte kapasiteten bedre.

Besluttede prosjekter fra tidligere skolebehovsplan under planlegging

Bryn skole er vedtatt rehabilitert og utvidet fra B2,5 til B3, med ferdigstilling i 2029. Midlertidighet for Bryn skole planlegges løst ved å benytte ledig kapasitet ved Brynseng skole i kombinasjon med etablering av paviljong. Det har i forbindelse med dette arbeidet vært vurdert å stoppe utvidelsen ved Bryn skole, men prosjektet har kommet langt. Det er også en viss usikkerhet knyttet til elevtallsutviklingen i området rundt skolen, særlig i lys av den pågående utbyggingen av Hovinbyen.

Det er planlagt etablering av to helt nye skoler på Ensjø, en barneskole med kapasitet B4 (Grenseveien 73 og 91) og en ungdomsskole med kapasitet U8 (Grenseveien 65 og 67). Begge skoler planlegges med spesialavdeling for 16 elever med autismspekterforstyrrelser. Tomten i Grenseveien 73 og 91 er kommunalt eid, mens det pågår forhandlinger om erverv av tomten i Grenseveien 65 og 67. Regulering for begge tomtene pågår. Skolene er planlagt etablert som følge av utviklingen av Hovinbyen. Samtidig er skolebehovet i Hovinbyen i større grad forventet å komme lengre nord mot Bydel Bjerke. Her planlegges det også en ny barneskole, lokalisert på Ulven.

Analyse

Under redegjøres det for de to tiltakene som er analysert i dette området:

- Omstrukturere Brynseng skole til B2U4 og flytte ungdomstrinnet fra Fyrstikkalleen skole til Brynseng skole

- Etablere kun én skole på Ensjø i stedet for to (U6 i Grenseveien 73 og 91), og omstrukturere Teglverket til barneskole (B4)

Brynseng skole omstruktureres til B2U4. Ungdomstrinnet ved Fyrstikkalleen skole flyttes

Tiltaket innebærer at Brynseng skole omstruktureres fra B4 til B2U4 for å utnytte ledig kapasitet i skoleanlegget. Brynseng skole foreslås som ungdomsskole for egne elever og elever fra Bryn skole, og ungdomstrinnet ved Fyrstikkalleen skole avvikles³². Det innebærer at Fyrstikkalleen skole får mer areal som kan brukes til videregående opplæring.

Fysisk læringsmiljø

Elever som flyttes fra Fyrstikkalleen skole til Brynseng skole på ungdomstrinnet, vil gå på en nyere skole med fasiliteter som er bedre tilpasset grunnskolen. Dette gir en liten positiv effekt.

Fagmiljø

Brynseng skole får større fagmiljø ved at ungdomstrinn legges til skolen, slik at oppfyllingsgraden øker. Lærerne som flyttes fra Fyrstikkalleen skole vil også få tilgang til et større fagmiljø på grunnskolen. Dette gir en liten positiv effekt.

Skolevei

For elever ved Brynseng skole, vil etablering av ungdomstrinn på Brynseng gi kortere skolevei enn til Fyrstikkalleen skole. De fleste elevene ved Bryn skole vil også få kortere skolevei til Brynseng skole enn til Fyrstikkalleen skole. Tiltaket gir en liten positiv effekt.

Skolens rolle i nærmiljøet og for byutviklingen

Tiltaket fører til at flere elever får tilhørighet til Brynseng skole som dermed får en viktigere rolle i nærmiljøet. Dette gir en liten positiv effekt.

Økonomi

Avvikling av ungdomsskole ved Fyrstikkalleen skole vil gi besparelser knyttet til skoledrift, og tiltaket gir samlet sett en liten besparelse per år. En estimert kostnad knyttet til omstrukturering av Brynseng skole tilkommer. Tiltaket gir økt kapasitet i videregående opplæring uten å måtte bygge eller leie inn nye arealer.

Klima

Tiltaket gir bedre utnyttelse av eksisterende skolekapasitet, og reduserer behovet for ny kapasitet i videregående opplæring. Dette har en liten positiv effekt på klima.

³² Hasle skole deles i dag mellom F21 og Teglverket på ungdomsskolen. Når ny skole på Økern åpner, og Refstad skole flyttes fra Frydenberg skole til Økern skole, planlegges elevene ved Hasle skole delt mellom Teglverket og Frydenberg skoler.

Virkninger av foreslått tiltak

For å vurdere effekten av forslaget, sammenlignes det med de eksisterende planene for området. I dette tilfellet sammenlignes det å omstrukturere Brynseng skole til B2U4 og avvikle ungdomstrinnet ved Fyrstikkalleen skole, med å videreføre dagens situasjon på Brynseng skole og Fyrstikkalleen skole.

	Stor negativ	Middels negativ	Liten negativ	Ingen endring	Liten positiv	Middels positiv	Stor positiv
Fysisk miljø							
Fagmiljø							
Skolevei							
Nærmiljø							
Økonomi							
Klima							

Virkninger av å omstrukturere Brynseng til B2U4 og avvikle ungdomstrinnet ved F21, sammenlignet med planlagt situasjon: B4 på Brynseng og F21 som en kombinert ungdoms- og videregående skole.

Vurdering av elevens beste

Både skolens nåværende og framtidige elever får et mer oppgradert og fleksibelt læringsmiljø. Det er også et godt uteareal ved Brynseng skole. Klassene kan flyttes samlet, slik at klassemiljøet bevares. I all hovedsak får elevene en kortere skolevei.

Potensiale for etterbruk

Kapasiteten som frigjøres ved Fyrstikkalleen ungdomsskole, brukes videre av Fyrstikkalleen videregående skole. Fyrstikkalleen videregående skole leier i dag tilleggsarealer. Disse leiekontraktene kan det på sikt bli mulig å avslutte når det videregående tilbudet kan ta i bruk hele skoleanlegget.

Vurderinger knyttet til gjennomføring

Brynseng skole har tilgjengelig kapasitet og kan raskt omstruktureres til kombinert barne- og ungdomsskole. Det er imidlertid planlagt at elever fra Bryn skole skal benytte seg av ledig kapasitet ved Brynseng skole i byggeperioden. En omstrukturering av Brynseng skole kan først gjennomføres når Bryn skole er ferdig rehabilitert og utvidet.

Ca. 350 elever og 70 ansatte ved Brynseng skole påvirkes direkte av at skolen omstruktureres til en kombinert barne- og ungdomsskole. Tilbudet ved Fyrstikkalleen skole har i dag ca. 400 elever og 60 ansatte. Disse påvirkes direkte av endringen. I tillegg har Fyrstikkalleen skole to byomfattende alfa- og mottaksgrupper som må flyttes.

Etablere kun én skole på Ensjø i stedet for to: (U6) i Grenseveien 73 og 91, og omstrukturere Tegilverket til barneskole (B4)

Tiltaket innebærer å kun etablere én ny skole på Ensjø, en ungdomsskole (U6) med spesialavdeling på tomten i Grenseveien 73 og 91. Utdanningsetaten vurderer at det ikke er behov for en stor arealreserve i området, ettersom boligutbyggingen nærmer seg ferdigstillelse. Derfor foreslås det at tomten i Grenseveien 65 og 67 ikke erverves til skoleformål.

Det er kun behov for å etablere to nye paralleller i grunnskolen på Ensjø. For å få gode skolestørrelser i området, ses den nye skolen på Ensjø i sammenheng med Teglverket skole, som er en kombinert barne- og ungdomsskole i dag. Det foreslås å etablere den nye skolen som en ungdomsskole (U6), og omstrukturere Teglverket til en ren barneskole (B4) som også, i en periode, kan ta imot elever som bor mellom Teglverket og Løren skoler ved behov. Dette gir en økning på to paralleller på barnetrinnet og to på ungdomstrinnet, og vurderes som bedre enn å etablere barneskole i Grenseveien 73 og 91 og omstrukturere Teglverket til ungdomsskole.

Den nye skolen på Ensjø foreslås etablert som en ungdomsskole (U6). Den pågående reguleringen legger til rette for en større skole. Det kan vurderes å øke størrelsen på den planlagte byomfattende spesialgruppen ved skolen.

Fysisk læringsmiljø

Elevene som får plass ved den nye ungdomsskolen, vil få tilgang til de samme fasilitetene som i det opprinnelige forslaget med to nye skoler. Teglverket skole er også relativt ny (etablert 2015) og har de samme fasilitetene som en ny barneskole. Det blir derfor ingen endring fra planlagt situasjon.

Fagmiljø

I utgangspunktet ville etableringen av B4 og U8 gitt to store fagmiljøer hvis skolene ble fylt opp. Men elevgrunnlaget i området forventes å gi lav oppfyllingsgrad, og dermed vil man ende opp med to små fagmiljøer. Ved å kun etablere en ny skole (U6) og omstrukturere Teglverket til B4, vil man få en middels positiv effekt på grunn av godt oppfylte skoler som gir store fagmiljø.

Skolevei

Tiltaket vil gi noen elever litt lengre skolevei sammenlignet med to nye skoler på Ensjø og videreføring av Teglverket som barne- og ungdomsskole. Det gir en liten negativ effekt sammenlignet med planlagt prosjekt.

Skolens rolle i nærmiljøet og for byutviklingen

Tiltaket fører til at færre kultur- og idrettsfasiliteter bygges som en del av skoleprosjektene. Det vil gi færre møteplasser til området. Færre elever vil få tilhørighet til skolen som fører til at skolens rolle i nærmiljøet blir mindre. En barneskole på Ensjø ville sannsynligvis blitt en sterkere stedsmarkør enn en ungdomsskole. Totalt sett vurderes tiltaket å ha middels negativ effekt på nærmiljøet.

Økonomi

Tiltaket gir en betydelig økonomisk besparelse ved at én av de to planlagte skolene på Ensjø ikke etableres. Besparelsen omfatter investerings-, drifts og ervervskostnad for tomt. Ervervskostnaden er ikke anslått i tabellen under. Omstrukturering av Teglverket skole til barneskole gir en liten engangskostnad.

Kostnader	Besparelser og kostnader ved foreslått tiltak
Investeringskostnad	
Totale driftskostnader pr. år	- 90 MNOK

Forskjell mellom planlagt prosjekt (to nye grunnskoler) og foreslått tiltak (en ny ungdomsskole og omstrukturering av Teglverket skole) på Ensjø. Overslag basert på tall fra Oslobygg i MNOK.

Klima

Tiltaket har stor positiv effekt på klima, ettersom et stort nybygg ikke blir realisert.

Virksomheter av foreslått tiltak

For å vurdere effekten av forslaget, sammenlignes det med de eksisterende planene for området. I dette tilfellet sammenlignes det å etablere kun én skole på Ensjø i stedet for to, hvorav den nye skolen blir ungdomsskole U6 og Teglverket skole omstruktureres til barneskole (B4), med det planlagte tiltaket som er å bygge to helt nye skoler på Ensjø.

	Stor negativ	Middels negativ	Liten negativ	Ingen endring	Liten positiv	Middels positiv	Stor positiv
Fysisk miljø							
Fagmiljø							
Skolevei							
Nærmiljø							
Økonomi							
Klima							

Virksomheter av å kun etablere en ungdomsskole på Ensjø og omstrukturere Teglverket skole til en ren barneskole, sammenlignet med planlagt situasjon: en ny barneskole og en ny ungdomsskole på Ensjø, og Teglverket skole fortsatt som en kombinert barne- og ungdomsskole.

Vurdering av elevens beste

Både for skolens nåværende og framtidige elever, blir endringen i det fysiske læringsmiljøet liten. Det er gode utearealer ved alle de involverte skolene. Klassene kan flyttes samlet, så klassemiljøet kan bevares. Tiltaket involverer et stort antall elever, og en del vil få en litt lenger skolevei. Kulturtilbudet og tilhørigheten til nærområdet blir svekket med dette tiltaket.

Potensiale for etterbruk

Ikke relevant.

Vurderinger knyttet til gjennomføring

Det pågår reguleringsprosesser for to grunnskoler på Ensjø, og planene har kommet langt. Å bygge kun én skole vil føre til store endringer i de opprinnelige planene for området. Det betyr ikke bare færre skoleplasser, men også færre kultur- og idrettsfasiliteter for nærområdet.

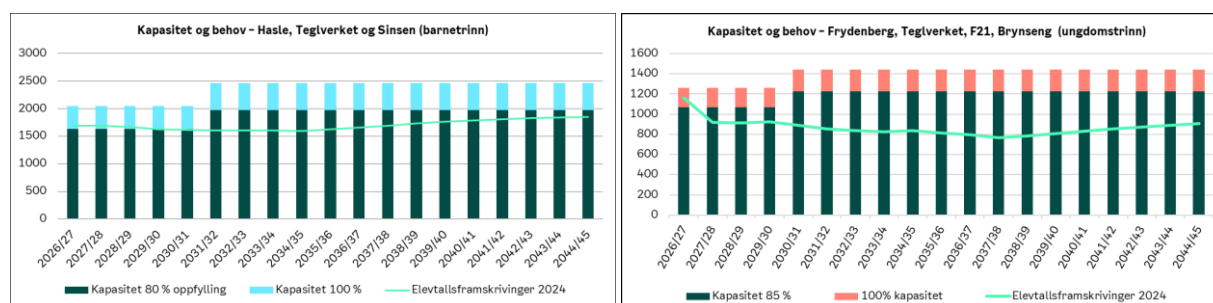
Å bygge kun én skole med et mindre omfang på tomten i Grenseveien 73 og 91 vil forenkle både regulerings- og byggeprosessen. I tillegg vil det ikke være behov for å erverve tomtene i Grenseveien 65 og 67. Framdriften for det pågående skoleprosjektet i Grenseveien 73 og 91 forventes ikke å bli forsinket som følge av dette tiltaket.

Dersom det skulle komme økt behov for kapasitet i Ensjøområdet, utredes det etablering av flere nye skoler i Hovinbyen, blant annet på Ulven, som kan avlaste behovet.

Ca. 700 nåværende elever og 140 ansatte ved Teglverket skole påvirkes direkte av at skolen omstruktureres til en barneskole. Ungdomstrinnet flyttes samlet og til den nye ungdomsskolen på Ensjø. Teglverket har i dag en spesialavdeling som må ivaretas. Det etableres spesialavdeling ved den nye ungdomsskolen.

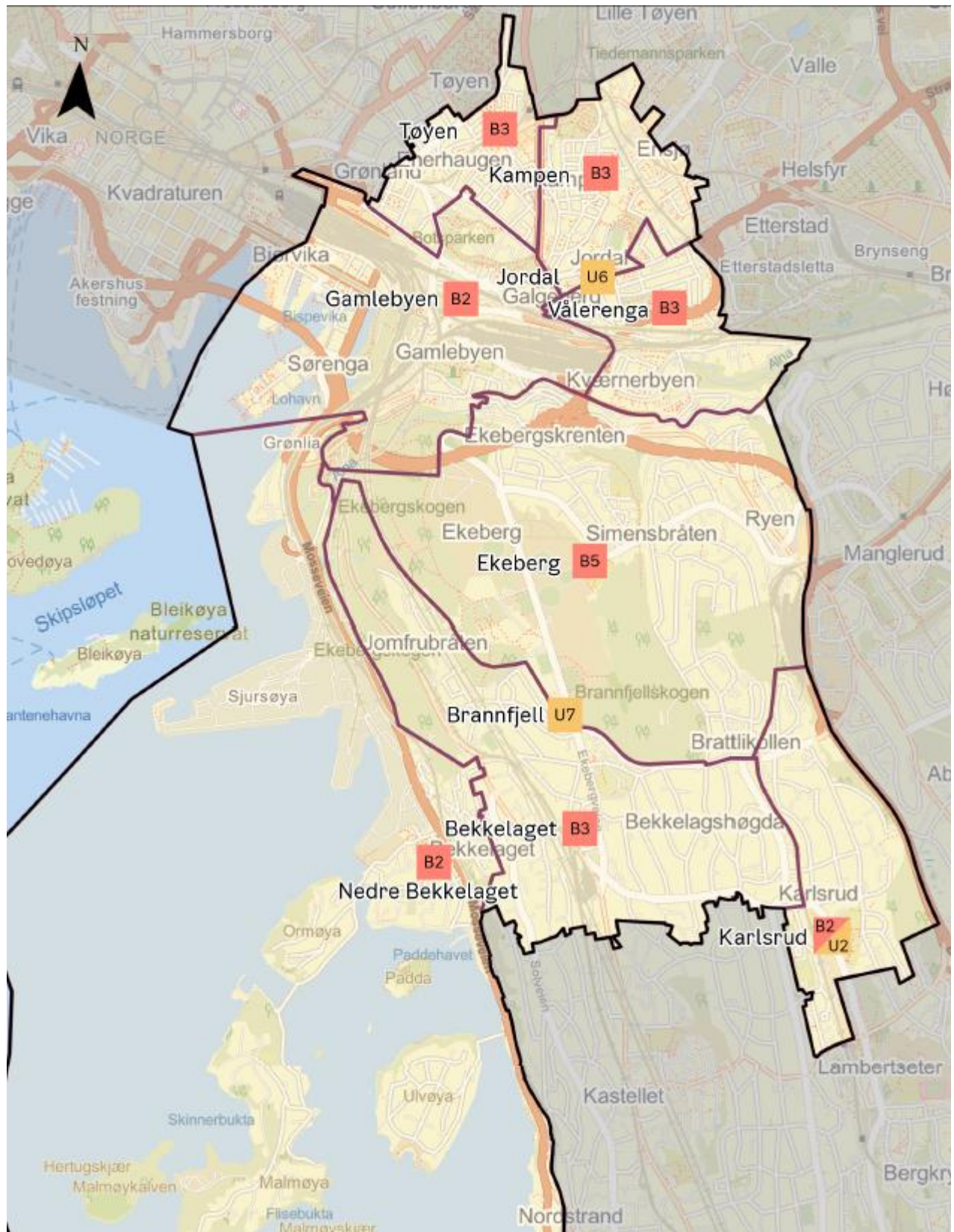
Kapasitet i området etter tiltak

Grafen under viser elevtallsframskrivingene for området i planperioden, og kapasiteten i området hvis foreslått tiltak gjennomføres.

I dette området ses kapasiteten på barnetrinnet for Hasle, Teglverket og Sinsen skoler i sammenheng. Teglverket skole forventes omstruktureres til barneskole i 2031. Kapasitet på barnetrinnet øker med B2. Flytting av F21 til Brynseng medfører ikke endring i kapasitet. Etablering av ungdomsskole på Ensjø øker kapasiteten i området med U2. Refstad skole flyttes ut av området fra skolestart 2027 i forbindelse med åpningen av en ny ungdomsskole på Økern, og man får da nedgang i elevtallet for disse skolene mellom skoleåret 2026/2027 og 2027/2028.

Gamle Oslo og Nordstrand

Utdanningsetatens forslag

Utdanningsetaten foreslår at den nye skolen i Bjørvika etableres som ungdomsskole (U8) med spesialavdeling, og at elever fra Gamlebyen, Ekeberg og Nedre Bekkelaget skoler får ungdomsskoletilhørighet her. Utdanningsetaten foreslår videre å rehabilitere og omstrukturere Karlsrud skole til barneskole (B4), og å ikke etablere ny barneskole (B2) på Holtet. Utvidelsen av Bekkelaget skole kan gjennomføres senere i planperioden ved behov. Elevene fra Karlsrud og Bekkelaget skoler foreslås å gå til Brannfjell skole på ungdomstrinnet. Tiltaket gir en stor økonomisk besparelse, en positiv klimaeffekt og store fagmiljøer; og et godt grunnlag for å ivareta kvaliteten i opplæringen for elevene i området.

Forslag til framdrift

- Ny skole i Bjørvika åpner anslagsvis 2028.
- Lokal høring om endret ungdomsskoletilhørighet for Gamlebyen skole, Ekeberg skole og Nedre Bekkelaget gjennomføres senest året før den nye skole på Bjørvika skole åpner.
- Karlsrud skoles ungdomstrinn U2, flyttes over til Brannfjell skole samtidig som den nye skolen i Bjørvika åpner (anslagsvis 2028). Lokal høring om endret ungdomsskoletilhørighet for Karlsrud skole gjennomføres senest året før endringen trer i kraft.
- Karlsrud skole kan anslagsvis være rehabilitert og omstrukturert til B4 mellom 2033–36. Lokal høring om endret inntaksområde gjennomføres senest året før skolen åpner.
- Midlertidige paviljonger ved Bekkelaget skole og Ekeberg skole tas ned når Karlsrud skole kan ta inn flere barneskoleelever som følge av at ungdomstrinnet går til Brannfjell skole.

Status og utfordringsbilde

Områdene Gamle Oslo og Nordstrand ses i sammenheng for å sikre helhetlige grep som kan gi god effektiviseringsgevinst og bidra til en bærekraftig skolestruktur. Det er behov for økt kapasitet på ungdomstrinnet i begge områdene, og det er behov for å erstatte midlertidige paviljonger på barnetrinnet på Nordstrandsplatået med permanent kapasitet. Det er ikke behov for økt kapasitet på barnetrinnet i området utover dette, og det er ikke behov for ny barneskolekapasitet i området rundt Bjørvika og Gamle Oslo. Det er lav oppfylling ved Nedre Bekkelaget skole.

Karlsrud skole og Lambertseter skole har behov for rehabilitering. Prosjektet på Lambertseter skole pågår. Det har tidligere vært vurdert at det er nødvendig å rehabilitere Bekkelaget skole, men det er nå vurdert at skoleanlegget kan ivaretas med løpende vedlikehold. Skolen har i dag en midlertidig paviljong.

Besluttede prosjekter under planlegging

Det er planlagt etablering av ny, kombinert barne- og ungdomsskole i Bjørvika (B2U4). Den planlagte dimensjoneringen av den nye skolen forsterker overkapasiteten på barnetrinnet i sentrum. Det har blitt vurdert om etableringen av skolen i Bjørvika kan stanses, men skolen er en sentral del av det helhetlige byplangrepet for sentrum, og planleggingsprosessen har kommet for langt. Dimensjoneringen av skolen bør derimot revurderes for å sikre en bærekraftig utnyttelse av kapasiteten i det større området.

Karlsruud skole er planlagt rehabilitert og utvidet fra B2U2 til B2U5. Det er også planlagt etablering av ny barneskole på Holtet. Den var tidligere planlagt som B3, men begrensninger på eiendommen gjør at det kun er mulig å etablere ny skole på Holtet som B2. Det er planlagt erstatning av midlertidig kapasitet på Bekkelaget skole med permanent bygg (+B1).

Analyse

Under redegjøres det for det foreslåtte tiltaket.

Ny skole i Bjørvika U8, Karlsruud B4. Holtet etableres ikke. Bekkelaget skoles kapasitet reduseres til B2.

Tiltaket innebærer at ny skole i Bjørvika etableres som ungdomsskole (U8) med spesialavdeling. Det foreslås at ny skole i Bjørvika blir mottakerskole for elever ved Nedre Bekkelaget, Ekeberg og Gamlebyen skoler på ungdomstrinn. Karlsruud skole omstruktureres til barneskole (B4). Eksisterende spesialavdeling ved Karlsruud skole forutsettes videreført. Den økte kapasiteten ved Karlsruud skole gjør at de midlertidige paviljongene ved Bekkelaget og Ekeberg skoler kan tas ned selv om ny skole på Holtet ikke etableres og Bekkelaget skoles kapasitet reduseres. Brannfjell skole foreslås som mottakerskole for elever ved Karlsruud skole og Bekkelaget skole.

Fysisk læringsmiljø

Den nye ungdomsskolen i Bjørvika vil gi ungdomsskoleelevene fra Nedre Bekkelaget, Gamlebyen og Ekeberg skoler gode fasiliteter. Ungdomsskoleelevene på dagens Karlsruud, som skulle fått tilgang til flere fasiliteter på nye og utvidede Karlsruud skole, får et noe dårligere fysisk læringsmiljø enn planlagt fordi det ikke er planlagt noen oppgradering av Brannfjell skole. Bekkelaget skole får noe større uteareal. Utover dette blir det ingen større endringer i det fysiske læringsmiljøet for noen av barneskoleelevene som påvirkes av tiltaket. Totalt sett vurderes scenariet å ha en middels positiv effekt på fysisk læringsmiljø.

Fagmiljø

Etablering av en ny skole i Bjørvika, dimensjonert som U8, vil gi et betydelig større fagmiljø for ungdomstrinnet sammenlignet med en kombinasjon av barne- og ungdomsskole. Den planlagte B2U4-skolen ville gitt risiko for lavere oppfylling og dermed mindre fagmiljøer ved andre skoler i området. Omstruktureringen av Karlsruud skole til B4 gir ett stort fagmiljø, i stedet for to mindre fagmiljø hvis skolen videreføres som B2U2, og Holtet etableres som B2. For ungdomsskoleelever fra Karlsruud skole som foreslås flyttet til Brannfjell skole, vil situasjonen bli relativt likt planlagt prosjekt. En nedskalering av Bekkelaget skole fra B3 til B2 vil kunne resultere i et mindre fagmiljø. Totalt sett middels positiv effekt.

Skolevei

Barneskoleelevene som skulle gått på ny skole i Bjørvika fortsetter å gå til Gamlebyen. Det gir en lenger skolevei enn det planlagte tiltaket. Elevene ved Nedre Bekkelaget får en bedre skolevei til ny ungdomsskole i Bjørvika, sammenlignet med om de skulle fortsette å tilhøre Brannfjell skole. Elevene på Ekeberg får ungdomsskoetilørighet til ny skole i Bjørvika i stedet for Brannfjell

skole. Dette gir lengre skolevei enn i dag. Barneskoleelever som skal til utvidede Karlsrud skole får litt lengre skolevei enn ved etablering av ny skole på Holtet og elevene på Karlsrud skole får lengre skolevei til ungdomsskolen på Brannfjell. Totalt sett middels negativ effekt.

Skolens rolle i nærmiljøet og for byutviklingen

Tiltaket kan føre til at den nye skolen i Bjørvika får en mindre rolle som stedsmarkør enn i det planlagte prosjektet, siden den ikke blir nærskole for de minste elevene. Flere elever får tilhørighet til Karlsrud skole, og skolen får dermed en styrket rolle i nærmiljøet. Det etableres ikke et eget nærmiljø rundt Holtet skole. Når paviljongene ved Bekkelaget skole fjernes, blir uteområdene tilgjengelige slik at nærmiljøet styrkes. Det er både positive og negative sider ved tiltaket.

Økonomi

Det ligger en betydelig økonomisk besparelse ved å ikke etablere en B2 grunnskole på Holtet og etablere et lite nybygg ved Bekkelaget skole. Besparelsen omfatter investerings- og driftskostnader, og tomten på Holtet kan vurderes brukt til andre skoleformål, kommunale formål eller avhendes. En totalrehabilitering og utvidelse av Karlsrud skole til barneskole B4 har (i likhet med planlagt prosjekt) behov for midlertidige paviljonger i byggeperioden. Det forutsettes at Karlsrud skole kan benytte de samme midlertidige paviljongene som Lambertseter skole bruker nå, når Lambertseter skole flytter ut av disse.

Kostnader	Besparelser og kostnader ved foreslått tiltak
Investeringskostnad	
Totale driftskostnader pr. år	- 80 MNOK

Forskjell mellom planlagt prosjekt (ungdomsskole i Bjørvika, barneskole på Karlsrud, ikke etablere ny skole på Holtet og ikke utvide Bekkelaget skole) og foreslått tiltak (B2U4 i Bjørvika, Karlsrud skole B2U5, ny skole på Holtet B2 og Bekkelaget skoles paviljong erstattes med permanent bygg). Overslag basert på tall fra Oslobygg i MNOK.

Klima

Tiltaket gir en middels positiv klimaeffekt, ettersom Holtet skole ikke rehabiliteres og det ikke gjennomføres en kapasitetsutvidelse ved Bekkelaget skole.

Virkninger av foreslått tiltak

For å vurdere effekten av forslaget, sammenlignes det med de eksisterende planene for området. I dette tilfellet sammenlignes det å etablere ny ungdomsskole i Bjørvika, omstrukturere Karlsrud skole, ikke etablere ny skole på Holtet eller erstatte Bekkelaget skoles paviljong, med å etablere en kombinert skole i Bjørvika, utvide Karlsrud skole, etablere ny skole på Holtet og etablere et lite nybygg på Bekkelaget skole.

	Stor negativ	Middels negativ	Liten negativ	Ingen endring	Liten positiv	Middels positiv	Stor positiv
Fysisk miljø							
Fagmiljø							
Skolevei							
Nærmiljø							
Økonomi							
Klima							

Virkninger av å etablere den nye skolen i Bjørvika som en ungdomsskole (U8), omstrukturere Karlsrud skole til en barneskole (B4), ikke etablere ny barneskole på Holtet og redusere kapasiteten på Bekkelaget skole til B2. Sammenlignet med planlagt situasjon: Ny skole i Bjørvika B2U4, utvide Karlsrud skole til B2U5, etablere ny barneskole på Holtet B2 og ivareta dagens kapasitet på Bekkelaget.

Vurdering av elevens beste

Elevene som begynner på de nye skolene, får et bedre fysisk læringsmiljø. Karlsrud skole blir nærskole for flere barneskoleelever. Barneskoleelevene i Bjørvika får fortsatt tilhørighet til Gamlebyen skole. Skoleveien til ungdomsskolen blir kortere for elevene fra Nedre Bekkelaget skole, men lengre for elevene fra Ekeberg skole. Barneskoleelevene som ville gått til den planlagte nye skolen på Holtet og den nye skolen i Bjørvika, får en lenger skolevei.

Potensiale for etterbruk

Tomten til Holtet skole er ca. 7 600 m². Skolen ble etablert på 1940-tallet, og har et totalt bruksareal (BTA) på ca. 8 800 m². Skolen fungerte som videregående skole fram til 2024, men skolen står nå tom. Skolen ligger i et boligområde, og eiendommen kan trolig utvikles til boliger.

Vurderinger knyttet til gjennomføring

Framdrift for pågående skoleprosjektet på Bjørvika og Karlsrud skole vil trolig ikke bli forsinket som følge av tiltaket. På Karlsrud skole er reguleringsprosessen nylig igangsatt, og det forventes å være enklere å planlegge og etablere B4 enn den planlagte dimensjoneringen B2U5. Det pågår også planlegging av ny barneskole på Holtet. Det er noe usikkerhet knyttet til etterbruken av skoleanlegget på Holtet. På Bekkelaget skole har ikke prosjektet med erstatning av paviljongen startet.

Det er arealreserver for mulige kapasitetsutvidelser både på Bekkelaget og Nedre Bekkelaget skolers tomter, i tillegg til anlegget på Holtet. Ved endret behov, kan også den nye skolen i Bjørvika enkelt omstruktureres.

Ca. 550 nåværende elever og 140 ansatte ved Karlsrud skole påvirkes direkte av at skolen omstruktureres til barneskole. Karlsrud skole får endret mottakerskole på ungdomstrinn, til Brannfjell skole. Elevene ved Ekeberg skole (fire paralleller) får endret ungdomsskoetilhørighet til ny ungdomsskole i Bjørvika.

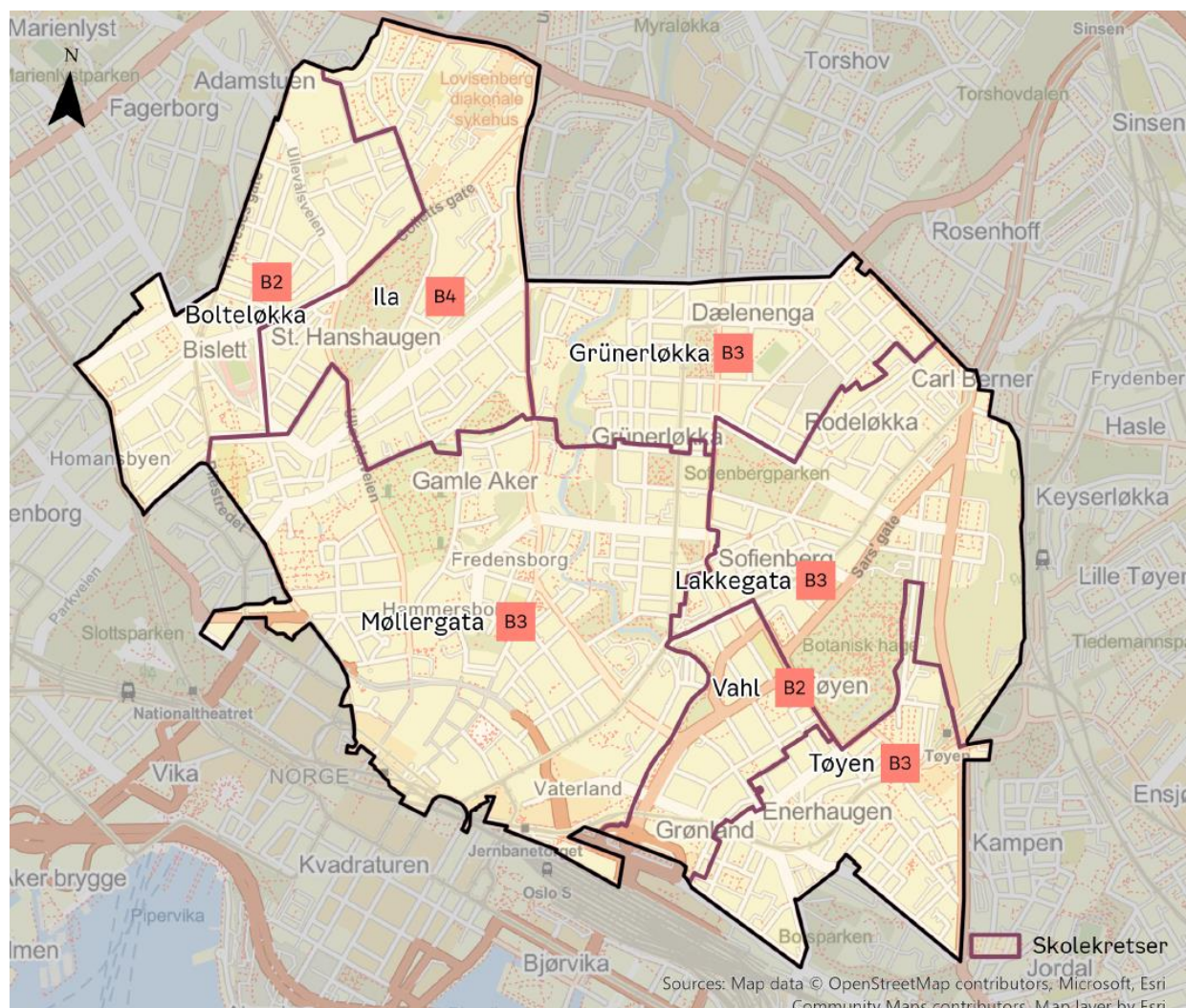
Kapasitet i området etter tiltak

Grafene under viser elevtallsframskrivingene for området i planperioden, og kapasiteten i området hvis foreslåtte tiltak gjennomføres.

Kapasitet ved Gamlebyen, Kampen, Tøyen og Vålerenga skoler er inkludert i grafen over. Foreslåtte tiltak innebærer videreføring av dagens kapasitet. Kapasitet ved Bekkelaget, Ekeberg, Karlsrud og Nedre Bekkelaget er inkludert. Forslaget innebærer videreføring av dagens kapasitet i området. Utvidelse av Bekkelaget skole (+B1) vurderes senere i planperioden, ved behov. Ny ungdomsskole i Bjørvika etableres som U8. Karlsrud skoles ungdomstrinn avvikles fra tidligst skolestart 2028, elevene ved Karlsrud skole går til Brannfjell skole.

Sentrum sør

Utdanningsetatens forslag

Det har vært vurdert avvikling av enten Møllergata skole eller Vahl skole. Utdanningsetaten foreslår en avvikling av Møllergata skole. Når bare én skole skal avvikles i dette område, mener Utdanningsetaten at det vil gi større positiv effekt å avvikle Møllergata skole enn Vahl skole. Forslaget innebærer at elever og ansatte flyttes, i all hovedsak, til Lakkegata skole og Ila skole. Dette gir elevene tilgang til et bedre nærmiljø og uteområde enn i dag.

Forslag til framdrift

- Lokal høring om endret inntaksområde for skolene kan gjennomføres fra tidligst 2026.
- Møllergata skole foreslås avviklet til skolestart 2027.

Status og utfordringsbilde

I område sentrum sør er det overkapasitet på barnetrinn. Grünerløkka skole, Møllergata skole og Bolteløkka skole har behov for totalrehabilitering innen kort tid. Tøyen skole vil ha behov for

rehabilitering mot slutten av planperioden. Flere av skolene i området har lav oppfylingsgrad: Møllergata skole, Ila skole, Tøyen skole og Vahl skole. Det er ingen besluttede prosjekter fra tidligere skolebehovsplaner under planlegging i området. Vahl skole er en del av områdesatsingen i Oslo indre øst, som har som mål å skape trygge bomiljøer, gode møteplasser og et bedre nærmiljø.

Kapasiteten i området bør reduseres ved å avvikle én barneskole i sentrum. Det vil redusere overkapasitet og bidra til bedre fagmiljø og besparelser i rehabiliterings- og driftskostnader. Å redusere kapasiteten gjennom å avvikle to skoler er vurdert, men dette gir for stor sårbarhet. I dag er det flere som søker om skolebytte fra enkelte skoler i området, noe som påvirker prognosene for elevtallsutviklingen. Dette mønsteret kan imidlertid endre seg, og da er det en risiko for at området på sikt kan få for lite skolekapasitet.

Analyse

De to lavest oppfylte skolene i området er Møllergata og Vahl skoler. Møllergata har i tillegg rehabiliteringsbehov. Disse to skolene er derfor vurdert avviklet. Under redegjøres det for begge analysene. Utdanningsetaten foreslår kun avvikling av Møllergata skole.

Foreslått: Avvikling av Møllergata skole

Ved å avvikle Møllergata skole, vil tilbudet kunne flyttes hovedsakelig til Ila og Lakkegata skole.

Fysisk læringsmiljø

Det vurderes ikke å være store forskjeller i skolebyggene på Møllergata, Ila og Lakkegata skoler. Ila og Lakkegata skoler vurderes å ha tryggere nærområde og bedre uteareal enn Møllergata skole. Tiltaket har derfor en liten positiv effekt.

Fagmiljø

Møllergata skole har lav oppfylling og skolens fagmiljø er lite. Elever ved Møllergata skole vil få tilgang til et betydelig større fagmiljø på Lakkegata skole og Ila skole. Tiltaket gir en middels positiv effekt.

Skolevei

Tiltaket vil innebære at flere elever får noe lenger skolevei. Trafikkbildet ved sentrumsskolene er relativt likt. Skoleveien innebærer ferdsel langs trafikkerte veier. Når flere elever fra Møllergata skoles inntaksområde skal til naboskolene, vil det bli flere elever som krysser større veier. Det blir behov for ytterligere tiltak for å sikre trygg ferdsel for skoleelever på disse strekningene. Tiltaket gir en middels negativ effekt.

Skolens rolle i nærmiljøet og for byutviklingen

Tiltaket fører til at Møllergata skoles rolle i nærmiljøet vil forsvinne. Skolen har få fritidstilbud, og uteområdet brukes lite utenom skoletid. Tiltaket har middels negativ effekt.

Økonomi

En avvikling av Møllergata skole gir betydelige besparelser i rehabiliterings- og driftskostnader. Eventuell bruk av Møllergatas skoleanlegg til voksenopplæring eller videregående opplæring kan gi innsparinger ved reduserte leiekostnader for eksterne lokaler. En videreføring av skoleanlegget til videregående opplæring, vil kreve en stor investering i totalrehabilitering av anlegget, og kostnader knyttet til framtidig drift av eiendommen må påregnes.

Kostnader	Besparelser og kostnader ved foreslått tiltak
Investeringskostnad	
Totale driftskostnader pr. år	- 50 MNOK

Forskjell mellom planlagt prosjekt (rehabiliterer Møllergata skole og foreslått tiltak (avvikle Møllergata skole). Overslag basert på tall fra Oslobygg i MNOK.

Klima

Arealeffektiviseringen har positiv effekt på klima. I tillegg spares klimabelastningen knyttet til totalrehabiliteringen.

Virkninger av foreslått tiltak

For å vurdere effekten av forslaget, sammenlignes det med de eksisterende planene for området. I dette tilfellet sammenlignes det å avvikle Møllergata skole, med å totalrehabiliterer og videreføre skolen som dagens situasjon.

	Stor negativ	Middels negativ	Liten negativ	Ingen endring	Liten positiv	Middels positiv	Stor positiv
Fysisk miljø							
Fagmiljø							
Skolevei							
Nærmiljø							
Økonomi							
Klima							

Virkninger av å avvikle Møllergata skole sammenlignet med dagens situasjon.

Vurdering av elevens beste

Det fysiske læringsmiljøet vil være sammenlignbart eller litt bedre for elevene. Utemiljøet og nærmiljøet oppleves som tryggere ved de skolene elevene flyttes til. Det vil være negativt for nærmiljøet i overgangsperioden at skolemiljøet flyttes bort. Elevene vil hovedsakelig få lenger skolevei. En bedre oppfylling av skolene gir mulighet for å skape et robust nærmiljø på sikt. Klassemiljøet vil for de nåværende elevene bli oppdelt når elevene flyttes til to skoler.

Potensiale for etterbruk

Tomten til Møllergata skole er ca. 6 400 m². Skolen er oppført på 1800-tallet og vernet, og har et totalt bruksareal (BTA) på i underkant av 12 000 m². Møllergata skole er godt egnet til voksenopplæring eller videregående undervisning, dersom den ikke lenger skal fungere som grunnskole. Skolens sentrale beliggenhet og størrelse gjør den også egnet som midlertidig undervisningslokale for andre skoler i Oslo som står foran rehabilitering, eksempelvis Bolteløkka skole, Grünerløkka skole og Tøyen skole. Plan- og bygningsetaten vurderer at reguleringsrisikoen

knyttet til eventuelt endret bruk til bolig, næring eller handel er betydelig, og det antas at Byantikvaren vil innta en restriktiv holdning til endret bruk.

Vurderinger knyttet til gjennomføring

Naboskolene har ledig kapasitet i dag, og tilbudet kan raskt flyttes fra Møllergata skole når nye inntaksområder er besluttet. Tilbudet ved Møllergata skole foreslås delt og flyttet til to skoler, noe som øker kompleksiteten. Det er noe usikkerhet knyttet til etterbruken av skoleanlegget på Møllergata, men anlegget vurderes å være godt egnet for videregående opplæring. Ved eventuell framtidig underkapasitet i grunnskolen, kan Møllergata enkelt omstruktureres til grunnskole igjen. Utover dette er det ingen arealreserver av betydende størrelse som er identifisert i området, sentrumsskolene er fullt utbygd. I tillegg er det usikkerhet knyttet til framtidig kapasitet ved skolebyggene som må rehabiliteres, fordi nyere tekniske krav ofte fører til at det blir færre undervisningsrom.

Ca. 200 nåværende elever og 50 ansatte ved Møllergata skole påvirkes direkte av at skolen avvikles.

Foreslås ikke: Avvikling av Vahl skole

Tiltaket innebærer at Vahl skole avvikles, og tilbudet flyttet til Lakkegata og Tøyen skole³³.

Fysisk læringsmiljø

Elever ved Vahl skole får tilgang til tilsvarende fysiske læringsmiljø ved Lakkegata og Tøyen skoler. Tiltaket gir ingen endring.

Fagmiljø

Vahl skole har lav oppfylld og skolens fagmiljø er lite. Elever ved Vahl skole vil få tilgang til et noe større fagmiljø på Lakkegata skole og Tøyen skole. Tiltaket har en liten positiv effekt.

Skolevei

Tiltaket vil innebære at flere elever får noe lenger skolevei. Trafikkbildet ved sentrumsskolene er relativt likt. Skoleveien innebærer ferdsel langs trafikkerte veier. Tiltaket gir en middels negativ effekt.

Skolens rolle i nærmiljøet og for byutviklingen

Tiltaket fører til at Vahl skoles rolle i nærmiljøet vil forsvinne. Nærmiljøet ved Vahl skole har tilgang til en flerbrukshall og et bredt utvalg av fritidsaktiviteter knyttet til skolen. Det er igangsatt flere tiltak som skal bedre oppvekstvilkår og bedre nærmiljøet for elevene ved Vahl skole. Dette er et ledd i arbeidet med Områdesatsingene i Oslo indre øst. Tiltaket har middels negativ effekt.

³³ Endring av barneskoletilhørighet besluttet etter egne offentlige høringer, senest skoleåret før endringen skal tre i kraft. I denne prosessen involveres skolene, elever og foresatte, relevante bydeler og andre høringsinstanser.

Økonomi

En avvikling av Vahl skole gir besparelser i driftskostnader. Bruk av skoleanlegget til voksenopplæring eller videregående opplæring kan gi innsparinger ved reduserte leiekostnader for eksterne lokaler. Samtidig må det påregnes kostnader knyttet til framtidig drift av eiendommen til dette formålet. Dette er ikke synliggjort i tabellen under.

Kostnader	Besparelser og kostnader ved foreslått tiltak
Totale driftskostnader pr. år	- 20 MNOK

Forskjell mellom dagens situasjon og analysert tiltak (avvikle Vahl skole). Overslag basert på tall fra Oslobygg i MNOK.

Klima

Arealeffektiviseringen har en liten positiv effekt på klima.

Virkninger av tiltak

For å vurdere effekten av forslaget, sammenlignes det med de eksisterende planene for området. I dette tilfellet sammenlignes det å avvikle Vahl skole, med å videreføre skolen som i dag.

	Stor negativ	Middels negativ	Liten negativ	Ingen endring	Liten positiv	Middels positiv	Stor positiv
Fysisk miljø							
Fagmiljø							
Skolevei							
Nærmiljø							
Økonomi							
Klima							

Virkninger av å avvikle Vahl skole sammenlignet med dagens situasjon.

Vurdering av elevens beste

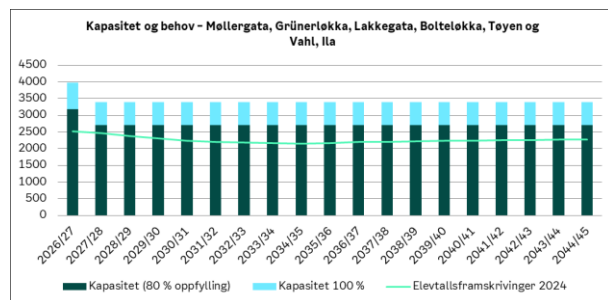
Det fysiske læringsmiljøet vil være sammenlignbart med dagens for elevene ved Vahl skole. Det vil være negativt for nærmiljøet i overgangsperioden at skolemiljøet flyttes bort, spesielt med tanke på de fritidsaktivitetene som er knyttet til området. Elevene vil hovedsakelig få lenger skolevei. En bedre oppfylging av skolene gir mulighet for å skape et robust nærmiljø på sikt. Klassemiljøet vil for de nåværende elevene bli oppdelt når elevene flyttes til to skoler.

Potensiale for etterbruk

Tomten til Vahl skole er ca. 4 700 m². Skolen er oppført på slutten av 1800-tallet og vernet, og har et totalt bruksareal (BTA) på i underkant av 7 000 m². Vahl skole er godt egnet for videregående opplæring, dersom skolen ikke skal fungere som grunnskole. Skolen kan også fungere som midlertidig undervisningslokale for andre mindre skoler i Oslo som står foran rehabilitering. Plan- og bygningsetaten vurderer reguleringsrisikoen ved konvertering til bolig, næring eller handel som betydelig, og det er sannsynlig at Byantikvaren vil motsette seg endring av bruk.

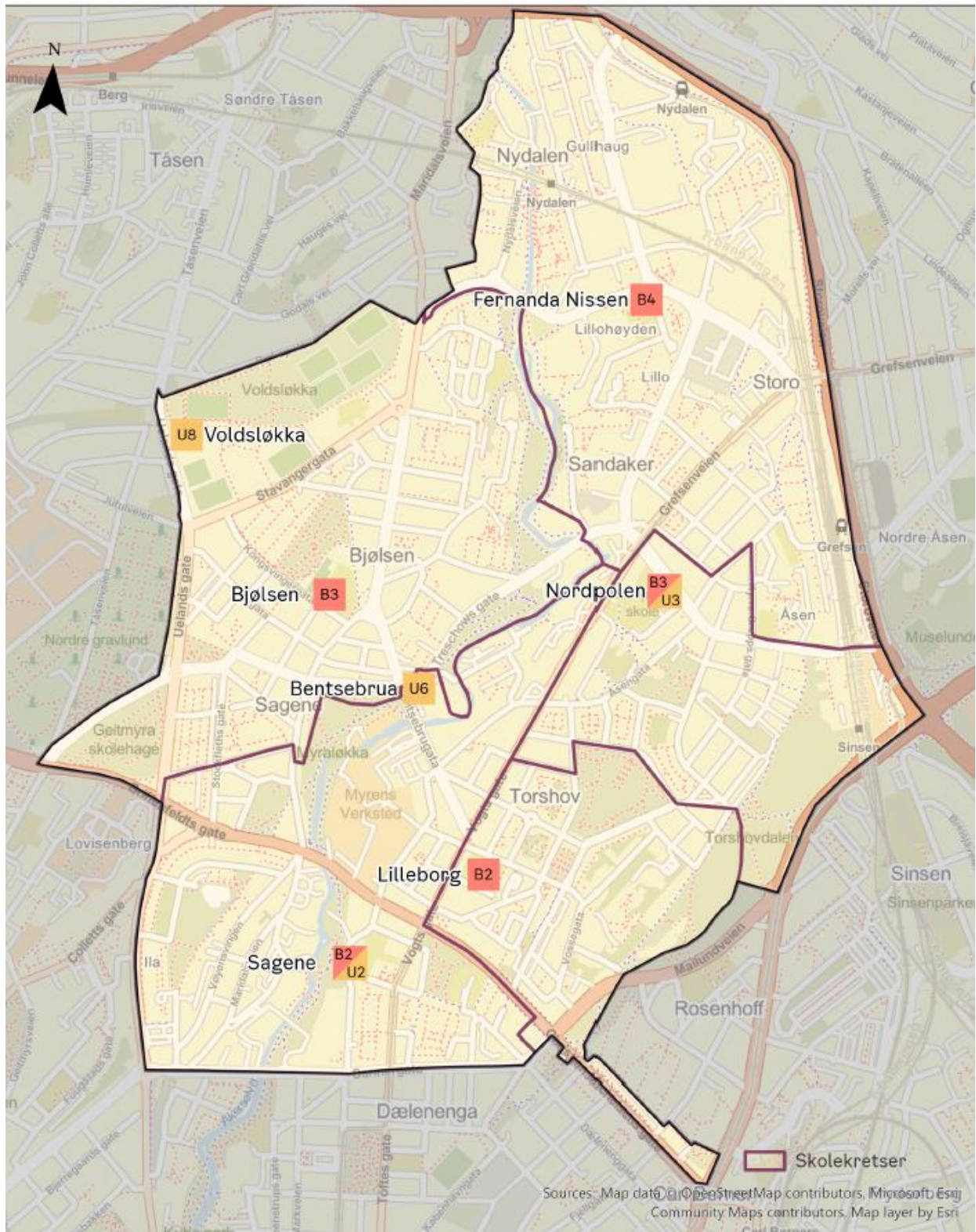
Kapasitet i området etter tiltak

Grafen under viser elevtallsframskrivingen for området i planperioden og kapasiteten i området hvis foreslått tiltak gjennomføres.

Kapasiteten i området reduseres med B3 som følge av det foreslåtte tiltaket

Sentrum nord

Utdanningsetatens forslag

Utdanningsetaten foreslår å avvikle Nordpolen skole og omstrukturere Sagene skole til barneskole (B3). Barneskoleelever ved Nordpolen skole foreslås flyttet til nærliggende skoler, inkludert Fernanda Nissen skole (som har mye ledig kapasitet), Lilleborg, Bjølsen og Sagene skoler. Sagene skole foreslås omstrukturert til barneskole fordi den har en bedre plassering i forhold til inntaksområder og kapasitet i området, sammenlignet med Nordpolen skole.

Det foreslås at ungdomsskoleelevene fra Sagene skole går til Bentsebrua skole sammen med elevene fra Lilleborg og Fernanda Nissen skoler. Det kan bli behov for justeringer mellom de to ungdomsskolene Bentsebrua skole og Voldsløkka skole for å tilpasse kapasitet og behov. Nordpolen skole har stort potensiale for etterbruk til videregående opplæring. Den byomfattende spesialavdelingen ved Nordpolen skole kan bli i eksisterende lokaler fram til en ny lokasjon er utredet. Tiltaket gir en økonomisk besparelse og bedre utnyttelse av eksisterende skoler i området. Elevene får tilgang til større fagmiljøer og nye ungdomsskoler.

Forslag til framdrift

- Lokale høringer om endringer i inntaksområder og avgiver- og mottakerskoler i Sagene-området, kan gjennomføres tidligst vår 2026.
- Det foreslås at avvikling av Nordpolen skole og omstrukturering av Sagene skole til barneskole gjennomføres fra skolestart 2027.

Status og utfordringsbilde

I sentrum nord er det overkapasitet på barnetrinnet. Fernanda Nissen skole har lav oppfyllingsgrad, men er nylig etablert, ligger i et utviklingsområde og spiller en viktig rolle i den samlede skolestrukturen. Fernanda Nissen er derfor ikke vurdert avviklet. I stedet ses den i sammenheng med nærliggende skoler.

Det er nylig etablert to store ungdomsskoler i området: Bentsebrua skole og Voldsløkka skole. Det er plass til alle ungdomsskoleelevene i området ved disse to nye ungdomsskolene. Bjølsen skole er nylig omstrukturert til barneskole. Det pågår totalrehabilitering av Lilleborg skole. Det er ingen besluttede prosjekter fra tidligere skolebehovsplaner under planlegging i området.

Analyse

For å redusere overkapasitet og utnytte eksisterende kapasitet bedre, er det vurdert å enten avvikle Nordpolen skole og omstrukturere Sagene skole til en barneskole, eller å avvikle Sagene skole og omstrukturere Nordpolen skole. Under redegjøres det for begge analysene.

Utdanningsetaten foreslår avvikling av Nordpolen skole og omstrukturering av Sagene skole, ettersom det gir en bedre skolestruktur i området.

Foreslått: Avvikle Nordpolen skole og omstrukturere Sagene skole til barneskole

Foreslått tiltak innebærer at Nordpolen skole avvikles og Sagene skole omstruktureres til barneskole (B3). Elever på barnetrinn ved Nordpolen skole fordeles til naboskolene i området. Ungdomstrinnet ved Sagene og Nordpolen skoler flytter fortrinnsvis til Bentsebrua skole. Nordpolen skole har i dag en spesialavdeling som må ivaretas.

Fysisk læringsmiljø

Ungdomsskoleelever fra Nordpolen skole og Sagene skole som foreslås flyttet til Bentsebrua skole, får tilgang til flere fasiliteter og mer moderne skoleanlegg. Det blir forholdsvis liten endring for barneskoleelevene fra Nordpolen skole som flyttes til nærliggende skoler. Tiltaket har samlet sett en liten positiv effekt.

Fagmiljø

Nordpolen og Sagene skoler har små ungdomstrinn og elever vil få tilgang til større fagmiljø ved Bentsebrua skole. De andre barneskolene i området vil få høyere oppfylling og dermed større fagmiljø enn i dag. Tiltaket har middels positiv effekt.

Skolevei

Tiltaket vil innebære at flere elever får noe lenger skolevei. Trafikkbildet ved sentrumsskoler er relativt likt. Skoleveien innebærer som regel ferdsel langs trafikkerte veier. Når elevene fra Nordpolen skoles inntaksområde skal til naboskolene, vil det bli flere barneskoleelever som ferdes lenger i trafikken. Dette gir en middels negativ effekt.

Skolens rolle i nærmiljøet og for byutviklingen

Tiltaket fører til at Nordpolen skoles rolle i nærmiljøet vil forsvinne. Tiltaket har middels negativ effekt.

Økonomi

Tiltaket gir reduserte driftskostnader ved Nordpolen skole. Bruk av skoleanlegget til voksenopplæring eller videregående opplæring kan gi innsparinger ved reduserte leiekostnader for eksterne lokaler. Samtidig må det påregnes kostnader knyttet til framtidig drift av eiendommen til dette formålet. Dette er ikke synliggjort i tabellen under. Det er anslått en liten engangskostnad for omstrukturering av Sagene skole til barneskole.

Kostnader	Besparelser og kostnader ved foreslått tiltak
Totale driftskostnader pr. år	- 50 MNOK

Forskjell mellom dagens situasjon og foreslått tiltak (avvikle Nordpolen skole og omstrukturere Sagene skole). Overslag basert tall fra Oslobygg i MNOK.

Klima

En arealeffektivisering, der total bygningsmasse reduseres, gir liten positiv effekt.

Virkninger av foreslått tiltak

For å vurdere effekten av forslaget, sammenlignes det med de eksisterende planene for området. Forslaget med å avvikle Nordpolen skole og omstrukturere Sagene til en barneskole, blir vurdert opp mot å beholde skolestrukturen som i dag.

	Stor negativ	Middels negativ	Liten negativ	Ingen endring	Liten positiv	Middels positiv	Stor positiv
Fysisk miljø							
Fagmiljø							
Skolevei							
Nærmiljø							
Økonomi							
Klima							

Virkninger av å avvikle Nordpolen skole og omstrukturere Sagene skole til barneskole, sammenlignet med dagens situasjon.

Vurdering av elevens beste

Det fysiske læringsmiljøet vil være sammenlignbart for de aller fleste elevene. Noen får litt bedre fasiliteter, andre får tilgang til et litt eldre skoleanlegg. Det vil være negativt for nærmiljøet i overgangsperioden at skolemiljøet flyttes bort. Elevene vil hovedsakelig få lenger skolevei. Klassemiljøet vil for de nåværende elevene bli oppdelt når elevene flyttes til flere skoler.

Potensiale for etterbruk

Tomten til Nordpolen skole er ca. 16 300 m². Hovedbygningene på ca. 13 000 m² er bygget på midten av 1950-tallet. Skoleanlegget har tidligere fungert som videregående skole, og er godt egnet for dette formålet. Skolen ble regulert til spesialområde bevaring i 2010.

Vurderinger knyttet til gjennomføring

Ungdomsskoleelevene fra Sagene og Nordpolen skoler kan raskt flyttes til Bentsebrua skole. Barneskoletilbudet fra Nordpolen skole kan også raskt flyttes når nye inntaksområder er besluttet. Barneskoletilbudet foreslås delt og flyttet til flere skoler, noe som øker kompleksiteten. Nordpolen skole har en byomfattende spesialavdeling, som ikke kan flyttes til Sagene skole på grunn av skoleanleggets utforming. Det må utredes en ny lokasjon. Det er noe usikkerhet knyttet til etterbruken av Nordpolen skole, men anlegget vurderes å være godt egnet for videregående opplæring.

Ca. 650 nåværende elever og 120 ansatte ved Nordpolen skole påvirkes direkte av at skolen avvikles. Ca. 520 nåværende elever og 100 ansatte ved Sagene skole påvirkes direkte av at skolen omstruktureres til barneskole. Elevene ved Sagene skole (tre paralleller) får endret ungdomsskoletilhørighet til fortrinnsvis Benstebrua skole.

Foreslås ikke: avvikle Sagene skole og omstrukturere Nordpolen skole til barneskole

Tiltaket innebærer å avvikle Sagene skole og omstrukturere Nordpolen skole til barneskole (B4). Elever på barnetrinn flyttes til naboskoler i området. Ungdomstrinnet ved Sagene skole og

Nordpolen skole foreslås flyttet til Bentsebrua skole. Den byomfattende spesialavdelingen på Nordpolen kan videreføres som i dag.

Fysisk læringsmiljø

Ungdomsskoleelever fra Nordpolen skole og Sagene skole som foreslås flyttet til Bentsebrua skole får tilgang til flere fasiliteter og et mer moderne skoleanlegg. Det blir forholdsvis liten endring for barneskoleelevene fra Sagene skole som flyttes til nærliggende skoler. Tiltaket har samlet sett en liten positiv effekt.

Fagmiljø

Nordpolen og Sagene skoler har små ungdomstrinn og elever vil få tilgang til et større fagmiljø ved Bentsebrua skole. De andre barneskolene i området vil få høyere oppfylling og dermed større fagmiljø enn i dag. Tiltaket har middels positiv effekt.

Skolevei

Tiltaket vil innebære at flere elever får noe lenger skolevei. Trafikkbildet ved sentrumsskoler er relativt likt. Skoleveien innebærer som regel ferdsel langs trafikkerte veier. Når elevene fra Sagene skoles inntaksområde skal til naboskolene, vil det bli flere barneskoleelever som ferdes lenger i trafikken. Dette gir en middels negativ effekt.

Skolens rolle i nærmiljøet og for byutviklingen

Tiltaket fører til at Sagenes skoles rolle i nærmiljøet vil forsvinne. Tiltaket har stor negativ effekt.

Økonomi

Tiltaket gir reduserte driftskostnader ved Sagene skole. Bruk av skolen til andre undervisningsformål kan gi besparelser gjennom reduserte leiekostnader for eksterne lokaler. Samtidig må det påregnes kostnader knyttet til framtidig drift av eiendommen til dette formålet.

Kostnader	Besparelser og kostnader ved foreslått tiltak
Totale driftskostnader pr. år	- 40 MNOK

Forskjell mellom dagens situasjon og analysert tiltak (avvikle Sagene skole og omstrukturere Nordpolen skole). Overslag basert på tall fra Oslobygg i MNOK.

Klima

En arealeffektivisering, der total bygningsmasse reduseres, gir liten positiv effekt.

Virkinger av foreslått tiltak

For å vurdere effekten av forslaget, sammenlignes det med de eksisterende planene for området. I dette tilfellet sammenlignes forslaget om å avvikle Sagene skole, omstrukturere Nordpolen skole til en barneskole og gi elevene på ungdomstrinnet skoletilhørighet på Bentsebrua skole, med å beholde skolestrukturen som i dag.

62 • Forslag til endringer i skolestrukturen i grunnskolen i Oslo

	Stor negativ	Middels negativ	Liten negativ	Ingen endring	Liten positiv	Middels positiv	Stor positiv
Fysisk miljø							
Fagmiljø							
Skolevei							
Nærmiljø							
Økonomi							
Klima							

Virkninger av å avvikle Sagene skole og omstrukturere Nordpolen skole til barneskole, sammenlignet med dagens situasjon.

Vurdering av elevens beste

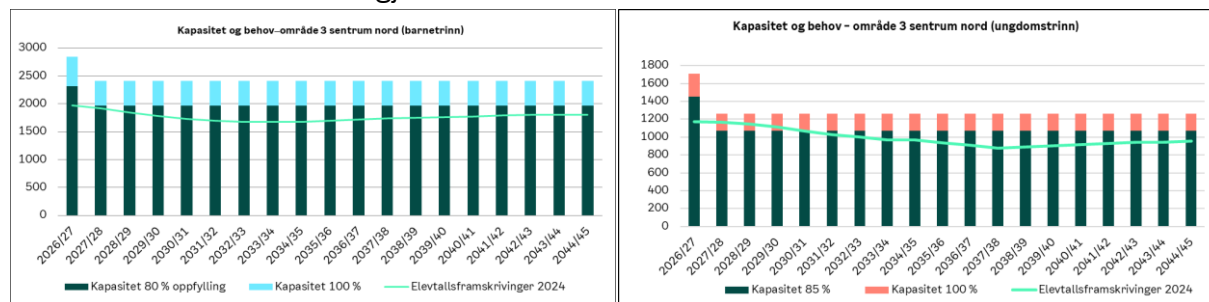
Det fysiske læringsmiljøet vil være noe bedre for de aller fleste elevene. Det vil være negativt for nærmiljøet i overgangsperioden at skolemiljøet flyttes bort. Elevene vil hovedsakelig få lenger skolevei. Klassemiljøet vil for de nåværende elevene bli oppdelt når elevene flyttes til flere skoler.

Potensiale for etterbruk

Tomten til Sagene skole er cirka 8 100 m². Skolen er oppført på 1800-tallet, med en tilleggsbygning fra 1926, er fredet og har et totalt bruksareal (BTA) på i underkant av 10 700 m². Sagene skole egner seg godt til videregående opplæring, dersom skolen ikke skal fungere som grunnskole. Plan- og bygningsetaten vurderer reguleringsrisikoen ved konvertering til bolig, næring eller handel som betydelig, og det er sannsynlig at Byantikvaren vil motsette seg endring av bruk.

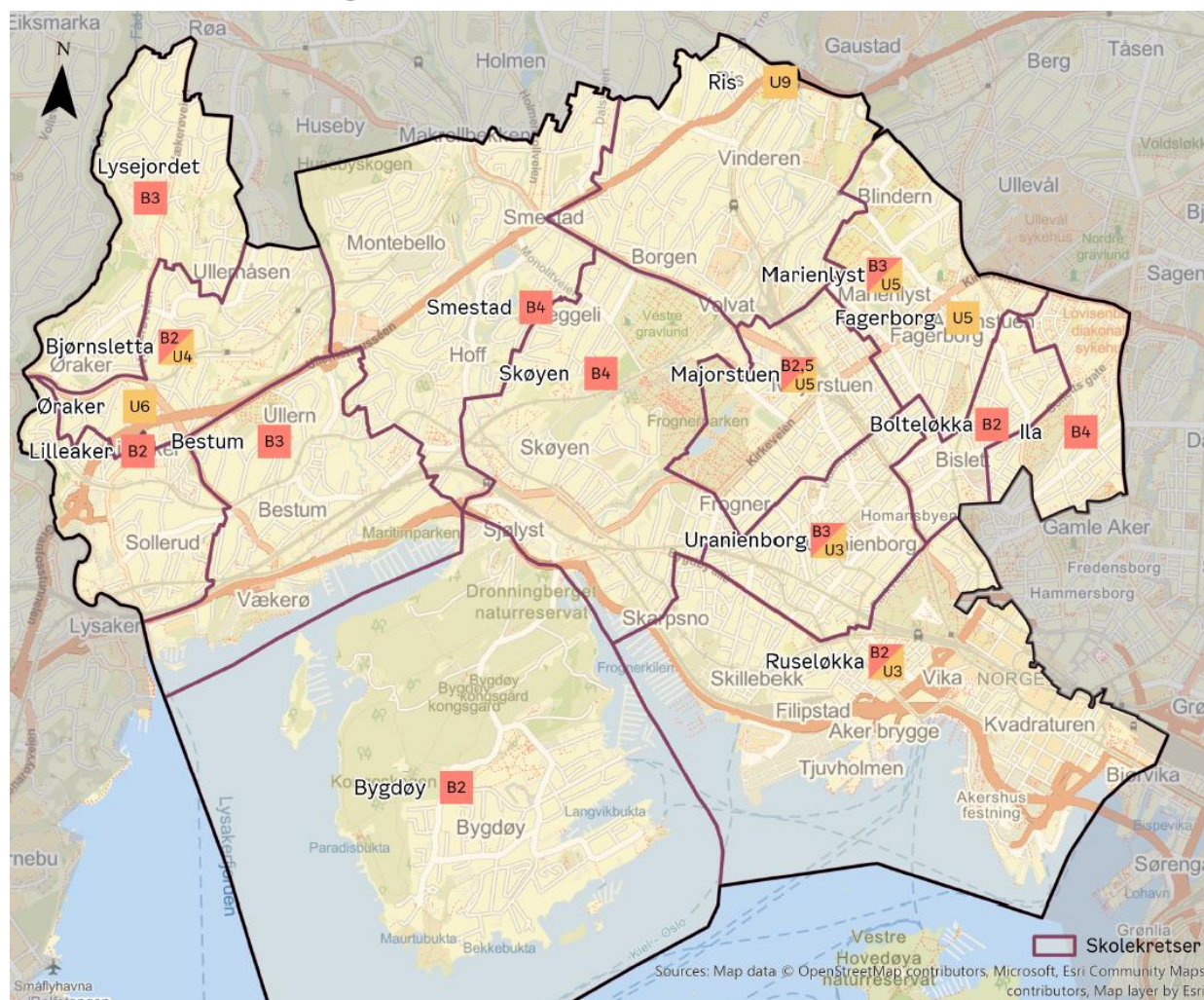
Kapasitet i området etter tiltak

Grafene under viser elevtallsframskrivingene for området i planperioden, og kapasiteten i området hvis foreslått tiltak gjennomføres.

Kapasiteten i området reduseres med B2 og U5 som følge av de foreslåtte tiltakene.

Sentrum vest og Ullern

Utdanningsetatens forslag

Utdanningsetaten foreslår at den planlagte skole på Hoff ikke etableres, og at tomten i stedet disponeres til andre formål. Etablering av en skole på denne tomten har vist seg å være både kostbart og krevende. Elevtallsframskrivingene viser at en ny skole vil føre til overkapasitet i planperioden. Det anses heller ikke som gjennomførbart å beholde tomten som arealreserve, da den ligger i et utviklingsområde.

For å ivareta behovet for ny kapasitet, foreslår Utdanningsetaten at Smestad skole utvides (B6)³⁴ og Majorstuen skole omstruktureres til ungdomsskole (U8). Dette påvirker musikktilbudet ved Majorstuen skole, som må ivaretas. Elevene fra barnetrinnet på Majorstuen skole foreslås å få skoletilhørighet ved Skøyen skole, og inntaksområdet til Skøyen skole justeres mot Smestad

³⁴ Etablering av barneskole med seks paralleller er utredet av Utdanningsetaten i 2023, i analyse om *Sammenhengen mellom skolestørrelse, læring og trivsel*.

skole. Majorstuen skole foreslås som ungdomsskole for elevene fra Skøyen skole og deler av Smestad skole. Tiltaket gir en stor økonomisk besparelse, en positiv klimaeffekt og store fagmiljø; og ivaretar kvaliteten i opplæringen for elevene i området.

Utdanningsetaten foreslår at det utredes videre løsninger for å møte økt behov mot slutten av planperioden.

Forslag til framdrift

- Smestad skole kan rehabiliteres og utvides til B6 anslagsvis i perioden 2033–2035.
- Majorstuen skole omstruktureres til ungdomsskole samtidig som prosjektet ved Smestad skole er gjennomført.
- Lokal høring om endret inntaksområde og endret ungdomsskoetilhørighet for Majorstuen skole, Skøyen skole og Smestad skole senest året før Majorstuen skole er omstrukturert.
- Midlertidig paviljong ved Ris skole tas ned når Majorstuen skole er omstrukturert.

Status og utfordringsbilde

Områdene sentrum vest og Ullern vurderes samlet for å sikre riktig kapasitetsutnyttelse. I sentrum vest er det overkapasitet på barnetrinnet, mens Ullern har behov for økt kapasitet på ungdomstrinnet. På slutten av planperioden vil det også være behov for noe mer kapasitet på barnetrinnet i Ullern.

Besluttede prosjekter fra tidligere skolebehovsplan under planlegging

Ris skole har i dag en midlertidig paviljong i påvente av økt kapasitet på ungdomstrinnet i Ullern.

Det er planlagt totalrehabilitering av Smestad skole. Spesialavdelingen ved skolen planlegges videreført. I den pågående reguleringen planlegges det samtidig å legge til rette for en mulig kapasitetsutvidelse, enten ved å øke størrelsen på barneskolen til B6, eller å etablere en ny ungdomsskole på tomte. Dimensjonering og tidspunkt for økt kapasitet ved Smestad skole må vurderes i sammenheng med den nye skolen på Hoff. Skolen selv, offentlige etater og nabolaget ønsker en utvidelse av barnetrinnet framfor etablering av en ny ungdomsskole.

Den nye skolen på Hoff er planlagt etablert som en del av et større kommunalt utbyggingsprosjekt med omsorgsboliger, bibliotek og flerbrukshall. Skolen er planlagt for omtrent 800 elever (B2U4), noe som gir overkapasitet i planperioden. Reguleringsprosessen er midlertidig stanset på grunn av utfordrende grunnforhold, som begrenser muligheten for å etablere alle de planlagte kommunale formålene her. Det vurderes derfor nå ulike kombinasjoner av kommunale formål, inkludert alternativer der skole ikke inngår. En utsettelse av skoleprosjektet på Hoff (for å beholde tomten som en areareserve for skole) anses som lite realistisk, da utviklingen av tomten er en del av et helhetlig utviklingsgrep i området.

Analyse

Under redegjøres det for det foreslåtte tiltaket.

Ny skole på Hoff etableres ikke. Smestad skole rehabiliteres og utvides til B6. Majorstuen skole omstruktureres til ungdomsskole (U8).

Foreslått tiltak innebærer at ny skole på Hoff ikke etableres. Tomten på Hoff kan fristilles for andre kommunale formål. Det bør imidlertid sikres en arealreserve vest i området som følge av dette.

Smestad skole rehabiliteres og utvides til B6. Majorstuen skole omstruktureres til ungdomsskole med åtte paralleller (U8), og foreslås som mottakerskole for Skøyen skole og deler av Smestad skole. Barneskoleelever fra Majorstuen foreslås fordelt på Skøyen skole og eventuelt andre naboskoler. Smestad skole får et noe større inntaksområde. Midlertidige paviljonger på Ris skole tas ned.

Fysisk læringsmiljø

Barneskoleelevene i området vil få tilsvarende fasiliteter ved den rehabiliterte Smestad skole som på den planlagte nye skolen på Hoff. Barneskoleelevene som foreslås flyttet til Skøyen skole vil få tilgang til et større uteområde ved Skøyen skole. Ungdomsskoleelevene i området vil få gode fasiliteter ved Majorstuen skole. Elevene vil imidlertid ikke få tilgang til de planlagte fasilitetene på Hoff. Tiltaket har samlet sett en liten negativ effekt.

Fagmiljø

Tiltaket gir store fagmiljøer ved at Majorstua skole får et stort ungdomstrinn (U8) og Smestad skole blir en større barneskole (B6). Skolene forventes å bli godt oppfylt, i motsetning til det planlagte prosjektet. Tiltaket har middels positiv effekt.

Skolevei

Tiltaket fører til at de fleste elevene får lengre skolevei. Utvidelsen av inntaksområdet til Smestad skole kan føre til at enkelte elever får kortere skolevei. Samlet sett vurderes tiltaket å ha en liten negativ effekt.

Skolens rolle i nærmiljøet og for byutviklingen

Tiltaket fører til at området rundt den nye skole på Hoff ikke får fasilitetene ved den nye skolen som planlagt. Hoff er et utviklingsområde, hvor skolen er tenkt som en viktig stedsmarkør. Smestad skole blir rehabilitert og utvidet som planlagt, og kan styrke sin betydning i nærmiljøet noe. Tiltaket har en stor negativ effekt.

Økonomi

Tiltaket gir betydelige besparelser i investerings- og driftskostnader ved at skolen på Hoff ikke etableres, og tomten kan potensielt brukes til andre kommunale formål eller avhendes. Smestad skole får en investeringskostnad for utvidelse i tillegg til den planlagte totalrehabiliteringen. En kostnad for midlertidighet for elevene ved Smestad skole tilkommer som planlagt. En omstrukturering av Majorstuen skole gir en liten engangskostnad.

66 • Forslag til endringer i skolestrukturen i grunnskolen i Oslo

Kostnader	Besparelser og kostnader ved foreslått tiltak
Investeringskostnad	
Totale driftskostnader pr. år	- 70 MNOK

Forskjell mellom planlagt prosjekt (ny B2U4 skole på Hoff) og foreslått tiltak (ikke bygge ny skole på Hoff, utvide Smestad skole (B6) og omstrukturere Majorstuen skole (U8). Overslag basert på tall fra Oslobygg i MNOK.

Klima

Tiltaket gir stor positiv klimaeffekt, ved at det ikke etableres en grunnskole (B2U4) på Hoff.

Virkninger av foreslått tiltak

For å vurdere effekten av forslaget, sammenlignes det med de eksisterende planene for området. I dette tilfellet sammenlignes forslaget om å ikke etablere ny skole på Hoff, utvide Smestad til B6 og omstrukturere Majorstuen skole til ungdomsskole; med å etablere ny skole på Hoff som planlagt og rehabiliteres Smestad skole som B4.

	Stor negativ	Middels negativ	Liten negativ	Ingen endring	Liten positiv	Middels positiv	Stor positiv
Fysisk miljø							
Fagmiljø							
Skolevei							
Nærmiljø							
Økonomi							
Klima							

Virkninger av å ikke etablere ny skole på Hoff, rehabiliteres og utvide Smestad skole (B6), og omstrukturere Majorstuen skole til ungdomsskole (U8). Sammenlignet med planlagt situasjon med ny skole på Hoff B2U4 og ellers dagens skolestruktur.

Vurdering av elevens beste

Elevene vil i hovedsak få tilsvarende fysisk læringsmiljø. Mange elever får i tillegg større utearealer. Det er negativt for nærmiljøet at det ikke realiseres flerbrukshall og bibliotek på Hoff. Mange elever får endret skolevei, i hovedsak blir den lengre.

Potensiale for etterbruk

Tomten som planlegges for ny skole på Hoff, har et areal på ca. 14 300 m². Tomten har en betydelig verdi.

Vurderinger knyttet til gjennomføring

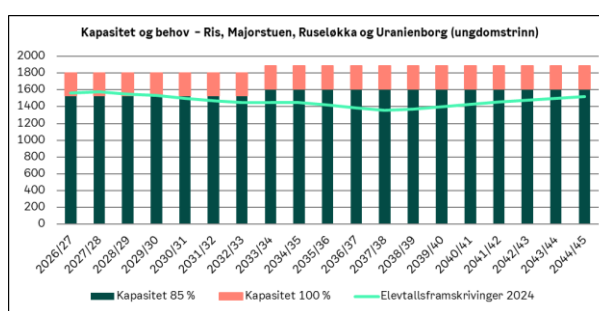
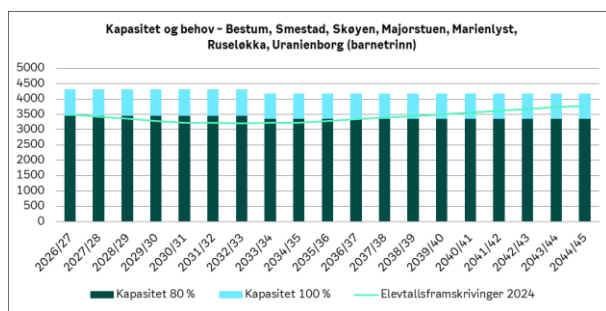
Det pågår planlegging av ny skole på Hoff, og byggeprosjektet på Smestad er i reguleringsfase. Framdriften for det pågående skoleprosjektet på Smestad skole vil trolig ikke bli forsinket som følge av tiltaket. For Hoff utredes ulike løsninger på tomten, også alternativer uten skole. Framdriften påvirkes derfor sannsynligvis ikke av at skole tas ut av prosjektet. Majorstuen skole kan omstruktureres når barneskoleelevene kan flyttes ut; det vil si når Smestad skole er ferdig utvidet, og det er økt kapasitet i området. Det foreslås omstrukturering av Majorstuen skole til U8, men skolen har trolig mer kapasitet. Majorstuen skole har i dag et tilbud i samarbeid med Barratt Due musikk-institutt for elever på 5.-10. trinn, med særlig tilrettelagt opplæring for talenter i klassisk musikk. Barneskoleelever med tilgang til tilbudet kan eventuelt få tilhørighet til en annen skole i området, samtidig som de fortsetter ved Musikk på Majorstuen.

Det forventes elevvekst i Ullern i og etter planperioden. Dersom det ikke etableres en grunnskole på Hoff, vil det bli behov for en arealreserve i området på sikt, fortrinnsvis lenger vest. Det er noe arealreserver ved eksisterende skoler i området.

Ca. 580 nåværende elever og 130 ansatte ved Smestad skole påvirkes direkte av at skolen utvides til B6. Ca. 700 nåværende elever og 120 ansatte ved Majorstuen skole påvirkes direkte av at skolen omstruktureres til ungdomsskole. Elevene ved Skøyen skole (fire paralleller) og deler av Smestad skole foreslås endret ungdomsskoletilhørighet til Majorstua skole.

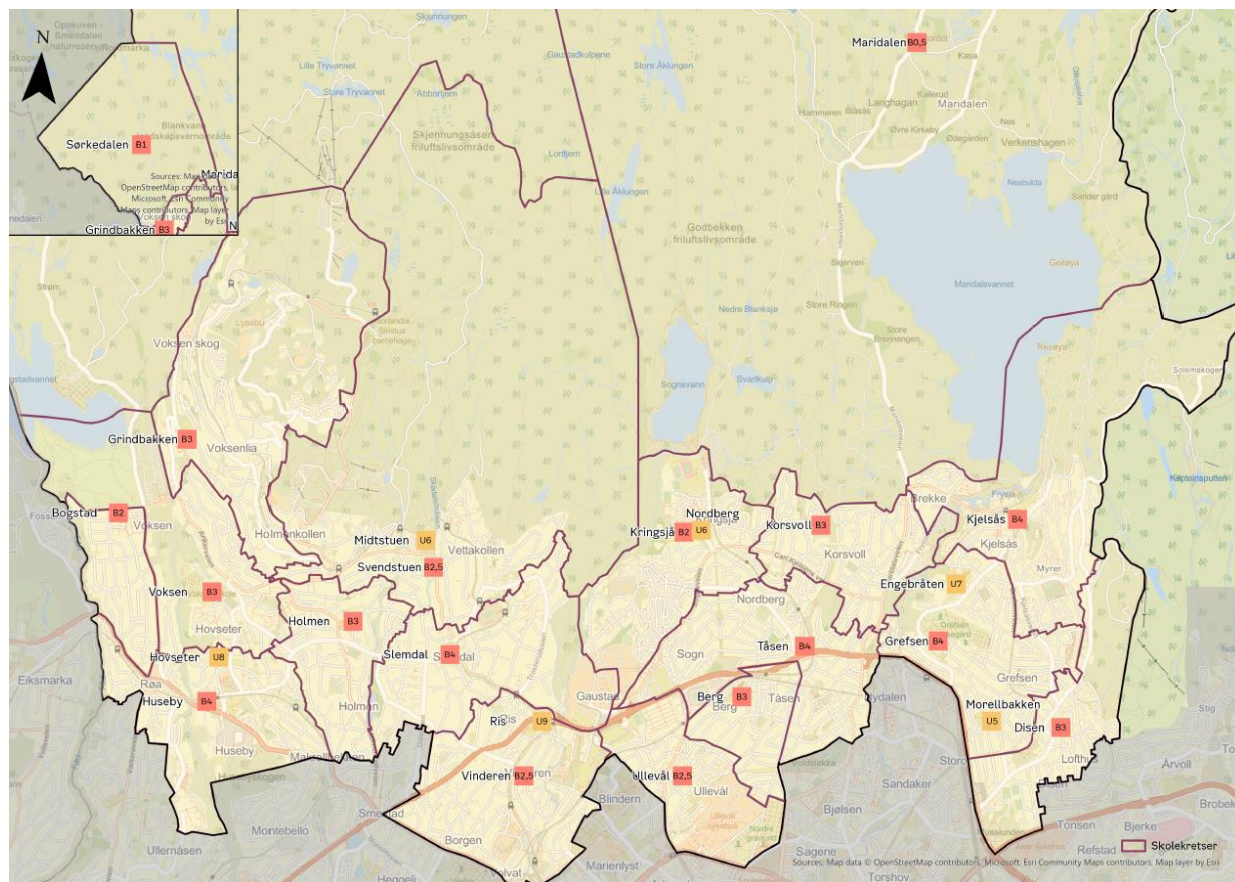
Kapasitet i området etter tiltak

Grafene under viser elevtallsframskrivingene for området i planperioden, og kapasiteten i området hvis foreslåtte tiltak gjennomføres.

Majorstuen skole omstruktureres tidligst til skolestart 2033, og barneskolekapasiteten reduseres med 2,5 paralleller. Samtidig utvides Smestad skole med B2. Det vil bli behov for økt barneskolekapasitet i området mot slutten av planperioden, dette må utredes videre. Det kan vurderes ytterligere endringer av skolestrukturen i området ved behov. Foreslått omstrukturering av Majorstuen skole til ren ungdomsskole fra tidligst skolestart 2033. Kapasiteten øker med U3 til U8. Samtidig fjernes midlertidig paviljong ved Ris skole med kapasitet U2.

Vestre Aker og Nordre Aker

Utdanningsetatens forslag

Utdanningsetaten foreslår å avvikle Maridalen og Sørkedalen skoler. Elevene fra Maridalen skole foreslås flyttet til Kjelsås skole, og elevene fra Sørkedalen skole foreslås flyttet til Bogstad skole. Det vil bli behov for justeringer av inntaksområder mot naboskoler. Tiltakene gir en liten økonomisk besparelse og gir elevene tilgang til større fagmiljø. Utdanningsetaten foreslår også at skoletomten på Frysja utgår som arealreserve for skole og benyttes til annet formål.

Forslag til framdrift

- Lokal høring om endret inntaksområde for Sørkedalen skole og Maridalen skole kan tidligst gjennomføres våren 2026.
- Tilbudet ved Sørkedalen skole kan tidligst flyttes til Bogstad skole til skolestart 2026.
- Tilbudet ved Maridalen skole kan tidligst flyttes til Kjelsås skole til skolestart 2026.
- Beslutning om tomt på Frysja kan tidligst tas etter politisk vedtak, forventet desember 2025.

Status og utfordringsbilde

I område Vestre Aker er det behov for økt kapasitet på ungdomstrinn, som løses gjennom vedtatt og pågående utvidelse av Midtstuen skole. To av skolene i dette området har svært lavt elevtall;

Maridalen skole og Sørkedalen skole. Begge skoler har kun kapasitet til én parallell, og Sørkedalen skole har i tillegg svært lav oppfylling. Markaskolen har i dag tilholdssted ved Sørkedalen skole. Det er ingen besluttede prosjekter fra tidligere skolebehovsplaner under planlegging i området.

Det vil kunne bli behov for noe økt barneskolekapasitet i Nordre Aker i andre halvdel av planperioden. Det er to arealreserver i området: Oslo kommune eier tomt på Frysja som er under regulering for etablering av en barneskole (B4), og det er regulert inn muligheter for etablering av barneskole (B3) på Engebråten skole. Det vil imidlertid være tilstrekkelig å etablere skole på én av disse tomtene.

Analyse

Under redegjøres det for de foreslåtte tiltakene.

Sørkedalen skole avvikles

Foreslått tiltak innebærer å avvikle Sørkedalen skole. Tilbudet flyttes til Bogstad skole. Det kan komme endringer i inntaksområdet mellom Bogstad og øvrige skoler for å tilpasse elevgrunnlag og kapasitet ved den enkelte skole etter gjennomført endring.

Fysisk læringsmiljø

Elever får tilgang til tilsvarende fasiliteter ved Bogstad skole. Tiltaket har ingen endring av betydning.

Fagmiljø

Elever ved Sørkedalen skole får tilgang til et større fagmiljø ved Bogstad skole. Tiltaket har en liten positiv effekt.

Skolevei

Tiltaket gjør at elever ved Sørkedalen skole får rett til skyss, og enkelte elever får noe lenger skolevei sammenlignet med i dag. Halvparten av elevene ved skolen får i dag dekket transport. Tiltaket vil medføre at resterende elever ved skolen, får behov for transport. Tiltaket har derfor liten negativ effekt.

Skolens rolle i nærmiljøet og for byutviklingen

Tiltaket fører til at Sørkedalen skoles rolle i nærmiljøet vil forsvinne. Tiltaket har middels negativ effekt.

Økonomi

En avvikling av Sørkedalen skole gir besparelser i driftskostnader. Kostnader knyttet til drift av Markaskolen, som holder til i den gamle lærerboligen, er ikke inkludert i beregningene. Bruk av skolen til andre undervisningsformål kan gi besparelser gjennom reduserte leiekostnader for eksterne lokaler. Samtidig må det påregnes kostnader knyttet til framtidig drift av eiendommen til dette formålet. Det tilkommer transportkostnader til Bogstad skole.

70 • Forslag til endringer i skolestrukturen i grunnskolen i Oslo

Kostnader	Besparelser ved foreslått tiltak
Totale driftskostnader pr. år	- 10 MNOK

Forskjell mellom dagens situasjon og foreslått tiltak (avvikle Sørkedalen skole). Overslag basert på tall fra Oslobygg i MNOK.

Klima

Tiltaket sikrer bedre arealeffektivisering, og har liten positiv effekt.

Virkninger av foreslått tiltak

For å vurdere effekten av forslaget, sammenlignes det med de eksisterende planene for området. I dette tilfellet sammenlignes forslaget om å avvikle Sørkedalen skole med å beholde skolen som i dag.

	Stor negativ	Middels negativ	Liten negativ	Ingen endring	Liten positiv	Middels positiv	Stor positiv
Fysisk miljø							
Fagmiljø							
Skolevei							
Nærmiljø							
Økonomi							
Klima							

Virkninger av å avvikle Sørkedalen skole, sammenlignet med å videreføre skolen som i dag.

Vurdering av elevens beste

Det fysiske læringsmiljøet endres ikke mye. Skoleveien endres for elevene, men mange har relativt lang skolevei allerede.

Potensiale for etterbruk

Tomten til Sørkedalen skole er ca. 6 200 m². Skolen har et totalt bruksareal (BTA) på ca. 2 000 m², hvorav ca. 1 800 m² er vernet. Hovedbygget er vernet. Sørkedalen skole er godt egnet som spesialskole, på grunn av skolens størrelse og beliggenhet i rolige omgivelser.

Bygningsmassen kan også være egnet som omsorgsbolig eller til formål i regi av Bymiljøetaten. Kommersielt potensiale for tomten antas å være begrenset, gitt skolens beliggenhet, tilstand og vernestatus.

Vurderinger knyttet til gjennomføring

Det er ledig kapasitet ved Bogstad skole og tilbudet kan raskt flyttes. Tilbudet foreslås flyttet til én skole, noe som reduserer kompleksiteten. Det noe usikkerhet knyttet til etterbruken av skoleanlegget, men anlegget vurderes å være egnet for individuelt tilrettelagt opplæring.

Ca. 30 nåværende elever og 15 ansatte påvirkes direkte av at skolen avvikles.

Maridalen skole avvikles

Foreslått tiltak innebærer å avvikle Maridalen skole og flytte tilbudet til Kjelsås skole. Det kan komme endringer i inntaksområdet mellom Kjelsås skole og øvrige skoler for å tilpasse elevgrunnlag og kapasitet ved den enkelte skole etter gjennomført endring. Flere av elevene som i dag går ved Maridalen skole har søkt seg til skolen, og hører ikke til skolens inntaksområde.

Fysisk læringsmiljø

Elever får tilgang til tilsvarende fasiliteter ved Kjelsås skole. Tiltaket har ingen endring av betydning.

Fagmiljø

Elever ved Maridalen skole får tilgang til et større fagmiljø ved Kjelsås skole. Tiltaket har en liten positiv effekt.

Skolevei

Tiltaket gjør at elever ved Maridalen får rett til skyss, og enkelte elever får noe lenger skolevei sammenlignet med i dag. Mesteparten av elevene ved skolen får i dag dekket transport. Tiltaket vil medføre at resterende elever ved skolen, får transport. Tiltaket har derfor liten negativ effekt.

Skolens rolle i nærmiljøet og for byutviklingen

Tiltaket fører til at Maridalen skoles rolle i nærmiljøet vil forsvinne. Tiltaket har middels negativ effekt.

Økonomi

En avvikling av Maridalen skole gir besparelser i driftskostnader. Bruk av skolen til andre undervisningsformål kan gi besparelser gjennom reduserte leiekostnader for eksterne lokaler. Samtidig må det påregnes kostnader knyttet til framtidig drift av eiendommen til dette formålet. Det tilkommer transportkostnader til Kjelsås skole. Mesteparten av skolens elever får dekket transport til skolen i dag.

Kostnader	Besparelser og kostnader ved foreslått tiltak
Totalt driftskostnader pr. år	- 10 MNOK

Forskjell mellom dagens situasjon og foreslått tiltak (avvikle Maridalen skole). Overslag basert på tall fra Oslobygg i MNOK.

Klima

Tiltaket gir en arealeffektivisering, og har liten positiv effekt på klima.

Virkninger av foreslått tiltak

For å vurdere effekten av forslaget, sammenlignes det med de eksisterende planene for området. I dette tilfellet sammenlignes forslaget om å avvikle Maridalen skole med å beholde skolen som i dag.

72 • Forslag til endringer i skolestrukturen i grunnskolen i Oslo

	Stor negativ	Middels negativ	Liten negativ	Ingen endring	Liten positiv	Middels positiv	Stor positiv
Fysisk miljø							
Fagmiljø							
Skolevei							
Nærmiljø							
Økonomi							
Klima							

Virkninger av å avvikle Maridalen skole, sammenlignet med å videreføre skolen som i dag.

Vurdering av elevens beste

Det fysiske læringsmiljøet vil være sammenlignbart for alle elevene. Skoleveien endres for elevene, men mange elever har transport i dag. Endringen ligger hovedsakelig i at elevene skal til en ny skole.

Potensiale for etterbruk

Tomten til Maridalen skole er ca. 14 600 m². Skolen har et totalt bruksareal (BTA) på ca. 1 800 m², hvorav ca. 200 m² er vernet. Bygget hvor aktivitetsskolen er i dag er vernet. Maridalen skole er godt egnet som spesialskole, på grunn av skolens størrelse og beliggenhet i rolige omgivelser. Eiendommen kan også brukes som mulig fritidsklubb, kommunalt idrettsanlegg eller omsorgsboliger. Det kan være mulig å utvikle tomten til boliger, men det er usikkerhet knyttet til etterspørsel, områdets infrastruktur og eventuelle restriksjoner om økt bosetting nær Maridalsvannet.

Kompleksitet og risiko

Det er ledig kapasitet ved Kjelsås skole, og tilbudet kan raskt flyttes. Tilbudet foreslås flyttet til én skole, noe som reduserer kompleksiteten. Det vil bli behov for justering av Kjelsås skoles inntaksområde mot andre naboskoler i tillegg. Det er noe usikkerhet knyttet til etterbruken av skoleanlegget, men anlegget vurderes å være egnet som spesialskole.

Ca. 70 nåværende elever og 20 ansatte påvirkes direkte av at skolen avvikles.

Avhende skoletomt på Frysja

Foreslått tiltak innebærer å avhende tiltenkt skoletomt på Frysja. Engebråten skole har arealreserve på egen tomt som kan brukes til etablering av barneskole (B3).

Fysisk læringsmiljø

Ingen endring.

Fagmiljø

Ingen endring.

Skolevei

Ingen endring.

Skolens rolle i nærmiljøet og for byutviklingen

Ingen endring.

Økonomi

En utvikling av eiendommen til andre kommunale formål eller avhending, gir stort inntektspotensiale.

Klima

Ingen endring i planperioden.

Virkninger av foreslått tiltak

For å vurdere effekten av forslaget, sammenlignes det med de eksisterende planene for området. I dette tilfellet sammenlignes forslaget om å avhende den planlagte skoletomta på Frysja, med å beholde den som arealreserve.

	Stor negativ	Middels negativ	Liten negativ	Ingen endring	Liten positiv	Middels positiv	Stor positiv
Fysisk miljø							
Fagmiljø							
Skolevei							
Nærmiljø							
Økonomi							
Klima							

Virkninger av å avhende skoletomt på Frysja, sammenlignet med å beholde tomten som en arealreserve.

Vurdering av elevens beste

Ingen skole er planlagt på tomten i planperioden. Det er derfor ingen forventninger eller endringer for noen elever.

Potensiale for etterbruk

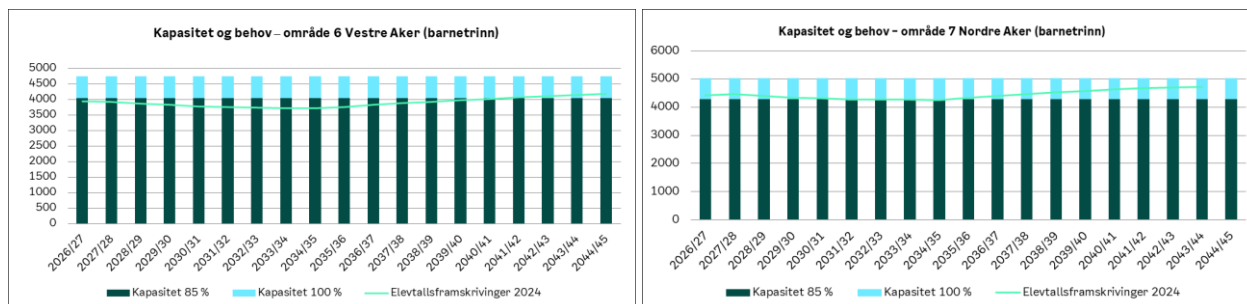
Tomten er ca. 11 600 m² og ligger i et utviklingsområde. Eiendommen er bebyggt med et næringsbygg som for tiden er utleid. Det er mulig å utvikle eiendommen til andre kommunale formål eller avhende eiendommen.

Kompleksitet og risiko

Det er forventet vekst i elevtallet i området senere i planperioden og det kan bli behov for mer skolekapasitet. Det er en ferdig regulert arealreserve ved Engebråten skole (B3) som kan benyttes ved behov for økt kapasitet i området.

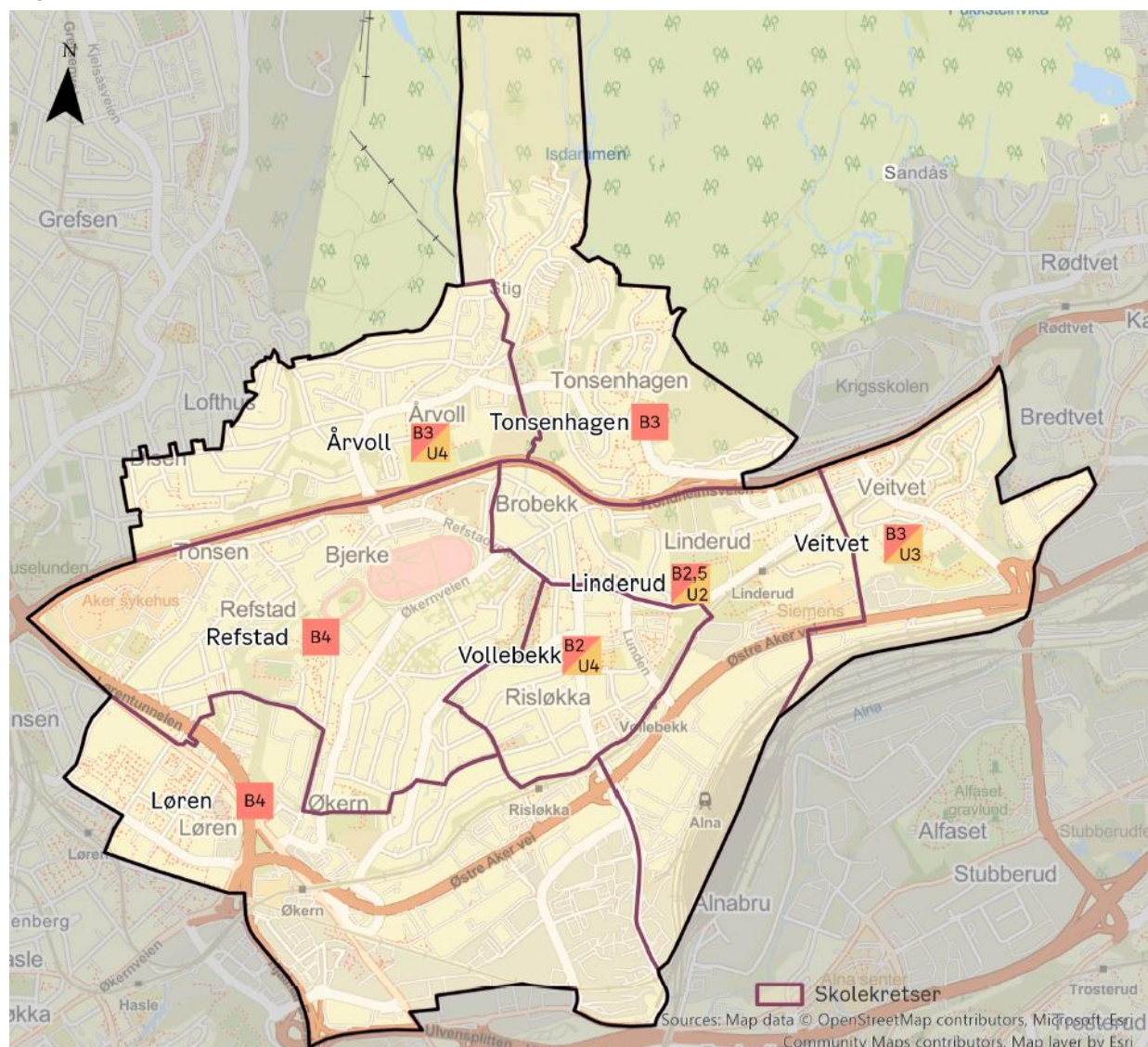
Kapasitet i området etter tiltak

Grafen under viser elevtallsframskrivingene for området i planperioden, og kapasiteten i området hvis foreslåtte tiltak gjennomføres.

Kapasitet ved Sørkedalen skole (B1) er foreslått avviklet fra skolestart 2026. Kapasiteten i området reduseres med B1. Kapasitet ved Maridalen skole (B0,5) er foreslått avviklet fra skolestart 2026. Forventet vekst foreslås løst ved Engebråten skole.

Bjerke

Utdanningsetatens forslag

Utdanningsetaten foreslår å redusere kapasiteten på Årvoll skole til B3U3 når skoleanlegget skal rehabiliteres. Dette gir en liten økonomisk besparelse og ivaretar kvaliteten i opplæringen for elevene i området.

Forslag til framdrift

Prosjektet kan justeres umiddelbart etter politisk vedtak, forventet desember 2025

Status og utfordringsbilde

Bydel Bjerke er en del av Hovinbyen, som er i stor utvikling, og det er behov for økt kapasitet på sikt. Det pågår derfor utredning av strategisk tomtekjøp for å møte kommunale behov i og etter planperioden. Årvoll skole har behov for rehabilitering. I tillegg benytter skolen en midlertidig

paviljong for å huse ungdomsskoleelever fra Løren skole, i påvente av ferdigstillingen av den nye skolen på Økern. Når den nye skolen står klar i 2027, vil paviljongen ved Årvoll skole bli fjernet.

Besluttede prosjekter fra tidligere skolebehovsplaner under planlegging

Det er planlagt totalrehabilitering av Årvoll skole. For å videreføre dagens kapasitet (B3U4) etter rehabiliteringen må det etableres et nybygg, ellers reduseres skolens kapasitet til B3U3. Den fjerde parallellen på ungdomstrinnet på Årvoll skole fylles ikke opp i dag³⁵.

Analyse

Under redegjøres for det foreslåtte tiltaket.

Årvoll skole rehabiliteres som B3U3

Foreslått tiltak innebærer at skolen rehabiliteres som B3U3, slik at man unngår etablering av et nybygg.

Fysisk læringsmiljø

Ingen endring.

Fagmiljø

Skolen blir tilrettelagt for et noe mindre fagmiljø, som har en liten negativ effekt.

Skolevei

Ingen endring.

Skolens rolle i nærmiljøet og for byutviklingen

Ingen endring.

Økonomi

Tiltaket gir en besparelse på grunn av en noe lavere investerings- og driftskostnad.

Kostnader	Besparelser og kostnader ved foreslått tiltak
Investeringskostnad:	
Totale driftskostnader pr. år	- 4 MNOK

Forskjell mellom planlagt prosjekt (rehabiliterer Årvoll skole med dagens kapasitet (B3U4)) og foreslått tiltak (rehabiliterer Årvoll skole med redusert kapasitet (B3U3)). Overslag basert på tall fra Oslobygg i MNOK.

Klima

Tiltaket har en middels positiv effekt, ved at det ikke etableres et nybygg ved skolen.

³⁵ Det er planlagt at en klasse fra Tonsenhagen skole skal gå til Årvoll skole på ungdomstrinnet og de andre to klassene til Vollebekk skole, men det er foreløpig plass til alle elevene på Vollebekk skoles ungdomstrinn. Elevtallet i området vil øke når Hovinbyen bygges ut. Da vil det bli behov for flere nye skoler. Om Årvoll skole har tre eller fire paralleller på ungdomstrinnet vil ikke være avgjørende for å sikre tilstrekkelig kapasitet i området på lenger sikt.

Virksomheter av foreslått tiltak

For å vurdere effekten av forslaget, sammenlignes det med de eksisterende planene for området. I dette tilfellet sammenlignes forslaget om å redusere kapasiteten ved Årvoll skole med én parallell på ungdomstrinnet med det å etablere et lite nybygg i forbindelse med totalrehabiliteringen.

	Stor negativ	Middels negativ	Liten negativ	Ingen endring	Liten positiv	Middels positiv	Stor positiv
Fysisk miljø							
Fagmiljø							
Skolevei							
Nærmiljø							
Økonomi							
Klima							

Virksomheter av å rehabilitere Årvoll skole som B3U3, sammenlignet med planlagt prosjekt, som innebærer å rehabilitere Årvoll skole med dagens kapasitet (B3U4).

Vurdering av elevens beste

Det fysiske læringsmiljøet vil være likt for alle elevene. Skoleveien endres ikke, og hverken skolemiljøet eller nærmiljøet påvirkes av tiltaket. Ingen elever behøver å bytte skole. Framtidige elever vil få fordelene av rehabilitert skole med bedre fysiske læringsmiljø.

Potensiale for etterbruk

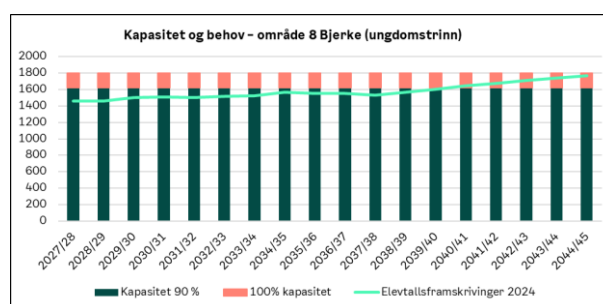
Ikke relevant.

Vurderinger knyttet til gjennomføring

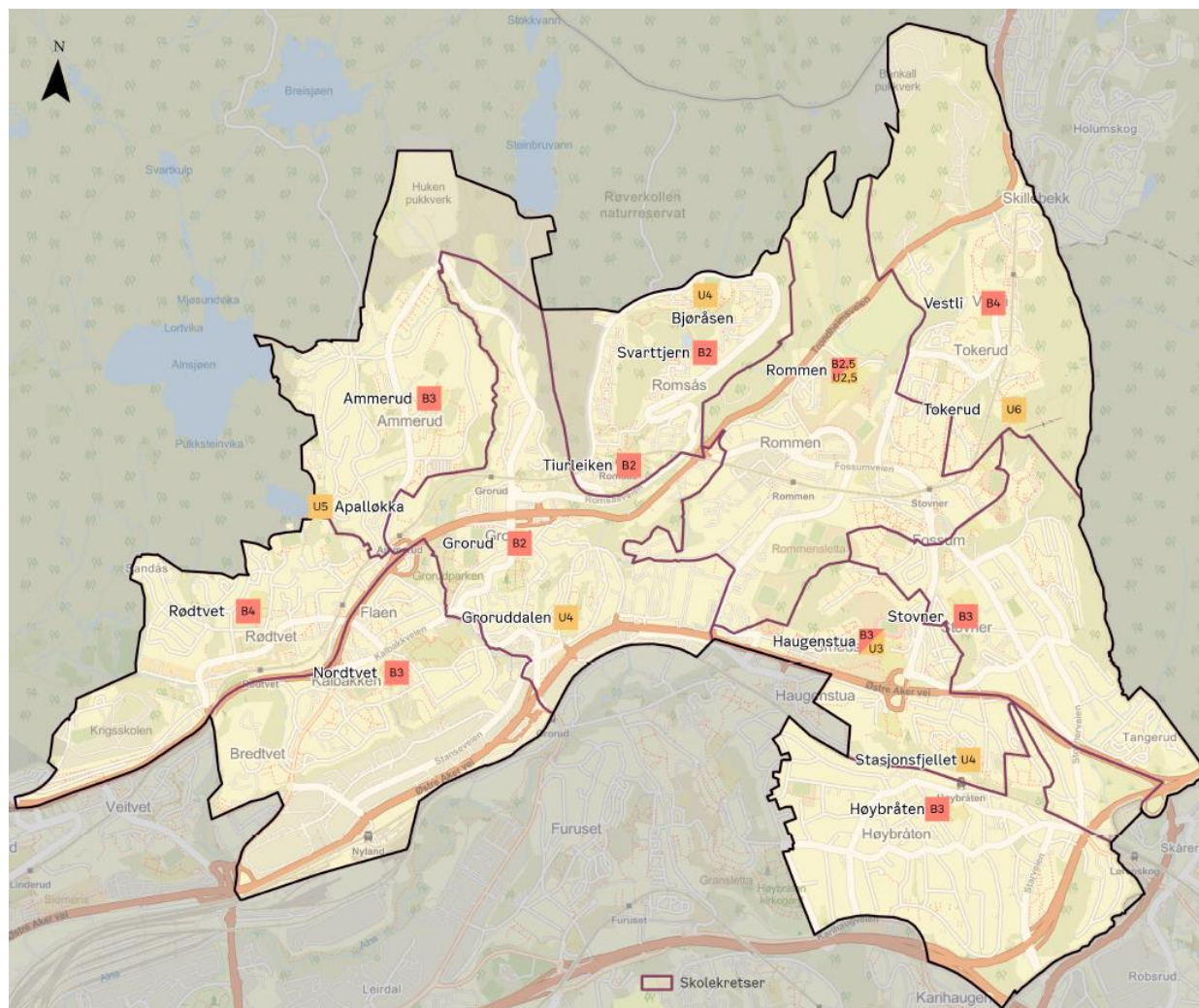
Planlegging av rehabilitering av Årvoll skole skal igangsettes. Framdriften blir ikke påvirket av foreslått tiltak. Det er forventet økt elevtall i området i forbindelse med utbyggingen av Hovinbyen, og det vil bli behov for flere nye skoler i og etter planperioden. Det utredes mulige arealreserver i området. Ingen eksisterende elever og ansatte blir direkte berørt av tiltaket.

Kapasitet i området etter tiltak

Grafen viser elevtallsframskrivingene for området i planperioden, og kapasiteten i området hvis foreslått tiltak gjennomføres. Årvoll skole foreslås videreført som B3U3, som er en reduksjon på U1 fra dagens situasjon. Elevtallsveksten foreslås løst gjennom etablering av nye skoler i den videre utviklingen av Hovinbyen.

Groruddalen nord og vest

Utdanningsetatens forslag

Det foreslås ingen tiltak. Utdanningsetaten anbefaler videre utredning av skolestrukturen, og at utviklingen i planlagt boligbygging følges tett for å sikre tilstrekkelig kapasitet i området på sikt. Det anbefales på kort sikt å vurdere midlertidig bruk av skoler med lav oppfylling til andre kommunale formål enn skole.

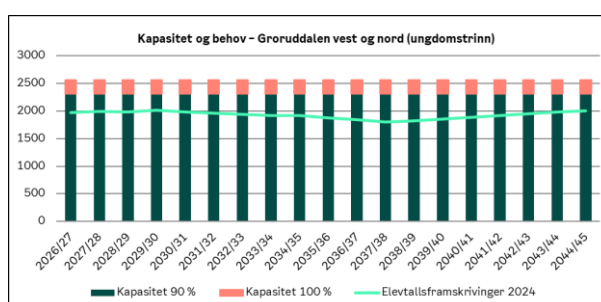
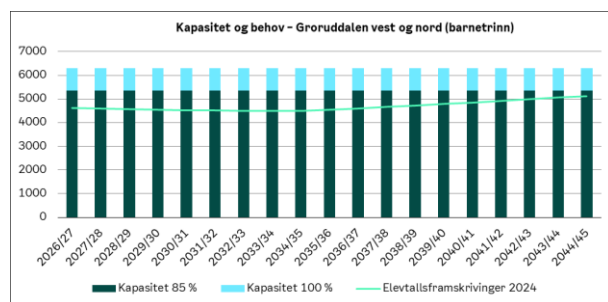
Status og utfordringsbilde

Område Groruddalen nord og vest har overkapasitet. Det er lav oppfyllingsgrad ved flere skoler, herunder Rommen skole, Bjøråsen skole, Rødtvet skole og Svarttjern skole. Samtidig er dette et utviklingsområde med forventet elevvekst, og det forventes høyere oppfylling av skolene utover i planperioden. Dette gjør det nødvendig å beholde en fleksibilitet i området. Parallelt med dette pågår Groruddalssatsingen 2017–2026, hvor målet er å styrke nærmiljøene, utvikle bedre tilpassede tjenester og redusere sosiale forskjeller. Tiltak i skolestruktur må sees i sammenheng med denne satsingen for å sikre at områdets attraktivitet og livskvalitet for beboerne ikke

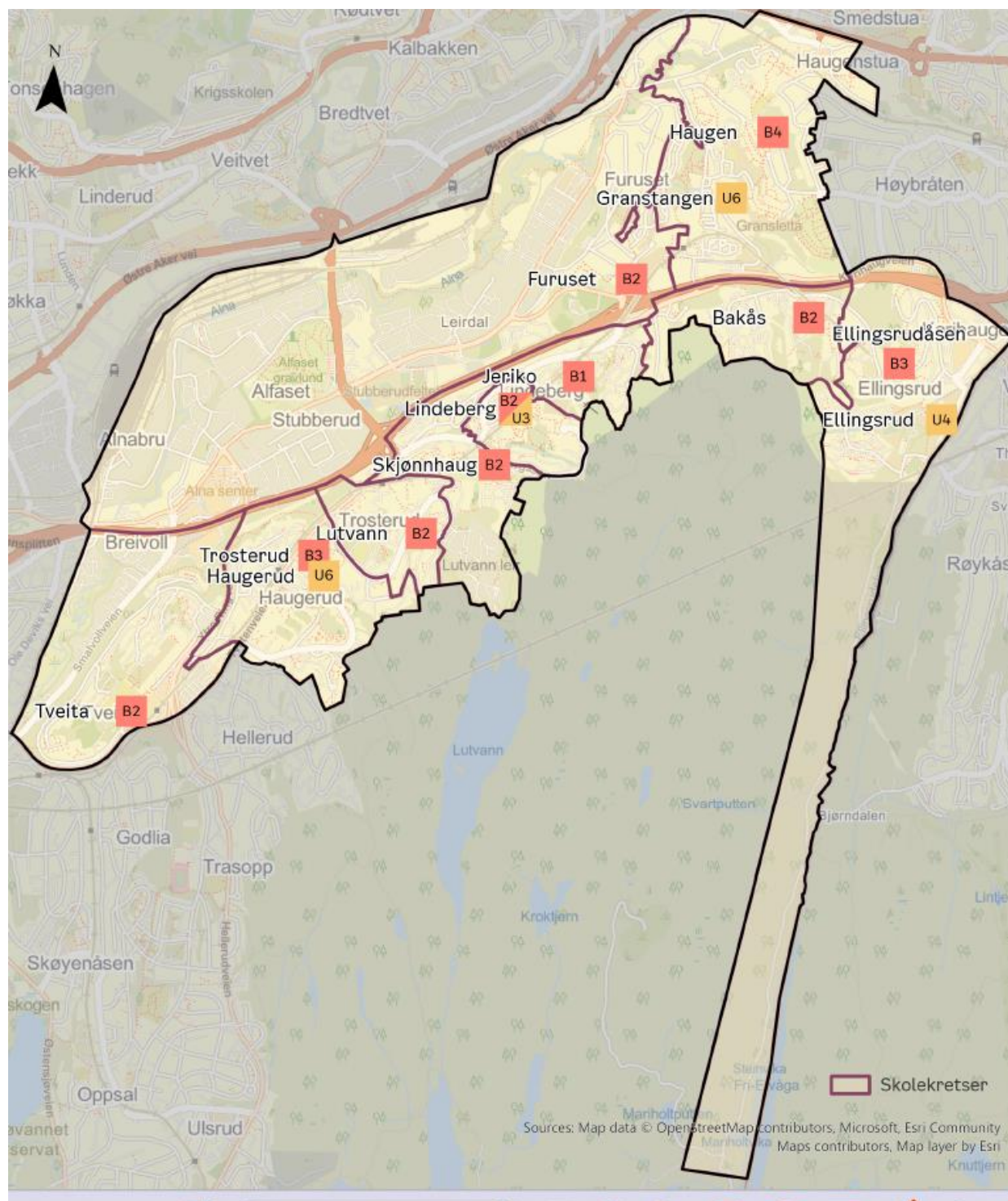
svekkes. Ingen av skolene har behov for totalrehabilitering. Det er ingen besluttede prosjekter fra tidligere skolebehovsplaner under planlegging i området.

Kapasitet i området uten tiltak

Grafene under viser elevtallsframskrivingene for området i planperioden, og kapasiteten i området.

Groruddalen øst

Utdanningsetatens forslag

Utdanningsetaten foreslår å etablere kun én ny skole på Haugerud: en stor ungdomsskole (U8) med mulighet for kultursal. Fra Utdanningsetatens perspektiv kan idrettsfasilitetene i prosjektet

nedskaleres, ettersom behovet for kroppsøvingkapasitet reduseres. Trosterud skole foreslås avviklet. Elevene blir ivaretatt ved nærliggende barneskoler, hovedsakelig Tveita og Lutvann skoler. Det vil sannsynligvis bli behov for justeringer av flere inntaksområder som følge av tiltaket. Lindeberg skole foreslås omstrukturert (B3) for å sikre tilstrekkelig kapasitet på barnetrinnet. Haugerud skole foreslås som ungdomsskole for elever fra Tveita, Lutvann, Skjønnehaug, Lindeberg og Jeriko skoler. Tiltaket gir en stor økonomisk besparelse og en positiv klimaeffekt, og ivaretar kvaliteten i opplæringen for elevene i området.

Utdanningsetaten foreslår at den nye skolen i Verdensparken ikke etableres. Tomten kan frigjøres til andre kommunale formål eller salg, eller beholdes som en arealreserve.

Utdanningsetaten foreslår at Ellingsrudåsen skole utvides som planlagt. Besparelsene ved en nedskalering vurderes som marginale, og prosjektet har allerede kommet langt. En omprosjektering ville medført forsinkelser i byggeprosessen, noe som ville vært ufordelaktig for både skolen og elevene.

Forslag til framdrift

- Lokal høring om endret inntaksområde for skolene kan gjennomføres tidligst i 2026.
- Elever og ansatte ved Trosterud skole foreslås flyttet fortrinnsvis til Tveita skole og Lutvann skole til skolestart 2027.
- Haugerud skole er ferdig anslagsvis 2032–34. Lindeberg skole kan omstruktureres når nye Haugerud skole står ferdig.
- Lokal høring om endret inntaksområdet for Lindeberg skole og ungdomsskoetilhørighet for Lindeberg og Jeriko skoler gjennomføres senest året før Haugerud skole åpner.
- Beslutning om tomt i Verdensparken kan tas etter politisk vedtak, forventet i desember 2025.

Status og utfordringsbilde

I område Groruddalen øst er det overkapasitet på både barne- og ungdomstrinnet. Mange av barneskolene i området er små, og skolene ligger i kort avstand fra hverandre. Jeriko og Skjønnehaug skoler er begge små, henholdsvis 1 og 1,5³⁶ paralleller. Skjønnehaug skole har i tillegg lav oppfylling. Tveita skole er nylig rehabilitert og utvidet. Det pågår byggeprosjekt for rehabilitering og utvidelse av Ellingsrud skole fra U4 til U5.

Besluttede prosjekter fra tidligere skolebehovsplaner under planlegging

Ellingsrudåsen skole planlegges revet og erstattet med nybygg med dagens kapasitet. Det er også planlagt etablering av ny skole i Verdensparken for å erstatte eksisterende skole på Furuset og øke kapasitet i området. Oslobygg har i nyere tilstandskartlegginger av Furuset skole konkludert med at skoleanlegget er i bedre bygningsmessig stand enn tidligere antatt, og det er ikke behov for økt kapasitet i området.

³⁶ Skjønnehaug skole var tidligere B2, men et midlertidig bygg ble fjernet i 2022 og ikke erstattet.

Både Haugerud (U6) og Trosterud skoler (B3) planlegges revet og erstattet med nybygg i forbindelse med en stor områdeutbygging på Haugerud. Trosterud skole planlegges samtidig utvidet til B4. Spesialskoletilbudet på Haukåsen skole får nye lokaler til skolestart 2026, og skoleanlegget til tidligere Haukåsen skole blir da tomt. Det har også et rehabiliteringsbehov.

Områdeløftet for Trosterud og Haugerud er en del av Groruddalssatsingen 2017–2026, initiert av Oslo kommune for å forbedre levekårene i utvalgte bydeler. Målet med satsingen er å styrke nabolagene i Oslos utsatte områder og utvikle tjenester som skal bidra til å redusere sosiale forskjeller og forbedre livskvaliteten for beboerne. Tiltak i skolestruktur må sees i sammenheng med denne satsningen for å sikre at områdets attraktivitet og livskvalitet for beboerne ikke svekkes. Trosterud skole er en del av områdesatsingen Groruddalen.

Den omfattende områdeutbyggingen på Haugerud medfører svært høye samlede investeringskostnader. Det er også behov for erverv av tilleggstomt for sikre tilstrekkelig uteareal for skolene. I vurderingen av effektiviseringstiltak i området er det derfor mest hensiktsmessig å prioritere disse tiltakene først, ettersom beslutningene må tas nå og besparelespotensialet er størst her. Dersom begge de nye skolene etableres som planlagt, kan andre effektiviseringstiltak vurderes, som avvikling av en eller flere eksisterende skoler i området.

Analyse

For å sikre god kapasitetsutnyttelse i området fra Tveita til Lindeberg, er fire alternative tiltak vurdert. Utdanningsetaten foreslår kun tiltaket som innebærer å avvikle Trosterud skole, etablere en stor ungdomsskole på Haugerud og omstrukturere Lindeberg skole til barneskole.

- Bygg én skole i stedet for to. Trosterud skole avvikles, og Haugerud skole bygges ny og utvides (U8). Lindeberg skole (B2U3) omstruktureres til barneskole (B3).
- Bygg én skole i stedet for to (B2U4).
- Bygg to nye skoler som planlagt. Avvikle Skjønnhaug og Jeriko, vurdere strukturen på ungdomstrinnet videre.
- Ingen nye skoler bygges. Trosterud skole avvikles, og Haugerud skole flyttes til Haukåsen (U5).

I tillegg er det gjort analyser av følgende tiltak:

- Nedskaler kapasiteten ved Ellingsrudåsen fra B3 til B2
- Ny skole i Verdensparken etableres ikke

Under redegjøres for alle de analyserte tiltakene.

Foreslått: Bygg én skole på Haugerud i stedet for to. Trosterud skole avvikles. Haugerud skole bygges ny og utvides (U8). Lindeberg skole omstruktureres til barneskole (B3).

Foreslått tiltak innebærer at Trosterud skole avvikles. Tilbudet foreslås flyttet til Lutvann skole og Tveita skole. Haugerud skole etableres ny, dimensjonert som ungdomsskole (U8), som gir fleksibilitet ved behov for framtidige endringer i skolestrukturen³⁷. Etablering av en U8-skole medfører en viss overkapasitet, og det kan vurderes en nedskalering av den nye skolen. En nedskalering vil imidlertid gjøre området mer sårbart for framtidige endringer i elevtall og søkemønster. Den nye flerbrukshallen som planlegges i området kan nedskaleres. Lindeberg skole omstruktureres til barneskole (B3).

Haugerud skole (U8) foreslås etablert i skoleanlegget som i dag er planlagt for ny barneskole. Dette gjør det mulig å etablere den planlagte kultursalen. Lindeberg skole omstruktureres til barneskole (B3) for å gi Haugerud skole et større elevgrunnlag og fagmiljø og for å kunne ta imot flere barneskoleelever fra området ved behov. Haugerud skole foreslås som mottakerskole for Tveita skole, Lutvann skole, Skjønhaug skole og Lindeberg skole. Jeriko skole kan få ungdomsskoletilhørighet enten på Haugerud skole eller Ellingsrud skole, som også har ledig kapasitet.

Fysisk læringsmiljø

Barneskoleelevene som foreslås flyttet til Tveita skole, får nylig oppgraderte fasiliteter. Elevene som foreslås flyttet til Lutvann skole, får et mindre moderne skoleanlegg. Ungdomsskoleelever ved Haugerud skole får et nytt og oppgradert skoleanlegg med ekstra fasiliteter som kultursal og idrettsanlegg, som også ungdomsskoleelevene som flyttes fra Lindeberg skole får tilgang til. Barneskoleelevene ved Lindeberg skole får bedre plass i dagens skoleanlegg. Sammenlignet med planlagt prosjekt, gir tiltaket en liten positiv effekt.

Fagmiljø

Tiltaket gjør at Tveita skole og Lutvann skole vil få høyere oppfylling og dermed større fagmiljøer. Det planlagte prosjektet på Trosterud (B4) ville ført til lavere oppfylling på alle barneskolene i området. Haugerud skole får et større fagmiljø enn planlagt. Skolen vil få god oppfylling når elevene fra Lindeberg skole flyttes hit på ungdomstrinnet. Barneskoleelevene på Lindeberg skole får et mindre fagmiljø ved at ungdomstrinnet flytter ut. Lindeberg skole kan fylles opp som B3 ved eventuelt behov senere. Tiltaket gir middels positiv effekt.

Skolevei

Tiltaket fører til at de fleste elevene fra Trosterud skole får noe lenger skolevei. Ungdomsskoleelevene som foreslås flyttet fra Lindeberg skole til Haugerud skole, får også noe lenger skolevei. Det er små avstander og trygge gangforbindelser mellom skolene i området,

³⁷ U8 kan enkelt endres til B4 eller B2U4.

men enkelte av elevene vil måtte ferdes ved mer trafikkerte veier. Tiltaket har liten negativ effekt.

Skolens rolle i nærmiljøet og for byutviklingen

Trosterud skoles rolle i nærmiljøet vil forsvinne som følge av tiltaket. En større ungdomsskole enn i det planlagte prosjektet vil samle ungdomsskoleelevene i området. De ulike kultur- og idrettsfasilitetene vil ivareta målene i områdeutviklingen. Tiltaket har middels negativ effekt.

Økonomi

Tiltaket gir store økonomiske besparelser ved at det kun etableres én ny skole i området i stedet for to, og at idrettskapasitet tilknyttet skolen foreslås nedskalert. Besparelsen omfatter investerings- og driftskostnader, og areal avsatt for skole i reguleringsplanen kan brukes til andre formål. Verdien av å frigjøre tomten til andre formål er ikke anslått. Det tilkommer en liten engangskostnad for omstrukturering av Lindeberg skole.

Kostnader	Besparelser og kostnader ved foreslått tiltak
Investeringskostnad	
Totale driftskostnader pr. år	- 50 MNOK

Forskjell mellom planlagt prosjekt (to nye skoleanlegg på Haugerud) og foreslått tiltak (ny, utvidet Haugerud skole (U8), Trosterud skole avvikles og Lindeberg skole omstruktureres til B3). Overslag basert på tall fra Oslobygg i MNOK.

Klima

Det etableres ikke et nytt skoleanlegg for Trosterud skole. Arealeffektiviteten blir bedre av tiltaket samlet sett. Tiltaket har stor positiv effekt.

Virkninger av foreslått tiltak

For å vurdere effekten av forslaget, sammenlignes det med de eksisterende planene for området. I dette tilfellet sammenlignes forslaget om å bygge ny, større Haugerud skole (U8), avvikle Trosterud skole og omstrukturere Lindeberg skole til barneskole; med å bygge to nye skoler som planlagt.

	Stor negativ	Middels negativ	Liten negativ	Ingen endring	Liten positiv	Middels positiv	Stor positiv
Fysisk miljø							
Fagmiljø							
Skolevei							
Nærmiljø							
Økonomi							
Klima							

Virkninger av å bygge ny, større Haugerud skole (U8), avvikle Trosterud skole og omstrukturere Lindeberg skole til barneskole (B3). Sammenlignet med planlagt situasjon som innebærer to nye skoleanlegg på Haugerud.

Vurdering av elevens beste

Det fysiske læringsmiljøet endres for de fleste elevene. Flertallet får et bedre miljø, ungdomsskoleelevene får tilgang til kultur- og idrettsfasiliteter. Det er negativt at en del elever får lengre skolevei, men det er positivt at de aller fleste fortsatt ferdes i et trygt og oversiktlig trafikkbilde. Mange elever får endret klassemiljøet fordi klassene fordeles på flere skoler.

Potensiale for etterbruk

Det kan være mulig å etablere andre kommunale formål i stedet for skole på tomten som i dag planlegges for Haugerud skole. Det pågår reguleringsprosesser som må endres.

Vurderinger knyttet til gjennomføring

To pågående reguleringsplaner vil bli berørt ved eventuelle endringer i planprogrammet for Haugerud og Trosterud, ettersom etableringen av to nye skolebygg er en forutsetning i programmet. Tiltaket vil påvirke fremdriften i prosjektene, inkludert utviklingen av det nye skoleanlegget for Haugerud skole. Det kan samtidig forenkle gjennomføringen ved at omfanget av prosjektet reduseres, det blir enklere å sikre et godt uteareal for skolen og det ikke blir behov for erverv av tilleggstomt for uteareal. Endringen kan også legge til rette for en større andel boligutbygging på tomten.

Naboskolene har ledig kapasitet i dag, og barneskoletilbudet fra Trosterud skole kan raskt flyttes når nye inntaksområder er besluttet, før byggeprosjektene settes i gang. Tilbudet foreslås delt og flyttet til flere skoler, noe som øker kompleksiteten ved gjennomføring. Ungdomsskoleelevene på Lindeberg skole kan flytte når Haugerud ungdomsskole står klar, og skolen kan raskt tas i bruk som B3 ved behov.

Det er arealreserver ved flere av skolene i området.

Ca. 400 eksisterende elever og 100 ansatte ved Trosterud skole påvirkes direkte av at skolen avvikles. Ca. 480 eksisterende elever og 80 ansatte ved Lindeberg skole påvirkes direkte av at skolen omstruktureres til barneskole. Elevene ved Lindeberg skole (tre paralleller) får ny ungdomsskoletilhørighet ved Haugerud skole.

Foreslås ikke: Bygg én skole på Haugerud i stedet for to: B2U4 skole

Tiltaket innebærer at tilbudene ved Haugerud skole og Trosterud skole videreføres i felles nybygg (B2U4) på Haugerud. Ny flerbrukshall som planlegges i tilknytning til skolen, kan nedskaleres. Den nye skolen etableres i skoleanlegget som i dag er planlagt for ny barneskole. Dette gjør det mulig å etablere den planlagte kultursalen. Det vil bli noe endring i skolegrensene som følge av tiltaket, fordi kapasiteten på begge skoler reduseres noe. Tiltaket gir mer uforutsigbare overganger fra barnetrinnet til ungdomstrinnet sammenlignet med planlagt tiltak, og det må forventes endringer i ungdomsskoletilhørighet for flere skoler i området.

Fysisk læringsmiljø

Elevene på Haugerud og Trosterud skoler får et nytt og oppgradert skoleanlegg, med ekstra fasiliteter som kultursal og idrettsanlegg på samme måte som i de planlagte prosjektene. Noen elever kan få endret skoletilhørighet til Tveita, Lutvann og Lindeberg skoler, som ikke har de samme fasilitetene som den nye skolen. Tiltaket vurderes likevel ikke å gi noen større endring i det fysiske læringsmiljøet totalt sett.

Fagmiljø

En B2U4-skole vil gi mulighet for et stort fagmiljø. De planlagte prosjektene ville gitt lavere oppfylling på alle skolene i området. Tiltaket legger til rette for høyere oppfylling av skolen og dermed mulighet for et større fagmiljø. Tiltaket har samlet sett en liten positiv effekt.

Skolevei

Tiltaket fører til redusert kapasitet ved den nye skolen på Haugerud, og elevene som flyttes til naboskolene vil kunne få lengre skolevei. Det er likevel små avstander og trygge gangforbindelser mellom skolene i området. Tiltaket vurderes å ikke gi noen større endring totalt sett.

Skolens rolle i nærmiljøet og for byutviklingen

Tiltaket ivaretar skolens rolle i nærmiljøet på Haugerud. Den nye skolen vil ha mindre og noe færre fasiliteter enn det planlagte prosjektet. Tiltaket gir en liten negativ effekt.

Økonomi

Tiltaket gir besparelser i investerings- og driftskostnader ved at en av skolene i det planlagte prosjektet ikke etableres. Verdien av å frigjøre tomten til andre formål er ikke anslått. Flerbrukshallen som planlegges i tilknytning til nye Haugerud skole nedskaleres.

Kostnader	Besparelser og kostnader ved foreslått tiltak
Investeringskostnad	
Totale driftskostnader pr. år	- 50 MNOK

Forskjell mellom planlagt prosjekt (to nye skoleanlegg på Haugerud) og analysert tiltak (ny, kombinert barne- og ungdomsskole på Haugerud B2U4). Overslag basert på tall fra Oslobygg i MNOK.

Klima

Det etableres en ny skole på Haugerud i stedet for to, noe som har en positiv klimaeffekt. I tillegg reduseres overkapasiteten i området, noe som gir bedre arealeffektivitet. Tiltaket har stor positiv effekt.

Virkninger av tiltaket

For å vurdere effekten av forslaget, sammenlignes det med de eksisterende planene for området. I dette tilfellet sammenlignes forslaget om å bygge en B2U4-skole på Haugerud i stedet for å bygge to nye skoler som planlagt.

	Stor negativ	Middels negativ	Liten negativ	Ingen endring	Liten positiv	Middels positiv	Stor positiv
Fysisk miljø							
Fagmiljø							
Skolevei							
Nærmiljø							
Økonomi							
Klima							

Virkninger av å bygge en ny, kombinert barne- og ungdomsskole på Haugerud (B2U4), sammenlignet med planlagt situasjon som innebærer to nye skoleanlegg på Haugerud.

Vurdering av elevens beste

Det fysiske læringsmiljøet blir i det store og det hele likt som i det planlagte tiltaket. For noen elever blir det en ny skolevei, men ikke alle vil få lengre vei. Skoleveien vil for alle elevene ligge i et oversiktlig og trygt trafikkbilde. Både barneskoleelever og ungdomsskoleelever vil ha tilhørighet til skolen i nærmiljøet, men det realiseres færre fasiliteter. Tiltaket vil gi en mindre logisk ungdomsskoletilhørighet i området, hvilket er negativt.

Potensiale for etterbruk

Det kan være mulig å etablere andre kommunale formål i stedet for skole på tomten som i dag planlegges for Haugerud skole. Det pågår reguleringsprosesser som må endres.

Forstå ikke: Avvikle Skjønhaug og Jeriko skoler

Tiltaket innebærer at Jeriko skole avvikles, og elever og ansatte foreslås flyttet til Bakås skole og Lindeberg skole. Skjønhaug skole avvikles, og elever og ansatte flyttes til Lutvann og Lindeberg skoler. Trosterud skole B4 og Haugerud skole U6 etableres som planlagt. Trosterud skoles inntaksområde utvides mot Lutvann.

Fysisk læringsmiljø

Elever ved Jeriko og Skjønhaug skoler får tilgang til tilsvarende læringsmiljø ved naboskolene. Tiltaket gir ingen endring.

Fagmiljø

Elever fra Jeriko og Skjønhaug skoler flyttes til skoler med større elevgrunnlag og dermed et større fagmiljø. Tiltaket har en liten positiv effekt.

Skolevei

Tiltaket fører til at en del elever får lengre skolevei, men noen elever vil få kortere skolevei. Det er små avstander og trygge gangforbindelser mellom skolene i området. Tiltaket har en liten negativ effekt.

Skolens rolle i nærmiljøet og for byutviklingen

Jeriko og Skjønhaug skolers rolle i nærmiljøet vil forsvinne som følge av tiltaket. Tiltaket har stor negativ effekt.

Økonomi

Tiltaket gir besparelser i driftskostnader, noe som gir liten positiv effekt. Dersom skolene ikke videreføres, kan eiendommene utvikles til andre formål eller avhendes. Verdien av dette er ikke anslått.

88 • Forslag til endringer i skolestrukturen i grunnskolen i Oslo

Kostnader	Besparelser og kostnader ved foreslått tiltak
Totale driftskostnader pr. år	- 25 MNOK

Forskjell mellom planlagt prosjekt (to nye skoleanlegg på Haugerud) og analysert tiltak (to nye skoleanlegg på Haugerud, Jeriko og Skjønnehaug skoler avvikles). Overslag basert på tall fra Oslobygg i MNOK.

Klima

Tiltaket gir en arealeffektivisering, og har liten positiv effekt på klima.

Virkninger av tiltaket

For å vurdere effekten av forslaget, sammenlignes det med de eksisterende planene for området. I dette tilfellet sammenlignes forslaget om å avvikle Skjønnehaug og Jeriko skoler med å videreføre skolene som idag.

	Stor negativ	Middels negativ	Liten negativ	Ingen endring	Liten positiv	Middels positiv	Stor positiv
Fysisk miljø							
Fagmiljø							
Skolevei							
Nærmiljø							
Økonomi							
Klima							

Virkninger av å avvikle Skjønnehaug og Jeriko skoler, sammenlignet med planlagt situasjon som innebærer etablering av to nye skoleanlegg på Haugerud og videreføring av Skjønnehaug og Jeriko skoler som i dag.

Vurdering av elevens beste

Sammenlignet med det planlagte tiltaket, vil elevene få tilsvarende fysisk læringsmiljø både innendørs og utendørs. Noen elever får lengre skolevei. Skoleveien blir fortsatt like trygg som i dag. Elevene fordeles på flere skoler, så det er ikke mulig å flytte klassene samlet.

Potensiale for etterbruk

m². Ved utvikling Tomten til Jeriko skole er ca. 14 600 m². Skolen har et bruksareal (BTA) på ca. 2 000 m² som er vernet, samt et nybygg fra 2018 på ca. 450 av eiendommen kan boliger være aktuelt. Samtidig er det begrensninger knyttet til utvikling på grunn av vernet bebyggelse. Skolen er godt egnet som spesialscole, dersom den ikke skal fungere som grunnskole.

Tomten til Skjønnehaug skole er ca. 12 900 m². Skoleanlegget er ikke vernet. Tomten har trolig et potensiale for kommersiell utvikling.

Foreslås ikke: Ingen nye skoler bygges på Haugerud. Trosterud skole avvikles, og Haugerud skole flyttes til Haukåsen (U5)

Tiltaket innebærer at Trosterud skole avvikles. Tilbudet flyttet til Lutvann skole og Tveita skole³⁸. Haugerud skole videreføres i skoleanlegget til tidligere Haukåsen skole, som har behov for totalrehabilitering og kan være utfordrende å tilpasse til andre formål enn undervisning. Dette tiltaket innebærer at det ikke etableres nye skoler i området, noe som vil påvirke

³⁸ Endring av barneskoletilhørighet og ungdomsskoletilhørighet besluttet etter egne offentlige høringer, senest skoleåret før endringen skal tre i kraft. I denne prosessen involveres skolene, elever og foresatte, relevante bydeler og andre høringsinstanser.

områdesatsningen på Haugerud. Kultur- og idrettsanlegg er planlagt i tilknytning til de nye skoleprosjektene, og uten disse vil elevene ikke få tilgang til de planlagte fasilitetene.

Fysisk læringsmiljø

Barneskoleelevene som foreslås flyttet til Tveita skole, får nylig oppgraderte fasiliteter. Elevene som flyttes til Lutvann skole, får et mindre moderne skoleanlegg. Ungdomsskoleelevene ved Haugerud skole får et oppgradert skoleanlegg på Haukåsen, men det vil sannsynligvis ikke kunne gi samme fasiliteter som en ny ungdomsskole. Elevene vil ikke få samme tilgang til de planlagte idretts- og kulturfasilitetene i området. Tiltaket gir samlet sett middels negativ effekt.

Fagmiljø

Tveita skole og Lutvann skoler vil få høyere oppfylling og dermed større fagmiljøer. Det planlagte prosjektet på Trosterud (B4) ville gitt lavere oppfylling på alle barneskolene i området. Haugerud skole får mindre kapasitet i skoleanlegget til Haukåsen (U5), og muligens et noe mindre fagmiljø. Tiltaket har noen positive og noen negative effekter.

Skolevei

Tiltaket fører til at de fleste elevene ved Trosterud skole får noe lenger skolevei. Det er små avstander og trygge gangforbindelser mellom skolene i området, men enkelte av elevene vil måtte ferdes ved mer trafikkerte veier. Tiltaket har liten negativ effekt.

Skolens rolle i nærmiljøet og for byutviklingen

Trosterud skoles rolle i nærmiljøet vil forsvinne som følge av tiltaket. For Haugerud skole blir situasjonen tilnærmet lik dagens situasjon. Tiltaket påvirker imidlertid området i stor grad fordi nye skoler er sentralt i den planlagte områdeutbyggingen. Den helhetlige tankegangen i utviklingen av området forsvinner, spesielt hvis kultur- og idrettsfasilitetene ikke realiseres. Tiltaket har stor negativ effekt.

Økonomi

Tiltaket gir store økonomiske besparelser i investerings- og driftskostnader fordi det ikke etableres to nye skoleanlegg og Trosterud skole avvikles. Store kultur- og idrettsarealer er planlagt som en del av skoleprosjektet og kutt av disse inngår i besparelsene. På Haukåsen er det forutsatt at det eksisterende anlegget totalrehabiliteres og at det etableres et tilbygg på 550 m² BTA basert på normtall. Mest sannsynlig ligger kostnaden betydelig høyere enn normtallene. Det er i tillegg lagt til etablering av en mindre flerbrukshall da anlegget til Haukåsen mangler dette i dag. Det er stor usikkerheten knyttet til tallene under.

90 • Forslag til endringer i skolestrukturen i grunnskolen i Oslo

Kostnader	Besparelser og kostnader ved foreslått tiltak
Investeringskostnad	
Totale driftskostnader pr. år	- 100 MNOK

Forskjell mellom planlagt prosjekt (to nye skoleanlegg på Haugerud) og analysert tiltak (ingen nye skoleanlegg på Haugerud, Trosterud skole avvikles og Haugerud skole flyttes til skoleanlegget på Haukåsen, som rehabiliteres) Overslag basert på tall fra Oslobygg i MNOK.

Klima

Det etableres ikke nye skoleanlegg for Haugerud og Trosterud skoler. Arealeffektiviteten blir bedre av tiltaket samlet sett. Det sikres også etterbruk av Haukåsen skole, som vanskelig lar seg bruke til andre formål enn skole. Tiltaket har stor positiv effekt.

Virkninger av tiltaket

For å vurdere effekten av forslaget, sammenlignes det med de eksisterende planene for området. I dette tilfellet sammenlignes det å avvikle Trosterud skole og å flytte Haugerud skole til Haukåsen med å bygge to helt nye skoleanlegg.

	Stor negativ	Middels negativ	Liten negativ	Ingen endring	Liten positiv	Middels positiv	Stor positiv
Fysisk miljø							
Fagmiljø							
Skolevei							
Nærmiljø							
Økonomi							
Klima							

Virkninger av å ikke bygge noen nye skoler på Haugerud, avvikle Trosterud skole og flytte Haugerud skole til Haukåsen (U5). Sammenlignet med planlagt situasjon som innebærer to nye skoleanlegg på Haugerud.

Vurdering av elevens beste

Det fysiske læringsmiljøet endres for de fleste elevene. Sammenlignet med dagens situasjon, får flertallet det bedre. Sammenlignet med det planlagte tiltaket, bli det dårligere fysisk læringsmiljø både innendørs og utendørs. Noen elever får litt lenger skolevei. Tiltaket har en negativ effekt på elevenes nærmiljø. For de nåværende elevene er det negativt at elevene fordeles på flere skoler og klasse miljøet endres.

Potensiale for etterbruk

Det kan være mulig å etablere andre kommunale formål i stedet for skole på tomten som i dag planlegges for nye skoler. Det pågår reguleringsprosesser som må endres. Verdien av å frigjøre tomten til andre formål er ikke anslått.

Foreslås ikke: Ellingsrudåsen skole nedskaleres til B2

Tiltak innebærer at Ellingsrudåsen skole reduseres fra B3 til B2 i forbindelse med at skoleanlegget rives og bygges nytt. I tiltaket forutsettes det at arealet reduseres med ca. 1 500 m² BTA.

Fysisk læringsmiljø

Ingen endring.

Fagmiljø

Skolen får muligens et noe mindre fagmiljø, som har en liten negativ effekt.

Skolevei

Ingen endring.

Skolens rolle i nærmiljøet og for byutviklingen

Ingen endring.

Økonomi

Tiltaket gir en mindre besparelser i investerings- og driftskostnader.

Kostnader	Besparelser og kostnader ved foreslått tiltak
Investeringskostnad	
Totale driftskostnader pr. år	- 3 MNOK

Forskjell mellom planlagt prosjekt (nytt skoleanlegg på Ellingsrudåsen etableres med dagens kapasitet B3) og analysert tiltak (nytt skoleanlegg på Ellingsrudåsen etableres med redusert kapasitet B2). Overslag basert på tall fra Oslobygg i MNOK.

Klima

Tiltaket gir en liten arealeffektivisering, og har liten positiv effekt på klima.

Virkninger av foreslått tiltak

For å vurdere effekten av forslaget, sammenlignes det med de eksisterende planene for området. I dette tilfellet sammenlignes det å bygge ny Ellingsrudåsen skole som B2, med å bygge skolen som B3, som planlagt.

	Stor negativ	Middels negativ	Liten negativ	Ingen endring	Liten positiv	Middels positiv	Stor positiv
Fysisk miljø							
Fagmiljø							
Skolevei							
Nærmiljø							
Økonomi							
Klima							

Virkninger av å bygge ny Ellingsrudåsen skole som B2. Sammenlignet med planlagt situasjon som å bygge ny skole med dagens kapasitet (B3).

Vurdering av elevens beste

Elevene påvirkes ikke av tiltaket.

Potensiale for etterbruk

Ikke relevant.

Foreslått: Ny skole i Verdensparken etableres ikke

Foreslått tiltak innebærer at etablering av ny skole i Verdensparken ikke etableres. Tomten kan frigjøres til andre kommunale formål eller selges, eller beholdes som en arealreserve.

Utredningsarbeidet er stoppet på grunn av at det ikke er behov for økt kapasitet.

Fysisk læringsmiljø

Elevene på Furuset skole får ikke tilgang på nye fasiliteter. Tiltaket gir en liten negativ effekt.

Fagmiljø

Skolen får muligens et noe mindre fagmiljø, som har en liten negativ effekt.

Skolevei

Skoletomten i Verdensparken ligger ca. 500 meter fra dagens Furuset skole. Noen av elevene vil få lenger skolevei og andre vil få kortere. Tiltaket gir totalt sett ingen endring.

Skolens rolle i nærmiljøet og for byutviklingen

Furuset skole beholder sin rolle i nærmiljøet. Den nye skolen i Verdensparken er imidlertid planlagt å skulle ha en viktig rolle i områdeutviklingen på Furuset. Å ikke etablere skolen vil ha en stor negativ effekt.

Økonomi

Tiltaket gir en betydelig besparelse på investerings- og driftskostnader, og det er et stort inntekstpotensialt ved salg eller bruk av tomten til andre kommunale formål.

Kostnader	Besparelser og kostnader ved foreslått tiltak
Investeringskostnad	
Totale driftskostnader pr. år	- 70 MNOK

Klima

Tiltaket gir betydelig mindre klimapåvirkning, ved at det ikke etableres en ny skole. Tiltaket gir stor positiv effekt.

Virkninger av foreslått tiltak

For å vurdere effekten av forslaget, sammenlignes det med de eksisterende planene for området. I dette tilfellet sammenlignes forslaget om å ikke etablere ny skole i Verdensparken med det å etablere skolen som planlagt.

	Stor negativ	Middels negativ	Liten negativ	Ingen endring	Liten positiv	Middels positiv	Stor positiv
Fysisk miljø							
Fagmiljø							
Skolevei							
Nærmiljø							
Økonomi							
Klima							

Virkninger av å ikke bygge ny skole i Verdensparken, sammenlignet med å bygge ny skole B4.

Vurdering av elevens beste

Elevene får ikke nytte godt av fasilitetene i en nybygd skole. Skoleveien påvirkes ikke. Nærmiljøet mister en viktig brikke i den planlagte områdesatsningen.

Potensiale for etterbruk

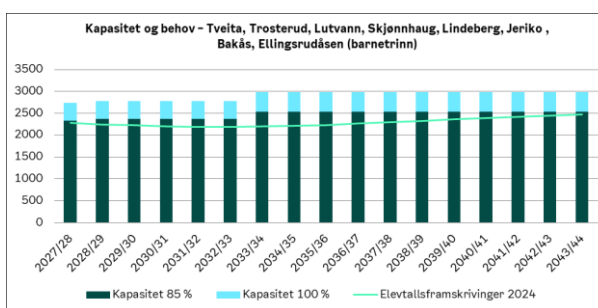
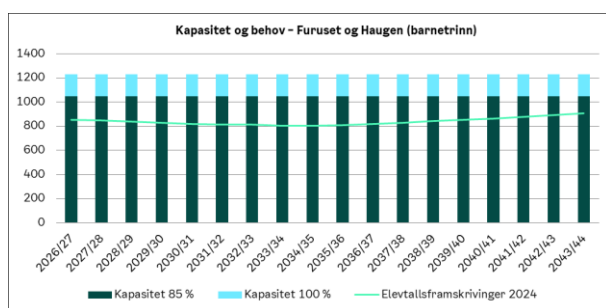
Tomten har et areal på ca. 15 700 m². Tomten har en betydelig verdi.

Vurderinger knyttet til gjennomføring

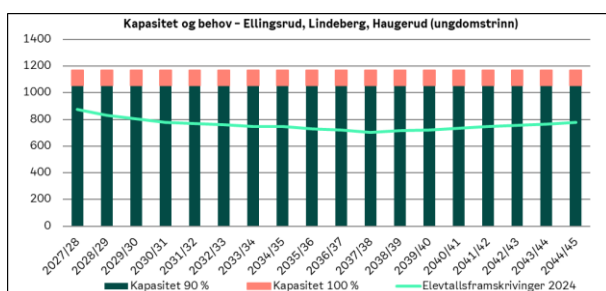
Planleggingen av denne skolen er allerede satt på vent. Byrådsavdeling for utdanning støttet høsten 2025 Utdanningsetatens anbefaling om å utsette etablering av ny skole i Verdensparken på grunn av manglende elevgrunnlag og fordi eksisterende skole på Furuset ikke har rehabiliteringsbehov. Tomten kan eventuelt beholdes som arealreserve.

Kapasitet i området etter tiltak

Grafene under viser elevtallsframskrivingene for Groruddalen øst i planperioden, og kapasiteten i området hvis foreslåtte tiltak gjennomføres.

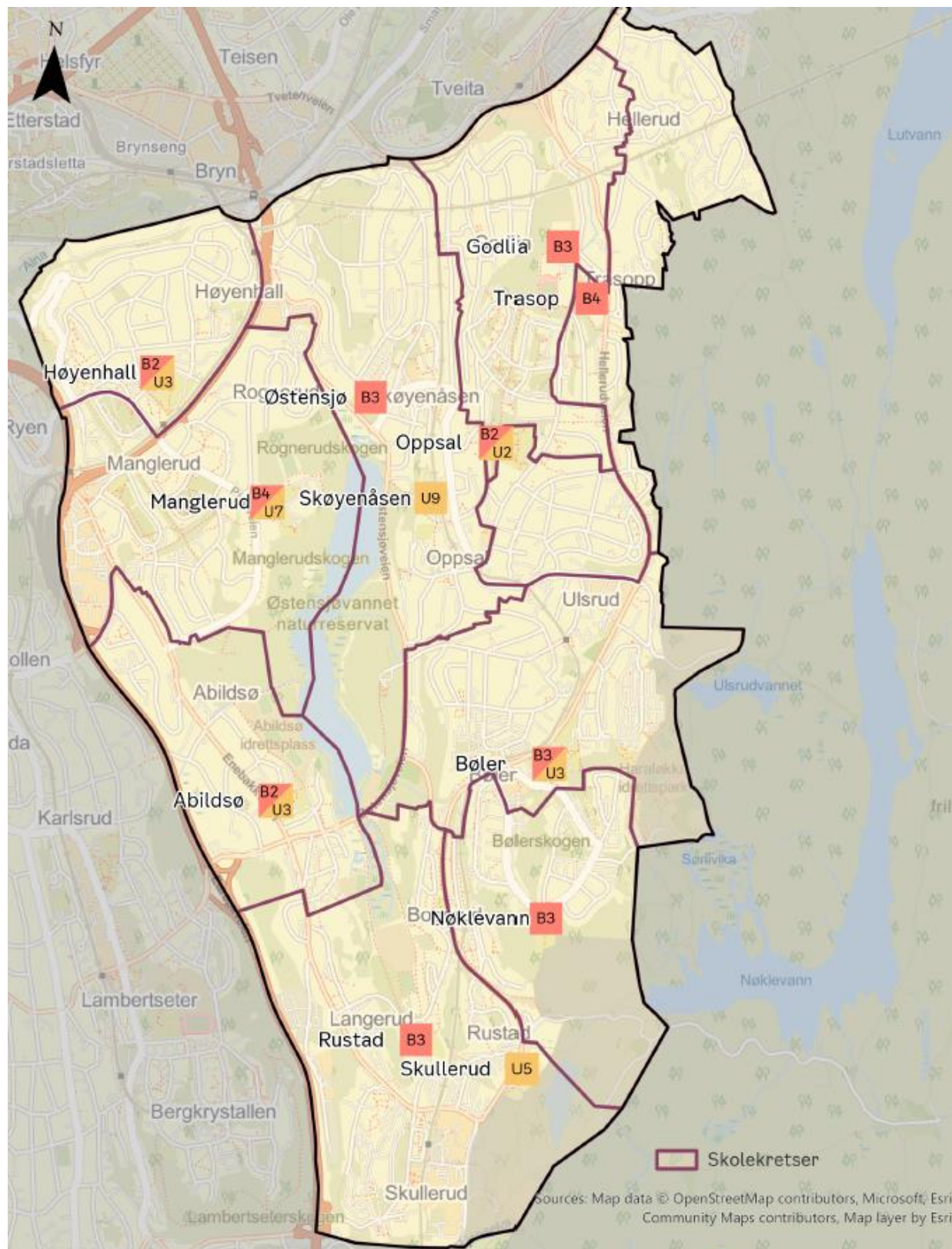

Grafen viser videreføring av dagens kapasitet for disse to skolene. Trosterud skole foreslås avvirket fra skolestart 2027 (B3), og Lindeberg skole omstruktureres til barneskole med kapasitet B3 som er en økning på B1 (2033) fra dagens kapasitet. Total endring er en reduksjon på B2.

Ellingsrud skole utvides til U5, Haugerud skole utvides med U3 til U8. Samtidig omstruktureres Lindeberg skole til barneskole og får redusert kapasitet U3 på ungdomstrinnet.

Østensjø

Utdanningsetatens forslag

Utdanningsetaten foreslår å ikke utvide Rustad skole fra B3 til B4. Det er tilstrekkelig skolekapasitet i området.

Utdanningsetaten foreslår å ikke utvide Skøyenåsen skole (U5), omstrukturere Oppsal skole til barneskole (B4) og Godlia og Trasop skoler til en stor, kombinert barne- og ungdomsskole (B4U6). Det vil bli behov for justering av inntaksområder mellom den nye skolen og Oppsal skole. Oppsal skoles elever foreslås delt mellom Skøyenåsen skole og den nye barne- og ungdomsskolen på Godlia og Trasop på ungdomstrinnet.

Abildsø skole omstruktureres til B2 i forbindelse med rehabilitering av skolen, og ungdomstrinnet flyttes til Manglerud skole. Det byomfattende IC-tilbudet ved Manglerud skole kan bli påvirket.

Tiltakene gir en økonomisk besparelse, bedre kapasitetsutnyttelse i eksisterende skoler og ivaretar en god skolestruktur i området.

Forslag til framdrift

- Ungdomsskoleelever og ansatte ved Abildsø skole kan flyttes til Manglerud skole fra tidligst skolestart 2026.
- Lokal høring om endret inntaksområde og ungdomsskoetilhørighet for Oppsal skole, Godlia skole og Trasop skole gjennomføres tidligst vår 2026. Endringen kan gjøres gjeldende til skolestart 2027.

Status og utfordringsbilde

Det er overkapasitet på barnetrinnet vest og sør i område Østensjø. Abildsø skole har behov for rehabilitering. På ungdomstrinnet er det tilstrekkelig kapasitet i eksisterende skoleanlegg når hele området ses i sammenheng. Skøyenåsen skole er midlertidig utvidet fra U5 til U9 med paviljonger, i påvente av planlagt utvidelse.

Besluttede prosjekter fra tidligere skolebehovsplaner under planlegging

Det er planlagt utvidelse av Rustad skole fra B3 til B4. Utvidelsen er ferdig regulert og byggeprosjektet kan igangsettes. Det er ikke behov for denne kapasitetsøkningen.

Det er planlagt å erstatte de midlertidige paviljongene ved Skøyenåsen skole med nybygg for å ivareta dagens ungdomsskolekapasitet. Kapasiteten kan imidlertid ivaretas på andre måter, som i større grad utnytter eksisterende skoleanlegg i området.

Analyse

Utdanningsetaten har vurdert to ulike, alternative tiltak for å justere kapasiteten og redusere kostnader ved å ikke gjennomføre den planlagte utvidelsen av Skøyenåsen skole:

- Oppsal omstruktureres til barneskole (B4), Trasop og Godlia omstruktureres (til sammen B4U6), og Abildsø omstruktureres til barneskole (B2), eller
- Manglerud skole tar imot elevene fra Østensjø skole på ungdomstrinnet. Abildsø skole omstruktureres ikke.

I tillegg er det analysert å ikke utvide Rustad skole. Under redegjøres det for alle de analyserte tiltakene.

Foreslått: Utvidelse av Skøyenåsen skole gjennomføres ikke. Oppsal omstruktureres til barneskole (B4), Godlia og Trasop skole slås sammen og omstruktureres til barne- og ungdomsskole (B4U6), Abildsø skole omstruktureres til barneskole (B2)

Tiltaket innebærer at den planlagte utvidelse ved Skøyenåsen skole fra U5 til U9 ikke gjennomføres, og at skolen videreføres som U5. Tiltaket forutsetter at flere av skolene i området omstruktureres.

Oppsal skole omstruktureres til barneskole (B4). Godlia skole og Trasop skole ligger ved siden av hverandre og slås sammen til en stor kombinert barne- og ungdomsskole (B4U6). Det vil bli behov for justeringer fra dagens inntaksområder for Godlia og Trasop skoler til Oppsal skole. Skøyenåsen skole foreslås som ungdomsskole for elever ved Østensjø skole og to trinn fra Oppsal skole. Ungdomstrinnet på Godlia og Trasop tar imot to trinn fra Oppsal skole. Oppsal skole deles mellom to mottakerskoler på ungdomstrinn, som gir en mindre logisk overgang fra barnetrinn til ungdomstrinn sammenlignet med planlagt tiltak.

Abildsø skole omstruktureres og nedskaleres til en barneskole (B2) i forbindelse med rehabilitering. Abildsø skole har en spesialavdeling som må ivaretas. Ungdomstrinnet foreslås flyttet til Manglerud skole.

Fysisk læringsmiljø

Alle skolene i området er vurdert til å ha omtrent samme fysiske læringsmiljø. Tiltaket gir ingen endring.

Fagmiljø

Fagmiljøene ved Skøyenåsen skole og Abildsø skole blir mindre som følge av tiltaket. En omstrukturering av Godlia og Trasop skoler gir god oppfylging og store fagmiljøer. En omstrukturering av Oppsal skole, vil gi et større fagmiljø på barnetrinnet, og ungdomsskoleelevene får tilgang til et større fagmiljø på ungdomstrinnet ved å gå til Skøyenåsen skole og Godlia og Trasop skole. Tiltaket har både positive og negative effekter og vurderes totalt sett nøytralt på fagmiljø.

Skolevei

De fleste barneskoleelevene får lik eller kortere skolevei som følge av tiltaket. Noen ungdomsskoleelever får kortere vei, mens andre får en noe lengre skolevei.

Skolens rolle i nærmiljøet og for byutviklingen

Tiltaket fører til at noen skoler får flere elever og en tydeligere rolle i nærmiljøet. Andre skoler får færre elever. Tiltaket gir samlet sett omtrent like store positive og negative konsekvenser.

Økonomi

Tiltaket gir en besparelse i investerings- og driftskostnader ved Abildsø skole og Skøyenåsen skole.

Kostnader	Besparelser og kostnader ved foreslått tiltak
Investeringskostnad	
Totale driftskostnader pr. år	- 25 MNOK

Forskjell mellom planlagt prosjekt (nybygg ved Skøyenåsen skole) og foreslått tiltak (Skøyenåsen skole utvides ikke med nybygg, Oppsal skole, Godlia, Trasop og Abildsø skoler omstruktureres). Overslag basert på tall fra Oslobygg i MNOK.

Klima

Planlagte nybygg ved Skøyenåsen skole gjennomføres ikke, og Abildsø skole rehabiliteres som en mindre skole. Tiltaket reduserer kapasiteten i området og bedrer arealeffektiviteten. Gir middels positiv effekt.

Virknings av foreslått tiltak

For å vurdere effekten av forslaget, sammenlignes det med de eksisterende planene for området. I dette tilfellet sammenlignes det å ikke utvide Skøyenåsen, omstrukturere Oppsal til barneskole, slå sammen Godlia og Trasop til en kombinert barne- og ungdomsskole og omstrukturere Abildsø til barneskole med å utvide Skøyenåsen skole som planlagt og videreføre de øvrige skolene som i dag.

	Stor negativ	Middels negativ	Liten negativ	Ingen endring	Liten positiv	Middels positiv	Stor positiv
Fysisk miljø							
Fagmiljø							
Skolevei							
Nærmiljø							
Økonomi							
Klima							

Virknings av å ikke utvide Skøyenåsen skole som planlagt, omstrukturere Oppsal skole til en barneskole (B4), slå sammen Godlia og Trasop skoler og omstrukturere til B4U6, og omstrukturere Abildsø skole til en barneskole (B2), sammenlignet med planlagt situasjon som innebærer utvidelse av Skøyenåsen skole til U8 og opprettholde dagens skolestruktur.

Vurdering av elevens beste

Det fysiske læringsmiljøet vil være tilsvarende for alle elevene. Mange elever får endret skolevei, men i hovedsak er barneskoleelevene ivaretatt ved at de får kortere skolevei.

Ungdomsskoleelevene får i hovedsak lengre skolevei. Ettersom alle skolene i området beholdes vil nærmiljøene forbli som før. For de nåværende elevene vil det være en periode med endringer som følger av skolebytte og endringer av inntaksområder. Det vil i liten grad være mulig å flytte hele klasser for de elevene som må bytte skole. Oppsal skoles elever må deles mellom to

ungdomsskoler. Det vil være endringer i klassemiljø i overgangen mellom barnetrinnet og ungdomstrinnet.

Potensiale for etterbruk

Ikke relevant.

Vurderinger knyttet til gjennomføring

Det pågår planlegging for utvidelse av Skøyenåsen skole. Utvidelsen er ferdig regulert, og byggeprosjektet kan snart igangsettes. Abildsø skole har behov for rehabilitering, og planleggingen av dette skal snart igangsettes. Framdriften for Abildsø skole påvirkes ikke av endringene.

Godlia og Trasop skolers inntaksområder må slås sammen og justeres mot Oppsal skole, som får større inntaksområde som følge av omstruktureringen. Det blir i tillegg behov for nye mottakerskoler på ungdomstrinnet i området. Manglerud skole har tilstrekkelig med kapasitet til å ta imot Abildsø skoles ungdomstrinn, men dette kan påvirke det byomfattende internasjonale tilbudet ved skolen (IC). Det blir mange endringer og tiltaket har høy kompleksitet.

Utvidelsen ved Skøyenåsen er regulert, og fungerer som arealreserve ved endringer i behovet på sikt. Dette gjør området mindre sårbart for behovsendringer på sikt. Det er også en arealreserve på Høyenhall skole.

Ca. 570 nåværende elever og 95 ansatte ved Oppsal skole blir direkte påvirket av at skolen blir omstrukturert til barneskole. Elevene ved Oppsal skole (fire paralleller) får endret ungdomsskoletilhørighet til Skøyenåsen skole og Godlia skole. Ca. 560 nåværende elever og 100 ansatte ved Trasop skole og ca. 480 eksisterende elever og 85 ansatte ved Godlia skole blir direkte påvirket av at skolene omstruktureres. Elevene ved Trasop skole (fire paralleller) får endret ungdomsskoletilhørighet til Godlia skole. Ca. 500 nåværende elever og 120 ansatte ved Abildsø skole blir direkte påvirket av at skolen omstruktureres til barneskole. Elevene ved Abildsø skole (to paralleller) får endret ungdomsskoletilhørighet til Manglerud skole.

Foreslås ikke: Stanse utvidelse av Skøyenåsen. Manglerud skole blir mottakerskole for elevene fra Østensjø skole.

Tiltaket innebærer at den planlagte utvidelsen ved Skøyenåsen skole fra U5 til U9 ikke gjennomføres, og skolen videreføres som U5. Elevene på Østensjø skole får ungdomsskoletilhørighet på Manglerud skole. Abildsø skole rehabiliteres og videreføres som B2U2. Elever på Trasop og Godlia vil fortsette å gå Skøyenåsen skolen på ungdomsskolen. Elevantallsframskrivningene viser at dette tiltaket vil gi svært høy oppfylling, men tilstrekkelig kapasitet, i planperioden.

Fysisk læringsmiljø

Ungdomsskoleelevene fra Østensjø skole får tilgang til tilsvarende fysisk læringsmiljø på Manglerud skole som på Skøyenåsen skole. Tiltaket gir ingen endring.

Fagmiljø

Fagmiljøet ved Skøyenåsen skole blir mindre som følge av tiltaket. Manglerud skole får flere elever og et større fagmiljø på ungdomstrinnet. Tiltaket har både positive og negative effekter og vurderes totalt sett nøytralt på fagmiljø.

Skolevei

Tiltaket fører til at mange av elevene fra Østensjø skole får lengre skolevei til ungdomsskolen på Manglerud. Tiltaket får middels negativ effekt.

Skolens rolle i nærmiljøet og for byutviklingen

Ingen endring.

Økonomi

Tiltaket gir besparelser for investerings- og driftskostnader ved Skøyenåsen skole. Abildsø skole rehabiliteres som planlagt.

Kostnader	Besparelser og kostnader ved foreslått tiltak
Investeringskostnad	
Totale driftskostnader pr. år	- 15 MNOK

Forskjell mellom planlagt prosjekt (nybygg ved Skøyenåsen skole) og analysert tiltak (Skøyenåsen skole utvides ikke med nybygg, Østensjø skole endrer ungdomsskoletilhørighet). Overslag basert på tall fra Oslobygg i MNOK.

Klima

Planlagte nybygg ved Skøyenåsen skole gjennomføres ikke. Tiltaket reduserer kapasiteten i området og bedrer arealeffektiviteten. Gir middels positiv effekt.

Virkninger av foreslått tiltak

For å vurdere effekten av forslaget, sammenlignes det med de eksisterende planene for området. I dette tilfellet sammenlignes forslaget om å endre ungdomsskoletilhørighet for Østensjø skole til Manglerud skole med å utvide Skøyenåsen skole som planlagt.

	Stor negativ	Middels negativ	Liten negativ	Ingen endring	Liten positiv	Middels positiv	Stor positiv
Fysisk miljø							
Fagmiljø							
Skolevei							
Nærmiljø							
Økonomi							
Klima							

Virkninger av å ikke utvide Skøyenåsen skole som planlagt, og endre ungdomsskoletilhørighet for Østensjø skole. Sammenlignet med planlagt situasjon som innebærer utvidelse av Skøyenåsen skole til U8 og opprettholde dagens skolestruktur.

Vurdering av elevens beste

Det fysiske læringsmiljøet endres ikke i særlig grad for elevene. Ganske mange elever får lengre skolevei, men klassene kan flyttes samlet slik at klassemiljøet ivaretas. Det sikres også en logisk struktur for overgangen fra barnetrinn til ungdomstrinn som gjør det lettere å ivareta elevenes psykososiale miljø. Elevene vil i liten grad påvirkes, og i så fall bare i en overgangsfase for

100 • Forslag til endringer i skolestrukturen i grunnskolen i Oslo

nåværende elever. Elevene flyttes til et nytt nærmiljø i forbindelse med overgangen til ungdomstrinnet.

Potensiale for etterbruk

Ikke relevant.

Foreslått: Utvidelse av Rustad skole gjennomføres ikke

Tiltaket innebærer å ikke utvide Rustad skole fra B3 til B4. Tiltaket påvirker ikke skolens spesialavdeling.

Fysisk læringsmiljø

Ingen endring.

Fagmiljø

Skolen får muligens et noe mindre fagmiljø, som har en liten negativ effekt.

Skolevei

Ingen endring.

Skolens rolle i nærmiljøet og for byutviklingen

Ingen endring.

Økonomi

Tiltaket gir en betydelig besparelse i investerings- og driftskostnader.

Kostnader	Besparelser og kostnader ved foreslått tiltak
Investeringskostnad	
Totale driftskostnader pr. år	- 25 MNOK

Forskjell mellom planlagt prosjekt (utvidelse av Rustad skole) og foreslått tiltak (Rustad skole utvides ikke). Overslag basert på tall fra Oslobygg i MNOK.

Klima

Det etableres ikke et nybygg på Rustad skole. Tiltaket har middels positiv effekt.

Virkninger av foreslått tiltak

For å vurdere effekten av forslaget, sammenlignes det med de eksisterende planene for området. I dette tilfellet sammenlignes forslaget om å ikke utvide Rustad skole med å gjennomføre utvidelsen som planlagt.

	Stor negativ	Middels negativ	Liten negativ	Ingen endring	Liten positiv	Middels positiv	Stor positiv
Fysisk miljø							
Fagmiljø							
Skolevei							
Nærmiljø							
Økonomi							
Klima							

Virkninger av å opprettholde dagens kapasitet (B3) ved Rustad skole sammenlignet med planlagt situasjon som innebærer utvidelse med en parallell til B4.

Vurdering av elevens beste

Elevene påvirkes ikke av tiltaket.

Potensiale for etterbruk

Ikke relevant.

Vurderinger knyttet til gjennomføring

Tomten er ferdig regulert og byggeprosjektet kan igangsettes. Prosjektet er satt på vent i påvente av beslutning knyttet til det foreslåtte tiltaket.

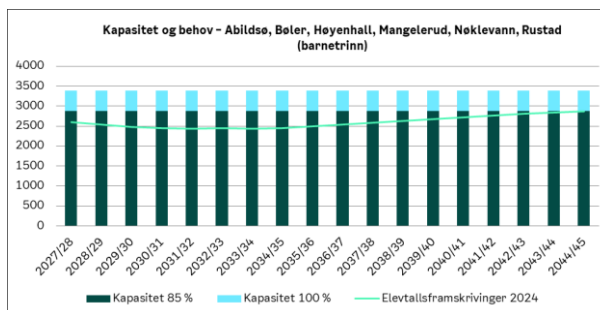
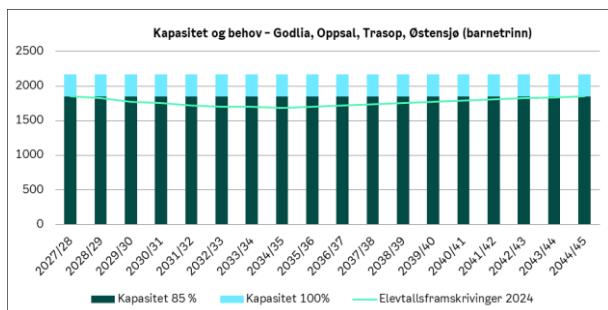
Den regulerede utvidelsen vil fungere som arealreserve for området. Ingen elever eller ansatte påvirkes direkte av tiltaket.

Forslag til gjennomføring

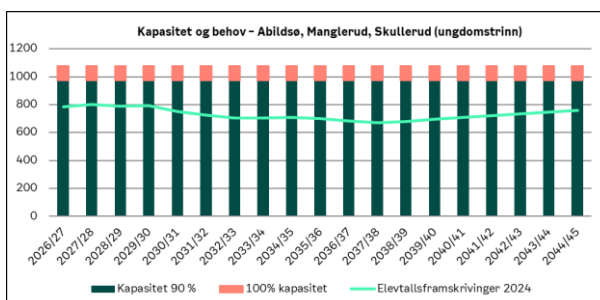
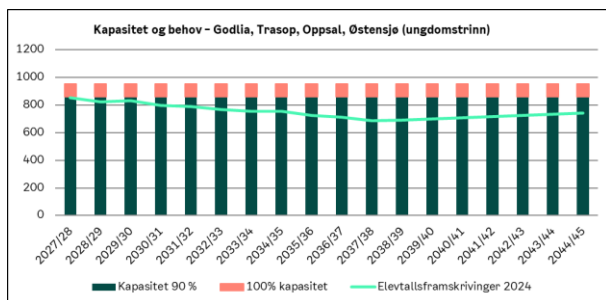
Besluttes ved politisk vedtak, forventet desember 2025.

Kapasitet i området etter tiltak

Grafene under viser elevtallsframskrivingene for området i planperioden, og kapasiteten i området hvis foreslåtte tiltak gjennomføres.

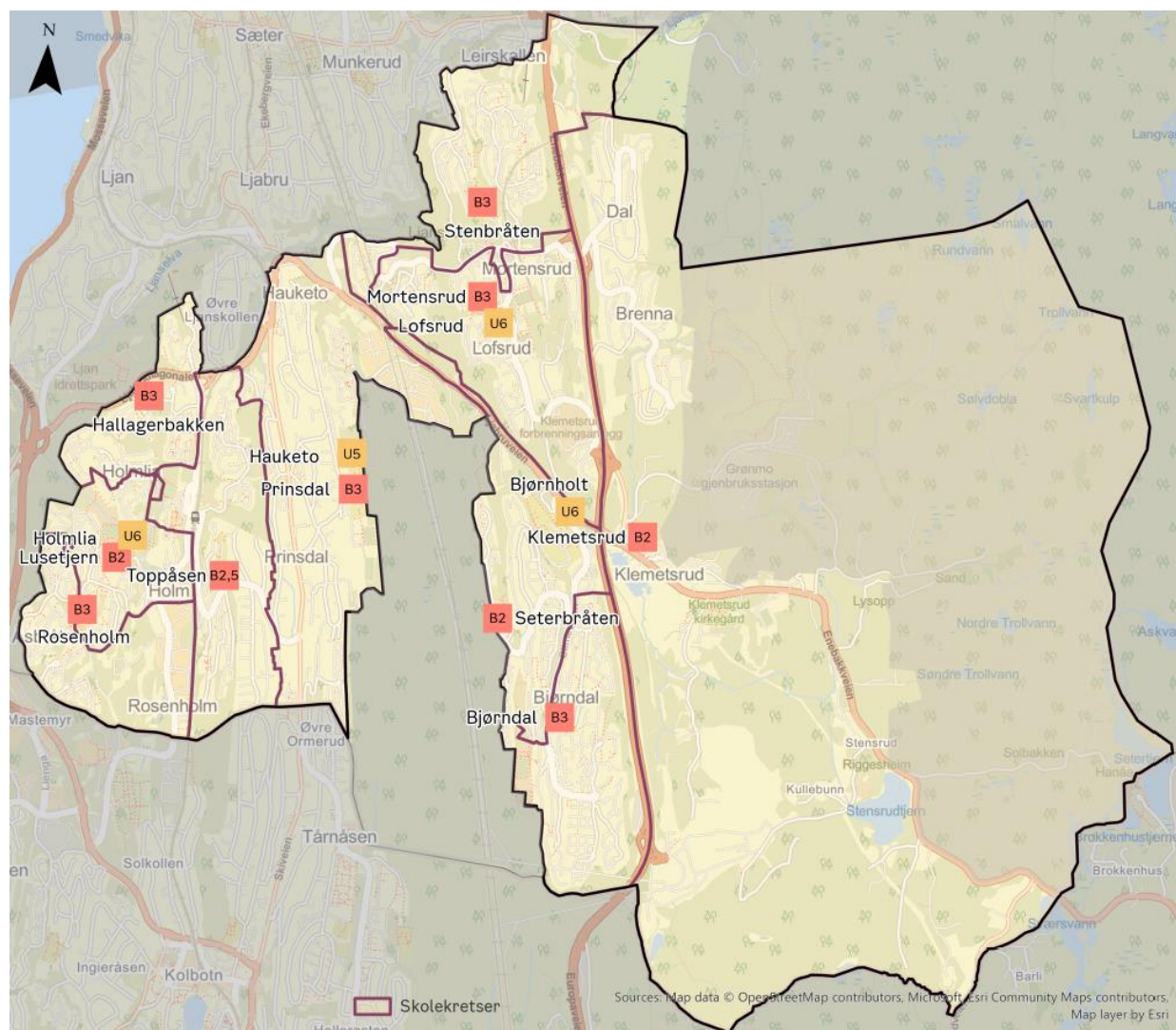

Oppsal skole omstruktureres til barneskole (B4) fra skolestart 2027. Godlia og Trasop skoler slås sammen til en barne- og ungdomsskole med kapasitet B4 på barnetrinnet. Østensjø videreføres som B3. Total kapasitet i området er B11, som er redusert kapasitet B1 fra dagens situasjon. Abildsø skoles barnetrinn videreføres (B2), Rustad skole utvides ikke. Dagens kapasitet videreføres.

Oppsal skole omstruktureres til barneskole, som reduserer kapasiteten med U2, Skøyenåsen skole utvides ikke og videreføres som U5. Midlertidige paviljonger ved skolen tas ned (-U4). Godlia/Trasop omstruktureres til barne- og ungdomsskole med U6 på ungdomstrinnet. Samlet kapasitet på ungdomstrinnet (U11) videreføres. Abildsø skole omstruktureres til barneskole (2026), kapasiteten reduseres med U3 på ungdomstrinnet. Elever overføres til Manglerud skole.

Søndre Nordstrand

Utdanningsetatens forslag

Utdanningsetaten foreslår å videreføre Mortensrud skole (B3) i dagens skoleanlegg, i stedet for å etablere en ny og større skole i forbindelse med områdeutviklingen på Mortensrud. Tiltaket gir en betydelig økonomisk besparelse, samtidig som elevene ivaretas godt ved dagens skole. Områdeutviklingen kan uansett gi elevene tilgang til de andre planlagte kultur- og idrettsfasilitetene som kommer i området.

Forslag til framdrift

- Besluttet ved politisk vedtak, forventet desember 2025.

Status og utfordringsbilde

Det er lav oppfylingsgrad ved mange av skolene: Bjørnholt skole, Holmlia skole, Hallagerbakken skole, Klemetsrud skole, Mortensrud skole, Rosenholm skole, Bjørndal skole, Toppåsen skole og

Lusetjern skole. Flere skoler trenger rehabilitering. Behovet kommer først på Bjørndal skole, Lofsrud skole og Mortensrud skole. Skoleanlegget til Lofsrud skole er underlagt vern. Det pågår rehabilitering og nybygg på Klemetsrud skole.

Søndre Nordstrand har mange geografiske barrierer, og ved vurdering av tiltak har det vært naturlig å se på ulike delområder. Flere steder ligger det små grunnskoler med kort avstand mellom seg, noe som åpner for organisatoriske effektiviseringstiltak.

Flere omfattende boligutviklingsprosjekter er planlagt og igangsatt i Søndre Nordstrand, noe som gjør det risikabelt å nedskalere kapasiteten selv om skolene har lav oppfylling i dag. Mortensrud er et viktig utviklingsområde med forventet rask boligvekst. Det ventes også betydelig utbygging på Rosenholm og i området Gjersrud-Stensrud i og etter planperioden.

Bjørndal, Lofsrud og Lusetjern skoler har ekstra tiltak som en del av Områdesatsningen for Oslo-sør, som skal styrke nærmiljøene og utvikle bedre tjenester innen oppvekst, utdanning og sysselsetting. Mortensrud skole og Bjørnholt skole har over flere år vært en del av Levekårssatsingen, som avsluttes i 2025.

Besluttede prosjekter fra tidligere skolebehovsplaner under planlegging

Det er planlagt å bygge ny Mortensrud skole med økt kapasitet (B4) på annen tomt som en del av områdeløftet på Mortensrud. Skolen planlegges samlokalisert med arealer for kulturskolen.

Analyse

Nedenfor redegjøres det for foreslått tiltak. Flere endringer i skolestrukturen i Søndre Nordstrand har vært vurdert, men på grunn av forventet boligvekst og en mulig økning i elevtallet, er det viktig å opprettholde fleksibilitet i området. Utdanningsetaten anbefaler derfor å avvente ytterligere tiltak inntil både rehabiliteringsbehovet ved skolene og boligveksten kommer nærmere i tid.

Nye Mortensrud skole etableres ikke. Eksisterende Mortensrud skole videreføres.

Tiltaket innebærer at den planlagte nye skolen på Mortensrud (B4) ikke etableres, og at eksisterende Mortensrud skole (B3) videreføres. Den bygningsmessige standarden ved Mortensrud skole vil bli ivaretatt gjennom en totalrehabilitering senere i planperioden. Dette vil medføre behov for midlertidige lokaler i byggeperioden.

Fysisk læringsmiljø

Elever ved Mortensrud skole får ikke tilgang til et oppgradert skoleanlegg, med nye fasiliteter og ekstra kulturarealer. Tiltaket har middels negativ effekt.

Fagmiljø

Skolen får muligens et noe mindre fagmiljø, som har en liten negativ effekt.

Skolevei

Eksisterende skoleanlegg ligger nær tomten til det nye skoleanlegget. Tiltaket gir ingen endring i skolevei.

Skolens rolle i nærmiljøet og for byutviklingen

Tiltaket fører til at skolen beholder sin betydning i nærmiljøet, men får færre fasiliteter enn i det planlagte prosjektet. Når idretts- og kulturfasiliteter ikke etableres som en del av skoleprosjektet, kan dette svekke områdeutviklingen på Mortensrud. Totalt sett gir tiltaket en stor negativ effekt.

Økonomi

Tiltaket gir store økonomiske besparelser ved at investerings- og driftskostnader reduseres. Eksisterende skole på Mortensrud forutsettes rehabilitert senere i planperioden, og kostnader for midlertidighet i byggeperioden må påregnes.

Kostnader	Besparelser og kostnader ved foreslått tiltak
Investeringskostnad	
Totale driftskostnader pr. år	- 55 MNOK

Forskjell mellom planlagt prosjekt (nytt, utvidet skoleanlegg for Mortensrud skole på ny tomt) og foreslått tiltak (eksisterende Mortensrud skole videreføres). Overslag basert på tall fra Oslobygg i MNOK.

Klima

Det etableres ikke et nybygg på Mortensrud, noe som har en positiv klimaeffekt. I tillegg reduseres overkapasitet i området, som gir bedre arealeffektivitet. Tiltaket har stor positiv effekt.

Virkninger av foreslått tiltak

For å vurdere effekten av forslaget, sammenlignes det med de eksisterende planene for området. I dette tilfellet sammenlignes det å videreføre dagens Mortensrud skole med å etablere en helt ny skole med større kapasitet.

	Stor negativ	Middels negativ	Liten negativ	Ingen endring	Liten positiv	Middels positiv	Stor positiv
Fysisk miljø							
Fagmiljø							
Skolevei							
Nærmiljø							
Økonomi							
Klima							

Virkninger av å ikke bygge ny, utvidet Mortensrud skole (B4). Sammenlignet med planlagt situasjon, som innebærer nytt og utvidet skoleanlegg på ny tomt.

Vurdering av elevens beste

Det fysiske læringsmiljøet vil bli dårligere når den nye skolen ikke realiseres. Skoleveien endres praktisk talt ikke. Det er negativt at de ekstra fasilitetene, særlig kulturarealer, ikke realiseres. Klassemiljøet påvirkes ikke, og ingen elever behøver å bytte skole.

Potensiale for etterbruk

Tomten til den nye planlagte skolen på Mortensrud har en betydelig verdi.

Vurderinger knyttet til gjennomføring

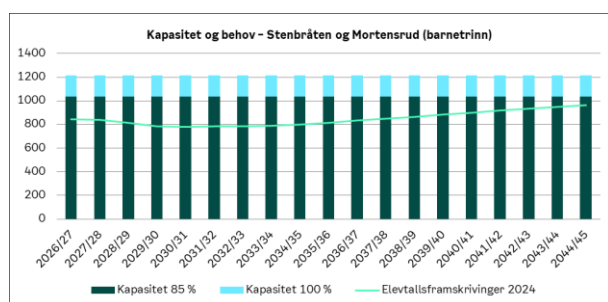
Planlegging av ny skole på Mortensrud har kommet langt og regulering pågår. Den nye skolen er sentral i områdeutviklingen på Mortensrud, og tiltaket kan gi store konsekvenser for den helhetlige utviklingen av området. Det er også flere avhengigheter mellom de ulike formålene i det planlagte Mortensrud-prosjektet, blant annet til idretten og kulturskolen, men også forpliktelser knyttet til rekkefølgekrav og infrastrukturprosjektet som er i gang. Det må sikres nye midlertidige lokaler for Loftsrud skole, ettersom skolen var planlagt å bruke eksisterende Mortensrud skole under rehabilitering av Loftsrud skole. Det må også sikres midlertidige lokaler for elever ved Mortensrud skole, når skolen må totalrehabiliteres senere i planperioden. Eksisterende paviljonger ved Klemetsrud skole kan være et alternativ.

Ekstra kapasitet i den planlagte skolen ville gitt mulighet for andre aktiviteter i skoleanlegget på dagtid. Dette blir krevende i eksisterende skoleanlegg. Det er arealreserver ved mange av skolene i området.

Ingen nåværende elever eller ansatte påvirkes direkte av endringen, ettersom eksisterende skole videreføres.

Kapasitet i området etter tiltak

Grafene under viser elevtallsframskrivingene for området i planperioden, og kapasiteten i området hvis foreslått tiltak gjennomføres.

Dagens kapasitet i området videreføres ved det foreslåtte tiltaket om å videreføre Mortensrud skole.

Forslag til tiltak

Oversikten viser hva de ulike tiltakene, hvor mange elever og ansatte som påvirkes av tiltakene og hvor store anslåtte besparelser som er knyttet til tiltakene. Prosesser for å ivareta ansatte og elever i enhver endringsprosess krever mye ressurser, og antallet tiltak som gjennomføres samtidig bør derfor være begrenset.

Område	Beskrivelse	Antall elever og ansatte	Investeringskostnad ³⁹	Sparte driftskostnader i planperioden ⁴⁰
Sentrum øst	Brynseng skole B2U4. F21 avvikles som ungdomsskole. ⁴¹ Barneskole på Ensjø etableres ikke, ungdomsskole U6, Tegilverket omstruktureres til barneskole (B4).	Ca. 1450 elever og 270 ansatte		- 1 800 MNOK
Sentrum øst og Nordstrand	Ny skole i Bjørvika U8, Karlsrud skole B4. Ny barneskole på Holtet etableres ikke. Bekkelaget skole videreføres med lavere kapasitet fram til behovet evt øker.	Ca. 550 elever og 140 ansatte		- 1 600 MNOK
Sentrum sør	Avvikle Møllergata skole	Ca. 200 elever og 50 ansatte		- 1 000 MNOK
Sentrum nord	Avvikle Nordpolen skole og omstrukturere Sagene skole til barneskole B3	Ca. 650 elever og 120 ansatte		- 1 000 MNOK
Sentrum vest og Ullern	Ny skole på Hoff etableres ikke. Smestad skole rehabiliteres og utvides til B6. Majorstua skole omstruktureres til U8.	Ca. 580 elever og 130 ansatte		- 1 400 MNOK
Vestre Aker	Avvikle Sørkedalen skole	Ca. 30 elever og 15 ansatte		- 200 MNOK
Nordre Aker	Avvikle Maridalen skole	Ca. 70 elever og 20 ansatte		- 200 MNOK
Nordre Aker	Ny skole på Frysja etableres ikke ⁴²			
Bjerke	Årvoll skole rehabiliteres som B3U3			- 80 MNOK
Groruddalen øst	Haugerud skole bygges ny som U8. Trosterud skole avvikles. Lindeberg skole omstruktureres til barneskole (B3)	Ca. 400 elever og 100 ansatte		- 1 000 MNOK
Groruddalen øst	Ny skole i Verdensparken etableres ikke			- 1 000 MNOK
Østensjø	Skøyenåsen skole utvides ikke. Oppsal omstruktureres til barneskole (B4), Godlia og Trasop skole slås sammen og omstruktureres til barne- og ungdomsskole (B4U6), Abildsø skole omstruktureres til barneskole (B2). Rustad skole utvides ikke.	Ca. 570 elever og 95 ansatte		- 1 000 MNOK
Søndre Nordstrand	Videreføre eksisterende Mortensrud skole, framfor å bygge ny			- 1 100 MNOK
				- 11 380 MNOK

³⁹ Besparelsen gjelder fra planlagt/vedtatte prosjekter til foreslått tiltak. Den viser ikke til en besparelse fra dagens situasjon

⁴⁰ Tall basert på 2025-tall, uten prisvekst, over 20 år. Besparelsen består både av en reduksjon i behovet for tilleggsbevilgninger til leie, drift og vedlikehold av nye skoleanlegg, og en reduksjon av dagens driftskostnader.

⁴¹ Tiltaket har ingen direkte besparelser, men legger til rette for økt videregående skolekapasitet i eksisterende arealer.

⁴² Denne nyetableringen har ligget etter planperioden i tidligere skolebehovsplaner og er derfor ikke kostnadsberegnet. Tomten kan utnyttes til andre kommunale formål eller selges.

Appendiks

Appendiks 1.

Elevenes beste i arbeid med skolebehovsplanen

Bakgrunn

Forslagene som vurderes i arbeidet med skolebehovsplanen angår i høyeste grad elevene. Det følger dermed av Grunnlovens § 104, barnekonvensjonens art. 3 og 12 at elevene har rett til å bli hørt underveis i saksbehandlingen. Det skal tas hensyn til barnets alder og utvikling når uttalelsene tillegges vekt, men det er ufravikelig at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn.

Vektleggingen av barnets beste er gjentatt i opplæringslovas kapittel 10, og i denne sammenheng er det §§ 10-1 og 10-2 som er mest relevante. Elevene har en rett til å ytre meningene sine, bli hørt, og meningene deres skal bli hørt før den endelige avgjørelsen fattes.

Hvordan involverer vi elevene

I skolebehovsplanen er det lagt vekt på at alle tiltak og endringer gjøres nettopp for å gi en kvalitativ bedre grunnskole-tjeneste i likeverdige skolemiljøer for alle barn. For Oslo kommune handler det om å bygge sterkere kompetansemiljøer på den enkelte skole, styrke samhandlingen fra tjenestene i og rundt barnet, gi bedre utviklingsvilkår for skoleledelse, samt bidra til at kostnadsnivået i grunnskole-tjenestene er effektivt, slik at det er mulighet for at mer av midlene kan brukes på det enkelte barn og gi grunnskole-tjenester med høyere kvalitet.

I arbeidet med skolebehovsplanen legges det opp til en prosess med medvirkning i flere runder.

Sentralt ungdomsråd og Elevorganisasjonen ble invitert i møter hvor de ble informert om prosessen. Begge organene ble involvert i å utarbeide spørsmål til en spørreundersøkelse som ble sendt til alle elevrådene i grunnskolen. Sammen med undersøkelsen ble det sendt ut informasjon til skolens elevrådsansvarlig om bakgrunnen for undersøkelsen. Skolene ble invitert til å fylle ut undersøkelsen som en del av arbeidet med skoledemokratiet, men stod ellers fritt til hvordan de organiserte seg.

Det er også gjennomført et møte med et elevråd på ungdomstrinnet. Tilbakemeldingene vi fikk i møtet, bekreftet i stor grad tilbakemeldingene i spørreundersøkelsen blant elevrådene.

Målet med spørreundersøkelsen var å innhente mest mulig informasjon om hva som er viktig for barn og unge. Informasjonen ble brukt aktivt i utformingen av vurderingskriteriene. På den måten sikrer vi at hensynet til elevenes beste blir ivaretatt i utarbeidelsen og vurdering av forslagene.

Når forslaget sendes ut på høring, legges det til rette med gode høringsdokumenter og høringsverktøy slik at elevene igjen får mulighet til å uttale seg. Det legges ekstra fokus på gode prosesser for høring av elever og ansatte på berørte skoler.

Innspill vi mottar fra elever gjennom høringsrunden, vil bli vurdert før revidert forslag sendes til politisk behandling.

I tilfeller hvor skoler avvikles eller omstruktureres vil det bli gjennomført egne høringer på endring i skolegrenser. Berørte skoler, elevråd og FAU vil bli invitert til å uttale seg om forslag til endringer av skolegrenser.

Enkeltelever vil få mulighet til å gi uttrykk for sine synspunkter om hvor de skal gå på skole, før de tildeles skoleplass gjennom enkeltvedtak.

Gjennomføring

Spørreundersøkelsen bestod av tre spørsmål i tillegg til informasjon om svaret kom fra en barneskole, en ungdomsskole eller en kombinert skole. De tre spørsmålene var:

- Hva er det beste med den skolen dere går på?
- Hva er viktig for at dere skal trives på skolen?
- Hvis dere skulle begynt på en ny skole, hva ville vært viktig for dere at vi tenker på?

Spørreundersøkelsen ble besvart av skolene i tidsrommet desember 2024–januar 2025.

Utdanningsetaten mottok 132 svar; svarene er anonyme. 92 av svarene er fra barneskoler, 20 fra ungdomsskoler og 20 fra kombinert barne- og ungdomsskoler. I noen av elevrådene ser det ut til at hver elev har sendt inn et individuelt svar, men de fleste svarene er sendt inn av et samlet elevråd. Det er dermed ikke mulig å gi et eksakt svar på hvor mange elevråd som har benyttet muligheten til å gi svar.

Vi er imponerte over kvaliteten på svarene som er sendt inn. Elevene har tatt oppgaven på alvor, og vi sitter nå på en god oversikt over hva som opptar elevene og hva som er viktige hensyn vi må vurdere.

Resultater

Spørsmålene i undersøkelsen er kvalitative idet respondentene fritt fyller ut tekst. Majoriteten av respondentene har gitt oss mye informasjon i utfyllende svar, og noen av respondentene svarer langt. For å sammenfatte svarene, har det vært nødvendig å tematisere svarene, og det er gjort en sortering etter hvor mange respondenter som svarer innenfor hvert tema. Temaene ble utarbeidet etter en gjennomgang av elevinnspillene.

Resultatene er gitt for hvert av de tre spørsmålene i undersøkelsen. Det er vi som i oppsummering har satt navn på de ulike temaene, og mange ulike svar kan høre til den samme kategorien selv om elevene har brukt ulik ordlyd. Mange av elevsvarene omtaler ulike temaer i sin innsendte tilbakemelding og svarene gir da en telling i flere av kategoriene.

I tabellen under har vi listet opp temaene vi har sortert elevsvarene innenfor; temaene er listet opp i rekkefølge med høyest respons først. Noen av temaene er utelatt da de ikke er vurdert som relevante for vurdering av tiltak i skolebehovsplanen.

1. Hva er det best med den skolen dere går på?

Trygt og inkluderende miljø	52 %
Gode lærere (hyggelige, flinke)	43 %
Gode utearealer: størrelse, variasjon og kvalitet	39 %
God undervisning, variasjon i undervisning, tilpasset opplæring,	26 %
Fysisk læringsmiljø: godt inneklima og renhold. Varierte læringsareal, fellesareal og utstyr (f. eks bibliotek, gymsal, musikkrom)	24 %
Felles aktiviteter og arrangement på skolen	24 %
Andre aktiviteter og fasiliteter i nærmiljøet, natur, idrettshall, svømmehall, butikk etc.	16 %
Venner	13 %
Variert og mangfoldig elevmiljø	11 %
Kort og/eller trygg skolevei	10 %
Elevdemokrati, medvirkning, valgfrihet	10 %
Skolemat, kantine	8 %
Tradisjoner, skolehistorie, arkitektur, fine farger og fin skole	8 %

Det temaet som går absolutt mest igjen i svarene, er innenfor det vi har tematisert som trygt og inkluderende miljø. Videre er elevene opptatt av flinke og/eller snille lærere, og mange elevråd har tatt opp temaer i det vi har kategorisert som gode og varierte utearealer, tilpasset opplæring og variasjon i opplæringen.

Andre temaer som går igjen hos flere respondenter er: venner, kort og/eller trygg skolevei, godt og trygt nærmiljø, godt fysisk læringsmiljø, utstyr, læremidler og spesialrom ved skolen (bibliotek, gymsal, sløyd, mv.), mangfoldig elevmiljø, skolemat og elevdemokrati.

Elevene framhever flere positive aspekter ved skolen sin, som et inkluderende og vennlige miljø. Mange mener at de har gode venner, noe som er avgjørende for trivselsfølelsen. De setter pris på at lærerne er snille, støttende og dyktige, noe som bidrar til et godt læringsmiljø. Det er også opptatt av den fysiske utformingen av skolen, store uteområder, fotballbaner, lekeplasser og spesialutstyrte rom for fag kunst og håndverk og musikk.

Mange trives fordi det er et sterkt fokus på å forebygge mobbing og utestenging, og at skolen arbeider aktivt med sosial inkludering og mangfold. Elevene nevner også at de setter pris på flere aktiviteter som bidrar til fellesskap som inkludert turneringer, temauker, og sosiale arrangementer. Den trygge skoleveien og kort avstand til skolen blir også positivt nevnt.

I tillegg ønsker elevene elevmedvirkning, der elevene får være med på å bestemme og gi tilbakemelding på ulike aktiviteter og læring. Mange elever er positive til at skolen tilbyr varierte undervisningsformer, og at det er gode muligheter for både fysisk aktivitet og lek i friminuttene.

Eksempel på elevinnspill – det beste med skolen dere går på:

- Skolen og skolegården er ny. Fotballbanen og huskene. Venner. De voksne passer på at alle har det bra. Gøye og morsomme måter å lære på. Lærerne er snille og tar imot forslag fra elevene. Tradisjoner på skolen som skolestartfest og juleavslutninger. Elever som er borte uten beskjed blir ringt hjem til. AKS drar på turer og finner på mye gøy. Vi har mange forskjellige bøker på biblioteket. Vi kan bruke auditoriet når mange elever skal lære noe. Vi har et fint musikkrom.
- Møte venner og være med dem, elevrådet, stor og fin skolegård, natur like i nærheten, stor fotballbane ved skolen, idrettsanlegg rett i nærheten, friluftsområde like bak skolen, nærhet til svømmeanlegg og ungdomsskolen, mange fine aktiviteter i friminuttene.
- Det vi liker med skolen vår er at vi har et vennlig miljø som innblander alle. Vi er multikulturelle, og alle er snille. Vi liker også at skolen vår er både barneskole og ungdomsskole.
- At alle er opptatt av å ta vare på hverandre. Stort fokus på vennskap og godt elevmiljø. At skolen bruker pengene på barna, som turer og leker og kule bøker på biblioteket. At vi får være med på å bestemme og komme med forslag. At vi har mange flinke lærere og varierte undervisningsopplegg.
- Skolen er et trygt sted å være, en skole der alle kjenner alle, hyggelige lærere og medelever og et veldig godt læringsmiljø. En barne- og ungdomsskole gjør overgangen til ungdomsskolen tryggere. Skoleveien er kort, vi har fine utearealer, kantine og en svømmehall.
- Godt skolemiljø og veldig lite mobbing. Varierte og store uteområder og nærhet til naturen. Vi har mange lekestativer og egen fotballbane. Stort og fint bibliotek. Snille og flinke lærere og at vi har helsesykepleier.
- Bra miljø, snille lærere, mange venner, alle kan være den man vil, bra med utstyr (pc/iPad, baller, akebrett), alle er velkomne, lærerne forklarer godt, temauker, fellessamlinger, hyggelige fellesaktiviteter i desember, turneringer, alle er omtensomme overfor hverandre, lite mobbing.
- Mange turneringer og arrangement. Vi har fotballbane som vi kan bruke i storefri. Vi har mange fine leke aktiviteter. Vi har mange lærere som kan støtte oss elever. Vi har stor skolegård. Det er mange fine folk å bli kjent med. Gode lærere som bryr seg. Vi har

trivsels ledere. Det er sosialt på skolen.
Vi har korps.

- At man alltid har noen å være med i friminutt. Det er et gøy samfunn på skolen. Hvis det skjer noe så kan vi dra til lærerne. At alle har en venn. Bra lærerne, vi lærer det vi skal lære. Det er nærme nabolaget, det er lett å komme seg til skolen. Bra utstyr til å leke ute.
- Dette er det beste med skolen vi går på -Biblioteket vårt -Frukt og melk -Alle er snille - Flinke lærere -Vi har bra ting i skolegården -Fotballbanen -Høytalerne -Gymsal vest - Gode stoler -At vi har mange gøyale prosjektet med klassen og å trinnet -Vi har det gøy i timene -Vi har mange gruppeoppgaver -Vi har timer sammen med de andre klassene på trinnet -At vi lager god mat på mat og helse -Vi har mange bra lærere -Stort lekeområde - At vi har svømming -Snille barn og lærere -Lærerne er forskjellige.
- Liker at den er liten, kjenner flere og vet hvem alle er. Enklere å bli kjent med flere. Liker at det er flere voksne i klassen, elevene som trenger mer støtte har lettere å få det. Uteområdet er bra, liker at det er fotballbane og nye lekeapparater.

2. Hva er viktig for at dere skal trives på skolen?

Trygt og inkluderende miljø	80 %
Gode lærere (hyggelige, flinke)	59 %
Venner	39 %
God undervisning, variasjon i undervisning, tilpasset opplæring,	39 %
Fysisk læringsmiljø: godt inn klima og renhold. Varierte læringsareal, fellesareal og utstyr (f. eks bibliotek, gymsal, musikkrom)	19 %
Gode utearealer: størrelse, variasjon og kvalitet	18 %
Elevdemokrati, medvirkning, valgfrihet	16 %
Felles aktiviteter og arrangement på skolen	12 %
Skolemat/kantine, skolefrukt	6 %
Kort og/eller trygg skolevei (skole i nærmiljøet)	5 %
Variert og mangfoldig elevmiljø,	2 %

På spørsmålet om hva som er viktig for at de skal trives på skolen har de fleste gitt svar innenfor temaet trygt og inkluderende miljø. Kanskje spesielt «godt klassemiljø» er nevnt mange ganger. De to neste temaene som er nevnt er gode lærere (hyggelige, flinke) og venner, som også er viktige forutsetninger for at elevene skal føle seg trygge og trives på skolen.

Elevene er opptatt av at alle skal bli sett og hørt, og at en skal unngå mobbing og respektløs språkbruk. Et godt og variert undervisningsopplegg som engasjerer elevene, både i form av praktiske oppgaver og kreative aktiviteter, er også viktige elementer. Elevene ønsker undervisning som ikke bare fokuserer på teori, men også gir rom for kreativitet og variasjon.

Sosiale relasjoner er et annet viktig element i skolehverdagen. Å ha venner og muligheten til å leke sammen er essensielt for trivsel. Elever ønsker å føle seg sett og hørt av både lærere og medelever, og det er viktig med en kultur av respekt der alle behandler hverandre godt.

Et trygt læringsmiljø, der elevenes sikkerhet er ivaretatt, bidrar til trivsel. Dette innebærer nulltoleranse for mobbing og vold, samt at elevene kan stole på lærerne. Skolebygget må også være rent og funksjonelt, med gode uteområder og nødvendige fasiliteter som støtter både læring og lek.

Det er også avgjørende med tilstrekkelig pausetid og tilgjengelige aktiviteter i friminuttene, samt muligheter for fysisk aktivitet gjennom kroppsøving eller utendørsleker. I tillegg ønsker elevene å ha innflytelse på beslutninger som angår dem og å delta i felles aktiviteter som styrker samholdet blant elever.

Flere trekker fram viktigheten av å ha tilgang til helsetjenester og bibliotek, og et støtteapparat av både lærere og medelever som gjør at alle kan føle seg trygge og ivaretatt. Et trygt, respektfullt og inkluderende miljø, kombinert med varierte læringsaktiviteter, er viktig for trivselen til elevene.

Eksempel på elevinnspill – viktig for at dere skal trives på skolen:

- Hyggelige og flinke lærere, som er gode på tilpasset undervisning, som tilrettelegger for elevmedvirkning og læring som gjør at man føler mestring. Det er viktig med et godt miljø, både fysisk og sosialt. Et læringsmiljø, der man blir sett og kan føle seg trygg. Vi synes videre det er viktig med kort skolevei.
- Tilbud om gratis mat på skolen.
Tilbud om varmmat på skolen.
Et godt skolemiljø.
Gode, pedagogiske lærere.
Eget miljøteam.
Elevmedvirkning.
Variert undervisning, gjerne kreative og praktiske oppgaver.
- Aktiviteter, venner, lange friminutter/pauser, gode lærere, passe vanskelige oppgaver - tilpasset, bra skolebibliotek med åpning utover skoletid også i pauser, helsesykepleiere, at man blir lyttet til og føler at det blir gjort noe med.
- Gode lærere (trygge, veiledende, åpne for spørsmål, inkluderende), og bra ledelse. Godt sosialt miljø. Elevmedvirkning i undervisningen.
- For at vi skal trives må vi være snille mot hverandre og hjelpe hverandre. Vi må være gode venner. Vi må ha interessante timer og så er det viktig at de voksne lytter til oss. De voksne må også være gode på inspeksjon. Vi må ha nok plass så vi ikke er oppå hverandre

i friminutt. Vi må ha nok ting å gjøre i friminuttene. Det er viktig at vi kan være på tur å ha uteskole.

Vi vil gjerne ha færre store pålagte prøver.

Det er viktig med gode og snille lærere. Vi må ha god arbeidsro og et godt sosialt miljø i klassene. Alle må kunne leke med alle.

Det er viktig at vi har det utstyret vi trenger for å lære. Vi ønsker ikke unødvendige bøker. Vi ønsker også å kunne ta med PC'en hjem. Det er viktig at det smartboard i alle rommene vi bruker.

God luft er viktig for at vi skal trives og at klasserommet er varmt. Vi trenger også gode myke stoler.

Det er viktig at vi har gode lekeområder, lekestativ, ballvegg og fotballbaner.

Vi trenger lang nok spisepause.

Litt mindre lekser.

Det er viktig at skolen har fellesregler. Alle må vise respekt og inkludere hverandre. Før hadde skolen PALS-regler.

Det ofte veiarbeid og da må vi gå lange omveier. Det viktig at det er brøytet.

- Godt og trygt skolemiljø.
Gode lærere - elever om øker motivasjonen hos elevene. Lærerne ser hver enkelt elev og hva de trenger (både sosialt og faglig).
Godt forhold mellom de ulike trinnene: Drive med ulike aktiviteter på tvers av trinn for å styrke miljøet (turneringer, kulturdag, osv.)
Godt, motivert og fungerende elevråd: Ofte gjør elevrådet for lite.
Godt skolebygg, med tilgang til kantine, sosialt rom og en samlingshall.
- At det er hyggelige elever og lærere.
Kort skolevei / lett å komme seg til skolen.
Trygg skolevei med foreldre som trafikkvakter.
At skolen er passe stor (Vi har to paralleller og synes det er passe).
Bo nærme klassekamerater.
Bra klassemiljø.
At vi lærer mye.
At vi har det gøy når vi lærer.
At vi har fine uteområder med klatrestativ.
- At vi har et godt læringsmiljø, at vi lærer mye, at vi har gode lærere og gode venner, og en bra klasse. Viktig at vi har smarte lærere som kan lære oss noe. At vi har gode venner vi kan leke med i friminuttet og at vi lærer nye ting. Det er greit at vi har noen å leke med, og at vi har en god Aktivitetsskole og at vi lærer noe på AKS og i klasserommene.
- Miljøet Gode lærerar Ryddig og lite hærverk Reint Doer som som virker Metodevariasjon i undervisninga, opplegg som ein kan melde seg på leseuken, Tastatur til IPAD, Rolege og hyggelege stadar å vere i friminuttet som biblioteket.

3. Hvis dere skulle begynt på en ny skole, hva ville vært viktig for dere at vi tenker på?

Trygt og inkluderende miljø	47 %
Bli tatt godt imot på den nye skolen. Føle seg velkommen og inkludert	32 %
Gode utearealer: størrelse, variasjon og kvalitet	32 %
Fysisk læringsmiljø: godt innelima og renhold. Varierte læringsareal, fellesareal og utstyr (f.eks bibliotek, gymsal, musikkrom)	28 %
Gode lærere (hyggelige, flinke)	26 %
Kort og/eller trygg skolevei (skole i nærmiljøet)	20 %
Hjelp/legge til rette for å bli kjent og få nye venner	17 %
Skolemat/kantine, skolefrukt	14 %
Besøke den nye skolen og bli kjent med den. Bli vist rundt. Fadderordning	12 %
Venner	11 %
Felles aktiviteter og arrangement på skolen	9 %
Tradisjoner, skolehistorie, arkitektur, fine farger, møblering, fin skole	9 %
God undervisning, variasjon i undervisning, tilpasset opplæring,	7 %
Elevdemokrati, medvirkning, valgfrihet	7 %
Lærerne tar hensyn til at de er nye til de føler seg trygge	5 %
Flytte hele klasser. /komme i klasse med venner	4 %
Andre aktiviteter og fasiliteter i nærmiljøet, natur, idrettshall, svømmehall, butikk etc.	4 %
At den nye skolen ligner den de har i dag. (like bra skolemiljø)	2 %

Elevene legger stor vekt på et trygt og inkluderende skolemiljø. Å bli tatt godt imot av både lærere og medelever er også avgjørende, samt muligheten til å bygge nye vennskap. En god velkomst og fadderordninger som hjelper nye elever med å bli kjent rundt skolen anses som viktige tiltak.

Skolemiljøet bør ha nødvendig utstyr, et variert fagtilbud, samt tilgang til ressurser som bøker og PC-er. Elevene ønsker seg flere spesialrom, som musikk- og kunstrom, i tillegg til en stor gymsal og gode uteområder med muligheter for aktiviteter som fotball, basketball og lekeapparater.

Det er også viktig for elevene at skolen har gode fasiliteter, som rene toaletter, et funksjonelt bibliotek og et spisested eller kantine. Tilstrekkelig plass til læring og aktiviteter, samt muligheter for fysisk aktivitet og flere pauser i løpet av skoledagen, er også sentrale ønsker.

Mange av elevene peker på verdien av å ha snille og støttende lærere, som kjenner dem og tilrettelegger for deres individuelle behov. Et mangfoldig miljø der ulike kulturer og perspektiver er representert, er sett på som en styrke som bidrar til trivsel og sosial inkludering.

Kort skolevei, trygge omgivelser, samt en oversiktlig skolebygning med gode fellesarealer er også faktorer som bidrar til en positiv opplevelse av skolen. Elevene ønsker at skolen skal være et sted der alle føler seg velkomne, inkluderte og trygge.

Eksempel på elevinnspill, dersom du må begynne på en ny skole:

- At skolen klarer å få elevene sine mer sosialisert med hverandre. At de passer på at alle føler seg velkommen og har noen å henge med. Venner og tillit er noe de fleste tenker på når det kommer til en ny skole. Også at lærerne tar nett mobbing mer seriøst. Jeg vil også at vi kan være trygge på våre medelever og lærere. Vi er en klasse, vi skal jobbe og støtte hverandre. Ikke gå imot hverandre!
- Viktig å bli tatt godt imot av voksne og nye medelever.
At man får nye skolesaker og at man får det med en gang.
At vi begynner sammen med noen vi kjenner og at det er like bra skolemiljø.
At de voksne passer på at du har noen å være med.
At lærerne hjelper til så vi kommer inn i læringen på den nye skolen. F.eks. ikke må presentere noe for klassen før man føler seg helt trygg.
Respekt.
Inkludering.
- At man blir inkludert på ny skole.
At hele klasser blir flyttet, sånn at man ikke mister vennene sine.
At reglene på den nye skolen er de samme som den gamle skolen.
At det ikke er lengre reisevei enn man hadde til den gamle skolen.
- Skolen må være så stor så alle finner venner, skolen må være så stor at du ikke blir for synlig, moderne og se bra ut for da får folk lyst til å komme dit, fin kantine, benker, fin uteplass så en ikke får lyst til å gå på butikker eller steder utenfor skolen i friminuttene.
- Hjelp til å få venner, trygge klassevenner, bli inkludert, snille med hverandre, at man får presentert seg, at man blir ønsket velkommen, blir kjent med rutiner, hjelpe til med å få venner, passe på at nye får noe å være med, ikke så brå start, blir godt tatt imot og inkludert, at vi får se oss rundt før vi begynner, snille lærere og elever.
- Stort og fint uteområde.
Flere ulike rom til ulike aktiviteter.
Flere ulike soner ute.
Plass til ulike aktiviteter ute.
Variasjon i oppgavene.
Et fint bibliotek.
Stort klatrestativ.
Gymsal.

Plass til alle.

Enkelt å komme seg rundt fra sted til sted.

Trygg skolevei.

Et sted der hele skolen kan samles.

Snille lærere.

Store klasserom, der det ikke er trangt.

Dekorasjoner i skolen, planter.

- Når man bytter skole, er det viktig å bli tatt godt imot, både av lærere og medelever. Å ha gode lærere og venner er avgjørende for trivsel. Skolen skal ha regler for å sikre at alle har det bra, og det er fint hvis læreren kan vise den nye eleven rundt. Det er viktig at alle har noen å leke med, og at den nye blir inkludert i aktiviteter, som leker og bursdager. En fin skolegård med lekeapparater og et variert miljø er også viktig. Skolen har et godt sosialt miljø, hvor alle er snille mot hverandre, og lærerne har god oversikt og kontroll. Skolen har et variert fagtilbud og gode fasiliteter som egen gymsal og mat og helse-rom. Det er også viktig å holde kontakten med gamle venner og at skolen har god økonomi for å støtte elever og aktiviteter.
- At det ikke skal være stor endring i skolevei. At man tar seg tid til å la elever og lærere bli godt kjent med hverandre. Det bør være et godt fysisk miljø, med god plass til alle, sett i forhold til elevtallet. Skolen bør ikke være for stor, maks tre parallell. Vi synes det er en stor fordel å gå på en 1.-10. skole!
- God plassering, at den er enkel å komme seg til. At det er fokus på å bygge gode sosiale relasjoner i begynnelsen. At det er en god ledelse, som blir kjent med elevene. At man føler seg velkommen og trygg. At det er gode fellesarealer der man kan møtes på tvers av trinn.
- Det må være nok doer, både inne og ute, og de må ikke være skumle og ekle. Et «tenkerom» eller «stillerom» - flere rom enn klasserom. Ballbinge og fotballbane. At skolebygget er fargerikt. Det må være plass til å leke i klasserommene. Det er fint med trær og natur i nærheten av skolen, da kunne man hatt mer friluftsliv. Vi ønsker en trygg skolevei, som ikke har farlige trafikksituasjoner som veiarbeid.
- At man blir inkludert i den nye klassen. Vennegrupper. Ikke diskriminering. Snille voksne. Bra lærere. Aktive dager både i undervisning og i friminutt. Få hjelp til å få venner. Kort skolevei uten så mye trafikk. At voksne er strenge på mobbing. Mange voksne ute. Besøke skolen før man flytter. Kantine!
- Det er viktig at man blir tatt godt imot og at man får være med på leken på en ny skole. Hvis vi skulle begynt på en ny skole så er det viktig med en trygg skolevei som ikke er for lang. Det er viktig at man får forberedt seg på hvordan den nye skolen er og at venner kan

starte på samme skole. Det er viktig med en fin skolegård og et bra skolemiljø. det er viktig at man kan fortsette med aktiviteter selv om man starter på en annen skole.

- At det skal være bra miljø der og at man blir tatt godt imot. At lærerne følger med. De voksne må være tålmodig med den som er ny. At lærerne ikke er så strenge på starten. At læreren prøver å bli litt kjent med den nye eleven og går litt forsiktig fram. Det kan være lurt å ha forskjellige leker i klassen f.eks. navnelek, interesse lek, bli kjent lek og masse annet. At elevene er velkomne mot den nye eleven.
- Stor fotballbane, gode venner, lekeplass, fin skolegård, mye farger/fargerik skolegård, planter og basseng, langt friminutt, flinke og snille lærere, mat og helse, kunst og håndverk, sløyd.

Vurdering av tiltakene i skolebehovsplanen og elevenes beste.

- Hva er det beste med den skolen dere går på?
- Hva er viktig for at dere skal trives på skolen?
- Hvis dere skulle begynt på en ny skole, hva ville vært viktig for dere at vi tenker på?

Elevene har gjennom disse spørsmålene gitt oss en god tilbakemelding på hva som er viktig hensyn vi må ta i arbeidet med skolebehovsplanen. De har vært svært tydelige på at et trygt og inkluderende miljø er svært viktig for at de skal ha det bra på skolen og at dette naturligvis er noe som må ivaretas dersom de må begynne på en ny skole. Her gir også elevene noen konkrete råd om hvordan skolen kan jobbe med å inkludere nye elever.

Tilbakemeldingene fra elevene var, sammen med tilbakemeldingene fra FAUene, viktige da de endelige vurderingskriteriene ble utviklet. Det fysiske læringsmiljøet ble nevnt av så mange elever at vi så behovet for å inkludere som et eget vurderingskriterium. Et tema som blir nevnt av så mange elever, må bli tillagt tilstrekkelig vekt i vurderingen av de ulike tiltakene.

For å tydeliggjøre vurderingen av tiltakene opp mot elevenes beste i rapporten, er det et eget avsnitt for hvert tiltak. I avsnittet oppsummeres hvordan tiltaket påvirker de temaene som er viktig for elevenes beste.

Basert på elevenes svar utkrystalliserer det seg altså noen hovedtemaer som blir vektlagt når de foreslåtte tiltakene i skolebehovsplanen blir vurdert. Her følger en beskrivelse av hvert tema.

Det fysiske læringsmiljøet

Det fysiske læringsmiljøet innendørs handler blant annet om luft, renhold, varierte læringsareal og fellesareal. De ønsker seg også godt utstyrte rom som musikkrom, gymsal og bibliotek. Ved opptellingen av elevsvarene har vi valgt å skille mellom fysisk læringsmiljø innendørs og utendørs. Dette for at det kan være nyttig i vurderingen av tiltakene. Men om vi legger sammen disse to kategoriene, vil det fysiske miljøet inne og ute være den kategorien som flest elevinnspill har sagt noe om og er et viktig hensyn i vurderingen av tiltakene i planen.

Det kan leses av elevinnspillene at det er noen forventninger til skoleanleggene dersom de skal bytte skole. Dette gjelder både med fasiliteter og plass både inne og ute. Men også når det gjelder luft, renhold, kantine, møblering m.m. Andre er opptatt av at det skal være moderne, fine farger, kunst på veggene med mer. Mange er fornøyde med skolene sine og ønsker at det skal være minst like bra i ny skole, andre er ikke like fornøyde med alt og ønsker at det skal være bedre på en ny skole.

Ved vurderingen av tiltakene er det fysiske læringsmiljøet sett på som viktig for elevens beste. Vi har vurdert om elevene vil få et bedre eller et dårligere tilbud. Vi har tatt hensyn til byggenes alder, tilstand og fleksibilitet. Det er også lagt vekt på størrelsen på utearealene og hvordan de er tilpasset aldersgruppen.

Trygt og inkluderende miljø og overgangen til en ny skole

Opplæringsloven kapittel 12 fastsetter at alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, inkludering, trivsel og læring. Mangel på trygt og godt skolemiljø kan ha negative konsekvenser for både psykisk helse og skoleprestasjoner (Breivik et al., 2017).

I alle svarene er trygt og inkluderende miljø viktig for elevene. I spørsmålet om hva det er viktig vi tenker på om de skal begynne på en ny skole, har mange elevråd listet opp konkrete hensyn og forslag. De er blant annet opptatt av at det må legges til rette for at de kan bli kjent med den nye skolen, at det skal bli tatt godt imot av både voksne og barn, bli inkludert, samt få hjelp til å få nye venner. De ønsker at både voksne og barn skal gjøre noe aktivt for at de skal få det bra på den nye skolen. De ønsker å aktivt bli inkludert, få hjelp til å komme inn i miljøet og få venner, og det må være mange nok voksenpersoner til at de føler seg trygge og får hjelp når de trenger det. Flere har også gitt tilbakemeldinger på at det må tas hensyn til at de er nye på en skole og at dette kan være skummelt i starten for eksempel at de skal få slippe å presentere noe i klassen før de føler seg trygge.

Klassemiljø er noe som trekkes spesielt fram i elevsvarene. Elevene tilbringer mesteparten av skoledagen i et klassemiljø. Det er derfor spesielt viktig at tiltak som direkte innvirker på klassemiljø er noe vi bør spesielt ta hensyn til. Dette kan være i tilfeller der endring i skolestruktur medfører at en skole skal avvikles og fordeles på flere andre skoler. I slike tilfeller kan det hende at klasser som kanskje allerede fra før har et godt klassemiljø, vil måtte brytes opp. Det vil være vanskelig å si noe om hvordan klassemiljøet vil bli på en ny skole, men elevene peker på noen viktige hensyn vi kan ta. De ønsker å komme i klasse med noen de kjenner fra før; elever fra samme nabolag bør komme i samme klasse; skolen bør ha tiltak som gjør at elevene blir kjent med hverandre.

Ved vurderingen av tiltak blir trygt skolemiljø og overgangen til ny skole sett på som viktig for elevens beste. Skolemiljøet er vanskelig å vurdere direkte ved hver skole, og det er vanskelig å gi en objektiv vurdering av hva som skjer når skoler slås sammen. Vurderingen tar hensyn til hvor stor endring det blir i elevenes skolemiljø. Det er sett på som positivt hvis tiltaket muliggjør flytting av hele klasser.

For de skolene som avvikles eller får nye inntaksområder og skoletilhørighet, vil det gjennomføres en ny prosess hvor eleven får mulighet til å uttale seg slik at vedtakene kan fattes på bakgrunn av elevens beste.

Nærmiljø og skolevei

Trygg skolevei og at det ikke er stor endring i skoleveien er det mange elevråd som tar opp. Dette er ikke et tema vi har spurt om, men fordi mange likevel har tatt det med i svarene, innser vi at dette er viktig for mange. Noen av temaene som nevnes innen kategorien er kollektivtilbud, lysregulering, god snørydding, lite trafikk, veiarbeid, kort skolevei og skolevei uten mobbing.

Etter skoletid aktiviteter og nærmiljø er det også flere innspill på. Svømmebasseng og idrettsfasiliteter er en gjenganger, men også natur er trukket fram. Noen har gitt innspill på at det er viktig at de får gå på samme skole som de man bor i nærheten av og at det er et fredelig og trygt miljø rundt skolen. Ved vurderingen av tiltak blir endringer i nærmiljø og skolevei sett på som litt viktig for elevens beste.

Skolestørrelse og skolestruktur

Flere elevråd har også gitt innspill på skolestørrelse og skolestruktur, men her er det stor variasjon i svarene. Noen ønsker små skoler; andre ønsker store skoler. Noen synes det er fint med 1-10-skoler; andre ønsker et skolebytte etter barneskolen. Her varierer nok elevsvarene litt ut fra den situasjonen de er vant til, men også noe i forhold til om de er ungdomsskoleelever eller barneskoleelever. Fordi det ikke er et entydig svar på hva som er elevens beste når det gjelder skolestørrelse og skolestruktur, er dette ikke tillagt særlig tyngde i vurderingen av tiltakene.

Hensynet til elevenes psykososiale miljø i gjennomføringen

Uansett hvilke tiltak som blir foreslått og vedtatt, vil det påvirke det psykososiale miljøet til noen elever. For noen elever vil dette være negative effekter fordi det skaper usikkerhet, elevene tas ut av sitt kjente miljø, de får en lenger eller ukjent skolevei eller lignende. For noen elever kan det også gi en positiv effekt fordi de opplever noe nytt og spennende, får nye venner eller opplever andre undervisningsformer. Effektene antas uansett å være kortsiktige, og de treffer bare de barna som er elever ved gjennomføringstidspunktet. De framtidige elevene vil ikke kjenne på de samme effektene av tiltakene. Fordi det er snakk om en kortsiktig effekt, får hensynet til elevens psykososiale miljø relativt liten vekt i avveiningen når tiltakene vurderes opp mot vurderingskriteriene.

Det er likevel viktig å håndtere endringen i skolemiljøet på en god måte i overgangsfasen. Det forutsettes at skolene har en aktiv strategi knyttet til å informere og trygge forut for gjennomføringen. Skolen som tar imot elever, må jobbe aktivt med inkludering etter gjennomføringen. Denne inkluderingen bør baseres på elevenes innspill om at de ønsker litt tid til å komme inn i det nye miljøet før de blir presset ut av komfortsonen.

Utdanningsetaten vil gi veiledning og støtte til de skolene som skal gjennom prosess

Appendiks 2.

Innspill til vurderingskriterier fra Oslo KFU

Oslo Kommunale Foreldreutvalg (KFU) har innhentet innspill fra Foreldrerådets Arbeidsutvalg (FAU) ved flere skoler i forbindelse med Utdanningsetatens nye skolebehovsplan, som blant annet innebærer kapasitetsreduksjon i områder med overkapasitet. Det ble sendt forespørsel til alle FAUer i grunnskolene i Oslo. FAU er bedt om å vurdere hva som er viktigst for elevenes beste, hvordan kriteriene bør vektas og eventuelle andre relevante hensyn. Ni FAU har gitt innspill.

FAU er samstemte i at planen må baseres på en helhetlig vurdering der pedagogiske, sosiale og praktiske hensyn ivaretas. Stabilitet, trivsel, trygghet, en forutsigbar skolevei og et godt læringsmiljø framheves som avgjørende. Videre understrekes behovet for reell medvirkning fra foreldre og elever i beslutningsprosessen. Følgende hovedprioriteringer er oppsummert fra innspillene.

Læringsutbytte og pedagogisk kvalitet

FAU fremhever at elevens læringsutbytte og undervisningens kvalitet må være styrende for skoleplanleggingen. Dette forutsetter:

- Trygge og stabile rammer for å sikre kontinuitet i skoleløpet.
- Tilgang til høyt kvalifiserte lærere og sterke fagmiljøer.
- Skoler av hensiktsmessig størrelse, med spesialrom som laboratorier, musikkrom og verksteder.
- Et bredt fagtilbud og mulighet for tilpasset undervisning.
- Moderne og fleksible læringsrom tilpasset digitale løsninger og framtidige undervisningsformer.
- Godt tilrettelagte overganger mellom barnetrinn og ungdomstrinn, både faglig, sosialt og geografisk.

Elevenes beste og skolens rolle i nærmiljøet

FAU understreker at skolen har en sentral funksjon i nærmiljøet og må planlegges med et helhetlig perspektiv:

- Endringer i skolestrukturen må sikre stabilitet, særlig i områder med sosioøkonomiske utfordringer.
- Bevaring av nærskoler styrker elevenes sosiale relasjoner og mulighet for uorganisert lek.
- Skoler bør være møteplasser for barn, unge og familier og legge til rette for kultur- og idrettsaktiviteter.
- Samlokalisering av barne- og ungdomsskoler kan gi kontinuitet og muligheter for fadderordninger.
- Skolen spiller en avgjørende rolle i integreringen av elever både på tvers av og innad i bydeler.

Trygg skolevei og trafikale forhold

Trygg skolevei er et vesentlig hensyn i planleggingen av skolestrukturen:

- Kortest mulig reisevei reduserer belastningen for de yngste elevene.
- Tiltak må sikre trygg ferdsel, særlig i trafikkerte sentrumsområder.
- Det bør etableres hjertesoner for å begrense biltrafikk ved skolene.
- Gode kollektivtilbud og definerte maksgrenser for reisetid bør vurderes.

Kvalitet på skolebygg og uteområder

FAU understreker behovet for moderne og godt vedlikeholdte skolebygg som støtter pedagogiske behov og elevenes trivsel:

- Skolebygg må være godt vedlikeholdt, med god luftkvalitet, belysning, akustikk og temperaturforhold.
- Tilrettelegging for ulike undervisningsformer og tilgjengelighet for elever med funksjonsnedsettelse er nødvendig.
- Rehabilitering av eksisterende bygg bør vurderes før nybygg, både av økonomiske og klimamessige hensyn.
- Uteområder må være trygge, funksjonelle og tilpasset barns behov for lek og aktivitet.

Økonomiske og klimamessige vurderinger

Økonomiske hensyn må ikke gå på bekostning av pedagogisk kvalitet:

- Skolebehovsplanen må baseres på oppdaterte elevtallsprognoser for å unngå kortsiktige beslutninger.
- Klimahensyn må integreres i skoleutviklingen, med fokus på bærekraftige løsninger og reduserte transportutslipp.

Skolen som flerbruksarena

FAU understreker at skolene bør fungere som flerbruksarenaer for nærmiljøet:

- Tilrettelegging for kultur- og fritidstilbud, idrettsaktiviteter og møteplasser for barn og unge.
- Samarbeid med frivillige organisasjoner og lokale aktører for å styrke nærmiljøet.

Appendiks 3.

Vurderinger knyttet til skolestørrelse

Elevenes læring og trivsel

Det finnes mye kunnskap om hva som kjennetegner kvalitativt gode skoler (Nordahl (2022)¹⁹. I den forbindelse vektlegges ulike elementer en stor skoler bør dra nytte av. Et viktig moment som trekkes fram, er at det ved en stor skole gis grunnlag for et profesjonelt fellesskap også for skolens ledelse. Videre framheves pedagogisk samarbeid i kollegiet, at det gir mulighet for større samspill mellom elever når elevgruppen er både større og mer heterogen, og til sist påpekes det at elevenes mulighet for å bygge vennskap som passer den enkelte er større på større skoler. Vennskap og trivsel påvirker skolefaglige prestasjoner positivt. Nordahl understreker at lærerens betydning ikke må undervurderes; tydelige lærere som er faglig sterke, som stiller krav og støtter og som samarbeider og tar kollektivt ansvar er med på å bygge gode skoler hvor elevene trives og kan prestere faglig. Dette gjelder uavhengig av skolestørrelse.

Utdanningsetaten gjennomførte i november 2022 til november 2023 en utredning om sammenhengen mellom skolestørrelse, læring og trivsel, med fokus på skolefaglige aspekter for store barneskoler. Utredningens gjengivelse av forskning på feltet har i stor grad basert seg på Thomas Nordahl sin kunnskapsoppsummering *Skolestørrelse og sammenhenger med elevenes trivsel og læring* fra 2022 I tillegg ble det gjennomført samtaler med skoleledere på store skoler og befaringer.

En gjennomgang av forskning på feltet, viser at det er begrenset sammenheng mellom skolestørrelse og elevenes læring, noe som vil si at variasjoner i elevenes læring og skolefaglige prestasjoner mellom skoler i liten grad kan forklares ved skolestørrelse alene når det er kontrollert for andre bakgrunnsvariabler og pedagogiske variabelers betydning for elevenes læring (Nordahl, 2022). Forskingen finner ingen sammenheng mellom skolestørrelse og trivsel og mobbing.

Samtaler med fire skoleledere på store skoler i Oslo, og befarings på to skoler i Østlandsområdet dimensjonert for henholdsvis fem og seks paralleller, støtter opp om konklusjonen. Ved hjelp av organisatoriske, pedagogiske og bygningsmessige grep kan man legge til rette for at store skoler lykkes i sitt oppdrag med å skape gode læringsmiljøer med høy grad av trivsel.

Det er imidlertid noen mønstre i denne gjennomgangen av forskning på skolestørrelsen betydning for elevenes læringsutbytte som det er vesentlig å løfte fram, og disse mønstrene finnes i både skandinavisk og internasjonal forskning. Flere av studiene peker en svak positiv sammenheng mellom skolens størrelse og elevenes læringsutbytte opp til et visst punkt, og at det deretter blir en svak negativ sammenheng når skolene blir større. De ulike studiene peker her i litt ulike retninger, men det kan se ut til at et slikt punkt for ideell skolestørrelse ligger på mellom 500–700 elever for barneskoler. Samtidig er det viktig å understreke at de skolefaglige

prestasjonene statistisk sett bare vil synke marginalt om skolene er større eller mindre enn dette.

Gjennomgangen av forskning omkring sammenhengen mellom elevenes trivsel og mobbing og skolestørrelse viser at størrelsen på skolen har tilnærmet ingen betydning for elevenes trivsel og omfanget av mobbing. Størrelsen på skolen forklarer ikke alene om elevene trives eller ikke trives på skolen, selv om det er en svak tendens til at elever på småskoletrinnet trives noe dårligere på skoler med færre enn 150 elever. Skolestørrelse alene ser heller ikke ut til å ha noen effekt på omfanget av mobbing, og innebærer at mobbing i liten grad kan knyttes til strukturelle forhold i skolen (Nordal, 2022).

Lærerkompetanse, fagmiljø og profesjonsfelleskap

Som forskningen peker på, har større skoler flere ansatte og bedre grunnlag for et profesjonelt fellesskap for både lærere og skolenes ledelse. Dette gir skolene muligheter til å fordele ansvarsoppgaver i ledelsen.

Skoleledelse med vektlegging av den pedagogiske ledelsen i skolen viser i flere studier en positiv sammenheng med elevenes læring og situasjon i skolen (Robinson, 2014)⁴³. Når en skole får et visst elevtall f.eks. fra 300 til 400 elever, vil skoleledelsen bestå av flere personer, og det vil gi mulighet til både å fordele oppgaver og ikke minst gi hverandre støtte og hjelp. Det vil slik kunne etableres et profesjonelt fellesskap mellom de ansatte i skoleledelsen som kan bidra til en mer eksplisitt og reflektert ledelse. Denne type profesjonelt fellesskap i ledelsen vil være vanskelig å få til i mindre skoler der skoleledelsen kan være bare rektor eller rektor og en assisterende rektor.

Større skoler gir også grunnlag for et bredere, større og mer attraktivt fagmiljø, som i større grad har forutsetninger for å innfri krav til kompetanse og føringer i læreplanene og fagfornyelsen. Større skoler kan i større grad bruke faglærere og ha mer ressurser til støttetjenester rundt elevene. Dette gjelder både for barne- og ungdomsskoler, men for ungdomsskolene er det kanskje spesielt viktig å sikre en større bredde i tilbudet til elevene.

Høyere utdanningskrav i kjernefagene, samt lovkravene om kompetanse hos lærerne og lærerutdanningens dreining i retning faglærere, kan vanskeliggjøre rekrutteringen av rett kompetanse i små pedagogiske miljøer. Tidligere var en stor del av grunnskolelærere utdannet som allmennlærere med mulighet til å undervise i alle fag fra 1.-10. trinn, mens utdanningen nå er delt i 1.-7.trinn og 5.-10 trinn.

⁴³ Robinson, V. (2014). *Elevsentrert skoleledelse*. Cappelen Damm Akademisk.

Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) har, i en kartlegging av de skolerettede lærerutdanningene⁴⁴, sett på fagtilbud og fagvalg, skolenes kompetansebehov og arbeidsmarkedet for lærere. Rapporten peker på noen utfordringer, spesielt for de små skolene.

Etter overgangen til femårig masterutdanning for grunnskolelærere i 2017, har flere valgt å spesialisere seg i de store skolefagene, norsk, matematikk, samfunnsfag, kroppsøving og engelsk. Dette gjør det vanskelig for skolene å dekke behovet i andre fag. Små skoler trenger lærere som kan undervise i flere fag, men nyutdannede grunnskolelærere har færre undervisningsfag enn tidligere. Rekrutteringsutfordringene er størst innen språkfag, praktiske og estetiske fag.

Ved større skoler vil det i utgangspunktet kunne være enklere å få mer fleksibilitet og spesialisering i lærerkollegiet, mens det ved skoler med færre paralleller og få grupper vil kunne bli mer krevende å få rett sammensetning av lærerkompetanse da man ikke nødvendigvis lenger har «allmennlæreren» som kan undervise i en rekke forskjellige fag for «sin» klasse.

Når det gjelder det pedagogiske samarbeidet i lærerkollegiet er det sannsynligvis en fordel med et visst antall lærere. I den nye læreplanen LK20 stiller også krav til læreres formelle kompetanse som det vil være vanskelig å tilfredsstille i mindre lærerkollegier (Kunnskapsdepartementet, 2020). Videre vil det i større skoler være lettere å etablere team av lærer som har de samme oppgavene slik at de kan videreutvikle praksis og lære av hverandre i profesjonelle læringsfelleskap mellom lærere (DuFour & Marzano, 2011)⁴⁵. Denne type samarbeid vektlegges også i overordnet del i LK 20 som uttrykker at lærere skal arbeide sammen i profesjonsfelleskap. Det kan også være slik at når skoler blir for store f.eks. mer enn 800 til 1 000 elever kan det være mer utfordrende få alle lærere til å dra i samme retning, og at det dermed kan dannes subkulturer av lærere i skolen som ikke nødvendigvis samarbeider like godt (Fullan & Quinn, 2016)⁴⁶.

⁴⁴ Haugen, A., Helle, M. & Rabben, Å. K. (2024). *Får skolene den fagkompetansen de trenger?* hk-dir.no. [HK-dir rapport nr. 13 2024 Får skolene den fagkompetansen de trenger.pdf](#)

⁴⁵ DuFour, R. & Marzano, R. J. (2011). *Learning of leaders*. Solution Tree Press.

⁴⁶ Fullan, M. & Quinn, J. (2016). *Coherence: The Right Drivers in Action for Schools, Districts and Systems*. Corwin.

Appendiks 4.

Andre vurderte tiltak som er sortert ut

I analysen av tiltak er enkelte forslag utelatt av følgende årsaker:

- **Utilstrekkelig kapasitet:** Tiltaket sikrer ikke tilstrekkelig skolekapasitet på sikt eller medfører sårbarhet i områder med forventet boligutvikling.
- **Plassmangel ved nærliggende skoler:** Avvikling av en skole gir kapasitetsutfordringer ved nærliggende skoler.
- **Uakseptabel skolevei:** Tiltaket fører til lange, trafikksikkerhetsmessig utfordrende eller uforsvarlige skoleveier, særlig for de yngste elevene.
- **Ulogiske overganger mellom trinn:** Tiltaket skaper uforutsigbare eller ulogiske overganger mellom barne- og ungdomstrinn, for eksempel ved at en barneskole får mange ulike mottakerskoler eller at elever må flyttes til skoler med ledig kapasitet framfor geografisk nærliggende skoler.
- **Uhensiktsmessig skolestruktur:** Skolestrukturen blir lite hensiktsmessig med tanke på geografisk fordeling av skoler, noe som påvirker tilgjengelighet og nærhet til skoletilbudet.
- **Høy risiko ved regulering og gjennomføring:** Tiltaket innebærer høy usikkerhet knyttet til reguleringsprosesser, gjennomføringsevne og økonomisk bærekraft.
- **For langt framskredne planer:** Pågående tiltak og utbygginger er for langt framskredet til å kunne reverseres uten vesentlige økonomiske eller byutviklingsmessige konsekvenser.

Bryn, Brynseng og Ensjø

- **Ikke etablere noen av de planlagte skoler på Ensjø**
Tiltaket medfører for lite ungdomsskolekapasitet i området og vil kreve avlastning mot Jordal og Bjørvika. Denne løsningen er komplekst og gir usikkerhet knyttet til elevfordeling og kapasitet.
- **Ikke utvide Bryn skole**
Tiltaket gir sårbarhet når det gjelder kapasitet på slutten av planperioden, skolen ligger dessuten i et område med trafikale barrierer til naboskoler. Dersom skolen på sikt må avlastes av naboskolene, kan det gi uforsvarlig skolevei for de minste elevene. Prosjektet er langt framskredet, og midlertidige paviljonger er bestilt. Det er dessuten er risiko for at kostnaden for løpende vedlikehold blir større enn anslått.

Bjørvika og Nordstrand

- **Bjørvika etableres som videregående skole**
Det er vurdert at en grunnskole er bedre egnet som drivere i byutviklingen på Bjørvika, enn en videregående skole.
- **Bjørvika U8, Karlsrud rehabiliteres som B2 og Holtet etableres som B2**
Det etableres to små barneskoler i området, og to betydelige investeringer blir gjennomført. For liten besparelse. Tomten til Karlsrud skole blir i tillegg dårlig utnyttet.
- **Bjørvika etableres som B2U4, Nedre Bekkelaget skole avvikles, Karlsrud skole videreføres som B2U2 og ny skole på Holtet B2 etableres**
Tiltaket gir ikke tilstrekkelig skolekapasitet, og medfører skoleskysst for et stort antall elever.

- **Bjørvika skole etableres ikke**
Den planlagte skolen i Bjørvika utgjør en sentral del av det overordnede byutviklingsgrepet i området. Planleggingen har kommet så langt at en stans i prosjektet ikke anses som hensiktsmessig.
- **Etablering av Karlsrud B4 og Holtet U5**
Tiltaket innebærer en marginal kostnadsbesparelse og resulterer i en ulogisk skolestruktur.
- **Ny skole i Bjørvika etableres som ungdomsskole, Jordal skole avvikles**
Jordal skole har høy oppfylingsgrad, er tilsøkt og har en sterk tilknytning til nærmiljøet. Alternative løsninger for kapasitetsutnyttelse vurderes som mer hensiktsmessige en avvikling av Jordal skole.
- **Ingen investeringer på Nordstrand – midlertidige paviljonger ved Ekeberg og Bekkelaget erstattes med permanent kapasitet**
Det er betydelig risiko forbundet med etablering av nybygg ved Ekeberg skole. Videre kan en slik utbygging føre til sårbarhet knyttet til framtidige arealreserver dersom begge tomtene bygges ut.
- **Vurdere stans av pågående tiltak ved Lambertseter skole.**
Planen legges snart ut på offentlig ettersyn, og vurderes for langt framskredet til å kunne reverseres.

Sentrum Sør

- **Grünerløkka skole avvikles**
Skolen har høy oppfylingsgrad, er tilsøkt og har sterk lokal forankring. Alternative løsninger for å redusere overkapasitet finnes.
- **Bolteløkka skole avvikles**
Samme vurdering som for Grünerløkka skole.

Sentrum Vest og Ullern

- **Hoff etableres som ungdomsskole, Smestad rehabiliteres og utvides til B6**
Tiltaket gir ingen reell effektivisering, og i overkapasitet på ungdomstrinnet i området.
- **Hoff etableres som B4, Smestad rehabiliteres uten utvidelse, Majorstuen omstruktureres til ungdomsskole**
Tiltaket gir ingen reell effektivisering, og tiltaket gir lav oppfylling av Hoff skole.

Groruddalen Nord og Vest

- **Stans i utvidelse av Stovner skole**
Gitt den forventede befolkningsveksten i området, vurderes det som en risiko å redusere skolens kapasitet.
- **Rommen skole avvikles**
Avviklingen kan medføre framtidig kapasitetsmangel, lange skoleveier for elever og potensielt uforsvarlige skoleveier for de yngste elevene.
- **Bjøråsen skole avvikles**
Kan medføre kapasitetsmangel i området på lengre sikt.
- **Rødtvet skole avvikles**
Det er ikke tilstrekkelig kapasitet i området til å fordele elevene på eksisterende skoler.
- **Sammenslåing av Svarttjern og Tiurleiken skole**
En sammenslåing av disse skolene på én lokasjon har vært vurdert, men det er ikke tilstrekkelig kapasitet i noen av skolebyggene til å romme alle elevene.

Groruddalen Øst

- **Trosterud skole avvikles og flyttes til Haukåsen skole**
Haukåsen skole har begrensede utvidelsesmuligheter. Rehabilitering til en B2-skole vurderes lite kostnadseffektivt og medfører etablering av ytterligere en barneskole mindre i området.
- **Trosterud skole etableres ikke som B4, men rehabiliteres som B3**
Tiltaket gir ingen reell effektivisering. Besparelsen ved å unngå utvidelse til B4 er minimal, mens en B4-løsning gir betydelig bedre funksjonalitet.
- **Rehabilitering av Trosterud og Haugerud skole framfor nybygg**
Tiltaket vil medføre en stans i det planlagte områdeløftet, og gi lavere kapasitet ved begge skoler. En rehabilitering av Trosterud vil kun gi en B2-skole, som medfører etablering av ytterligere en mindre barneskole i området.
- **Haugerud skole avvikles, Trosterud skole bygges ny (B4), Lindeberg (B2U3) omstruktureres til ungdomsskole (U8)**
Tiltaket skaper ulogiske og uforutsigbare overganger mellom barne- og ungdomstrinn.

Østensjø

- **Abildsø skole avvikles**
Bevaring av Abildsø gir større fleksibilitet i skolestrukturen og reduserer sårbarheten ved eventuelle framtidige kapasitetsendringer, sammenlignet med en stans av utvidelsen ved Rustad skole.
- **Omstrukturering av Oppsal eller Trasop til ungdomsskole**
Oppsal vurderes som mindre egnet som ungdomsskole sammenlignet med Trasop og Godlia, primært grunnet skolens beliggenhet. Trasop har større kapasitet enn Godlia og kan benyttes som barneskole B4. Godlia vurderes som den mest hensiktsmessige ungdomsskolen av de tre alternativene.

Søndre Nordstrand

- **Lofsrud skole avvikles, Stenbråten omstruktureres til ungdomsskole**
Lofsrud skole har høy oppfyllingsgrad. Det er usikkerhet knyttet til hvorvidt Stenbråten er egnet som ungdomsskole. Stenbråten har også høy oppfylling og er tilsøkt.
- **Bjørnholt skole avvikles og flyttes til Seterbråten skole**
Seterbråten har ikke tilstrekkelig kapasitet til å romme elevene fra Bjørnholt skole (U6).
- **Hallagerbakken skole eller Toppåsen skole avvikles**
Det er vurdert en avvikling/sammenslåing av disse skolene i påvente av boligutviklingen. Tiltaket vil medføre omfattende endringer i inntaksområdene, noe som vurderes som utfordrende å gjennomføre på kort sikt.
- **Bjørndal skole avvikles**
En avvikling av Bjørndal skole vil medføre vesentlig lengre skolevei for elever bosatt sør for skolen, da de må gå til Seterbråten eller Klemetsrud. En slik avvikling vil heller ikke gi tilstrekkelig skolekapasitet på lengre sikt.

Appendiks 5.

Oppdraget

Utdanningsetaten fikk i mai 2024 oppdrag av Byrådsavdeling for utdanning (UTD) om å vurdere muligheten for å redusere antallet elevplasser i grunnskolen. Bakgrunnen for oppdraget er at elevtallsframskrivingene viser overkapasitet i grunnskolen i Oslo i skolebehovsplanperioden, som omfatter de neste 20 årene. I oppdraget fra framgår det at:

På bakgrunn av kommunens svært utfordrende økonomiske rammer, bør UDE søke å benytte ledig kapasitet i så stor grad som mulig for å sikre effektiv styring av skoleanleggsporteføljen. Det bør også tas sikte på å redusere investeringsvolumet i porteføljen av samme hensyn.

Utdanningsetaten er bedt om å foreslå tiltak for nedskalering av kapasitet som en del av skolebehovsplanen 2026-2045, som er på høring våren 2025.

Oppdraget gjentas i Utdanningsetatens tildelingsbrev for 2025 fra UTD:

Utdanningsetaten skal bidra til effektiv utnyttelse av skolekapasitet og å redusere det kommunale investeringsbehovet der mulig.

Det vises til oppdrag til Utdanningsetaten om å vurdere konsolidering av skoleanleggsporteføljen, datert 15.05.2024. De nyeste framskrivinger viser at vi har noe overkapasitet i grunnskolen, og det er igangsatt analysearbeid for å avklare konsekvenser og muligheter som følge av synkende elevtall. Forslag til justeringer vil inngå i Skolebehovsplanen 2026–2045. UDE skal legge opp til gode prosesser og medvirkning og sikre at alle elever får et godt undervisningstilbud.

Utdanningsetaten er i oppdraget bedt om å vurdere å redusere eksisterende overkapasitet og å vurdere pågående utredninger og forprosjekter. Formålet er å redusere ubenyttede elevplasser. Skolebehovsplanen vil samtidig inkludere forslag om økt kapasitet og rehabilitering av eksisterende skoler i områder der dette er nødvendig.

Denne rapporten beskriver arbeidet med identifisering av tiltak, utarbeidelse av vurderingskriterier, analyser og forslag. Tiltakene, som skal høres i skolebehovsplanen våren 2025, inkluderer avvikling av eksisterende skoler, endring av skoletyper og stopp av bygging av planlagte skoler og utvidelser. Endringer i skolestrukturen – og kapasitet skal gi effektivisering, det gjelder både investeringskostnader og kostnader knyttet direkte til drift av skoler.